

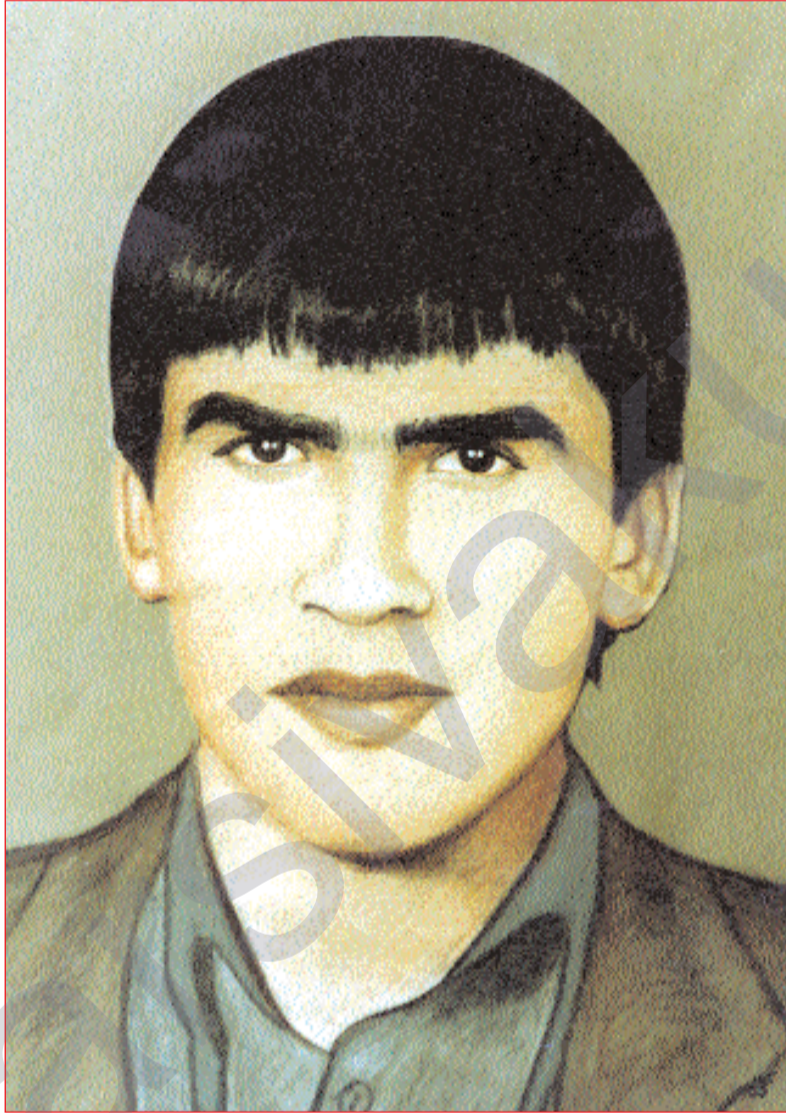

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 267 / Mart 2004

NEWROZ ÖZGÜRLEŞEN HALK GERÇEĞİDİR

HALKIMIZ ÖNDERLİĞİ İÇİN AYAKTADIR

● Milliyetçi yaklaşım yerine, daha çok halkları birbirine yaklaştıran, herkesin haklarına saygı duyan demokratik yaklaşımı esas almalıyız. Çağdaş demokratik bir yaklaşımı esas alırken, haliyle benzer bir yaklaşımı karşıımızdan da bekliyoruz. Ortadoğu'da en önemli sorunlardan birisi de, etnik sorunlara yaklaşımlar sorunudur. Bu konuda inkarcı temelde, ya da başkalarının haklarını gasp temelinde yaklaşımlar çatışmalara götürüyor. Sorunlar büyük ölçüde buradan kaynaklanıyor.

21'de

YENİ NEWROZ YILI BÜYÜK MÜCADELE YILI OLACAKTIR

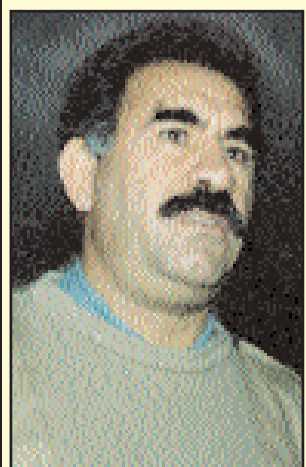
● 2004 Newroz'u her zamankinden daha fazla coşku, karar, taze umutlar ve heyecan yaratıyor. Özellikle Küçük Güney'deki gelişmeler, daha çok heyecan kattı. Bütün Avrupa, Kürdistan'ın dört parçasında ve dünyanın dört bir yanında Kürt insanında yeni bir duyarlılık bilinç ve mücadele azmi ortaya çıkardı. Bugün hemen bütün meydanlarda Kürt halkı özgürlük eşitlik adalet talep ediyor: Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'ya özgürlüğü istiyor. Halkımız Başkan Apo'nun gösterdiği yolda yürümekte, Önderliği sahiplenmekte ve yaşayıp yaşatmakta, yüzyıllara yaymakta kesin kararlıdır.

4'te

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ

● Meşru savunma; devletin, birey ve grupların insan haklarına yönelik gerçekleştirebilecekleri eylemlerin bu hakları ortadan kaldıran, onarılmaz sonuçlara yol açan, maddi ve manevi zararlar veren eylemlere, eylem anında karşı konulmasını içermektedir. Bu noktada meşru savunmanın geçerliliği, yaşamsal bir zorunluluktan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle devlete karşı meşru savunma hakkı, direnme hakkının netleştirilmesi gerekmektedir.

8'de

NEWROZ ŞEHİTLERİNİN ANISI ÖZGÜR YAŞAM ÇAĞRISIDIR

— ABDULLAH ÖCALAN —

Şehitlerin anısı söz konusu olduğunda, şehitlerin anısının gerekleri dışında, hiç kimse kendisine ucuz bir paye beklemesin. Biz her şeyde sıradan olabiliriz, her şeyde kendimize paye biçebiliriz, ama şehitlerin anıları söz konusu olduğunda akan sular durur, damarda akan kan durur. Ancak layık olduğunda kendine paye biçebilirsin. Bu böyledir ve PKK'nin

gerçeği de budur. Böyle olduğunda anlayışla karşılarız, tutarlı kalmaya çalışırız. O çok zor koşullarda, düşünülmesi çok zor şahadetleri başka türlü karşılayamayız. Şehitlerin anılarına gereken ağırlığı vermek ve herkesi onlara bağlamak insanlık borcumuzdur, şeref ve onur sözümüzdür, yaşamımızdır, başarı ve zafer yürüyüşümüzdür.

16'da

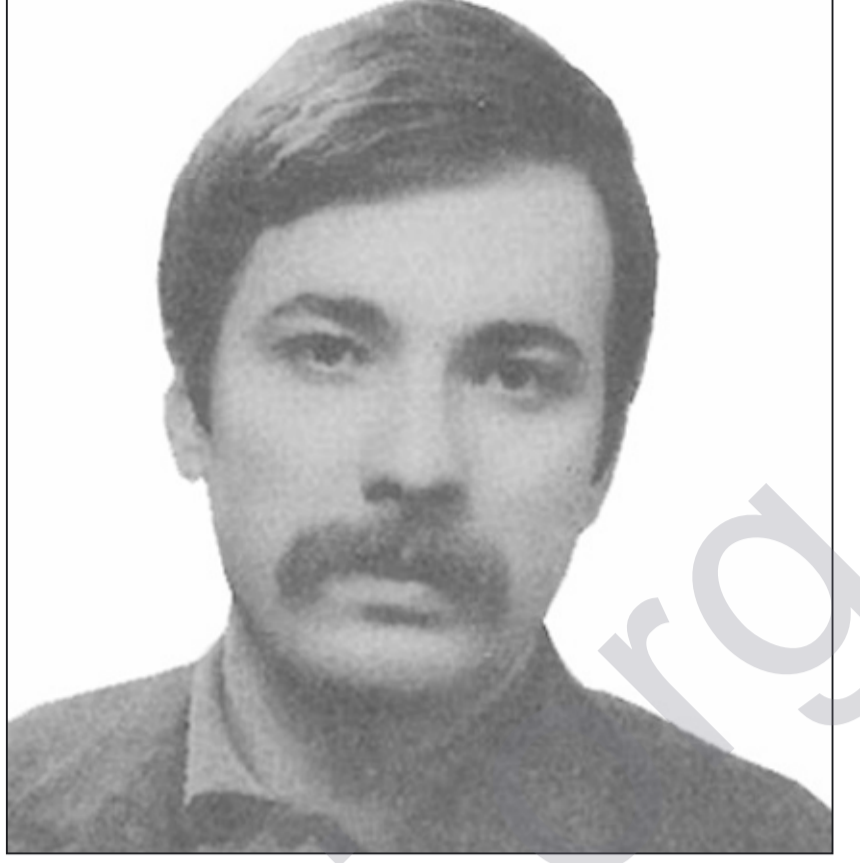
İçindekiler

MAHİR-MAHSUN halkların kardeşleşmesi	2'de
Kadına karşı her saldırı daha iddialı bir mücadele gerekçesidir	12'de
Toplumsal gelişme gençliğin yeri ve rolü	13'te
Önderlik gerçeği ve görevlerimiz	18'de
Abdullah ÖCALAN Sosyal Bilimler Akademisi Programı	24'te
8 Mart'la öznelleşen kadınlar	28'de
Şehit Hamza Albayrak, Remzi Çiçek, Kenan Fırat'ın anı yazıları	29-30

MAHİR-MAHSUM

HALKLARIN

KARDEŞLEŞMESİ

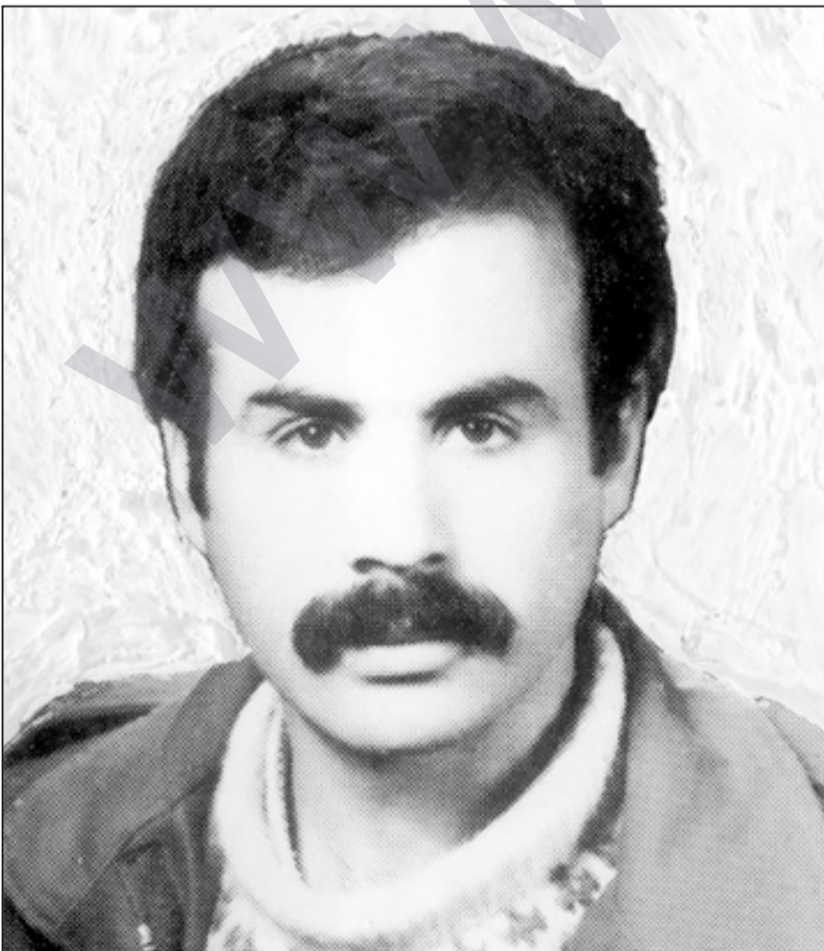
Mahir ÇAYAN, Mahsum KORKMAZ iki farklı insan: Birbirinden ayrı özellikleri var. Aynı süreçlerde yaşamışlar. Her ikisi de yaşadıkları dönemlerin özelliklerini kendilerinde somutlaştırmışlar. Ama farklı kişiliklerde olsalar, Mahir ÇAYAN ve Mahsum KORKMAZ'ı birbirine bağlayan, birini diğerinde görmeyi sağlayan yönler bulunmaktadır.

Mahir ÇAYAN dokuz arkadaşıyla birlikte Tokat'ın Niksar ilçesinin Kızıldere köyünde 30 Mart 1972'de, Mahsum KORKMAZ 28 Mart 1986'da Gabar'da şehit düştüler.

On dört yıl arayla gerçekleşen bu şahadetler, Anadolu ve Mezopotamya halkları mozağının döşenen renkleri olarak nakış olunurlarken; aynı zamanda bir geleneğin sürdürücüsü ve temsilcileri olma kimliğinin de sahibi oldular. Baba İshak'ta Orta Karadeniz'in derinliklerinde isyana durmuş, Nurhaklara kadar uzanmıştı. O'nun o zamanki isyan güzergahında kat ettiği coğrafya, bir ucunda Mahir ÇAYAN'ın; diğer ucunda Mahsum KORKMAZ'ın şahadetlerinin bulunduğu ortak bir vatana dönüşmüştür. Ve bugün bu ortak vatan yine bu geleneğin oluşturduğu sağlam temellerde kendi geleceğini belirlemede kararlı bir mücadeleye ev sahipliği yapmaya devam etmektedir.

28 Mart, 30 Mart'ta gizlidir

30 Mart bayrak koşusunun bir etabının tamamlanarak bayrağın teslim edilmesinin gerçekleştiği bir dönüm noktasıdır. O nedenle 30 Mart, bir son ol-

duğu gibi, aynı zamanda bir başlangıçtır. Bu öyle bir başlangıçtır ki; bu gün yaşananların dahi üzerinde yükseldiği temel olma özelliğini hala korumaktadır. Aradan 32 yıl geçmesine rağmen, bu canlı bir miras olarak geleceğe yön verme özelliğini sürdürmeye devam etmektedir.

30 Mart'ta Kızıldere'de kuşatılan bir köy evinde, sadece on devrimci direnerek yaşamlarını uğruna baş koydukları kutsal dava adına adamamışlardı. Orada tarihe, halklara karşı duyulan sorumluluğun temsili gerçekleşmişti. Onlar orada geleceği temsil ediyorlardı. Yaşamlarını yitirseler bile, kazananın yine kendileri olacağına inanıyorlardı ve öylede oldu.

Kızıldere hiç unutulmadı. Onlar sürekli yaşadılar.

Davalarının sonuna 'bitti' diye bir nota konulmadı.

Che Guevera'nın ünlü sözünde "... silahlılarımız elden ele geçecekse ve de başkaları savaş sloganları ve zafer nareleriyle ölümlerimiz ardından ağıt yakacaksa; ölüm hoş geldi sefa geldi" belirlemesi yaşamda Onların ardılları tarafından gerçek anlamına kavuşturuldu.

Onların kendileri de bir bayrak koşusunun bir etabının bitiminde bayrağı teslim almışlardı. Halkların özlemini, özgürlük arayışları temsil etmişlerdi. **Şeyh Bedrettinlerin, Pir Sultanların, Mustafa Suphilerin** Zilan'da Dersim'de katledilen on binlerce Kürt'ün ahının mirasçılarıydılar. Onun için çıkmışlardı yola ve bir daha asla geriye dönüş mümkün değildi.

1960'lar dünyası siyasal atmosferin yoğun, gençlik hareketlerinin de aktif ka-

barışına tanıklık etmekteydi. Avrupa'da gençlik, dönemini yaşıyordu. İktidarlar sallanıyordu. Gençlik neredeyse iktidar alternatifleri olarak siyasal sahnede yer almaya başlamıştı. Emperyalizmin jandarmalığını üstlenen ABD başta Vietnam olmak üzere, darbe üstüne darbe yemekteydi. Dünyanın değişik coğrafyalarında emekçilerin zafer bayrakları giderek daha fazla dalgalanmaya başlamıştı. Dünyayı sarsan, derinden etkileyen bu gelişmelerin Türkiye'yi etkisi altına almaması beklenemezdi. Öyle de oldu.

İşçiler, köylüler başta da gençler dünyada yükselen bu sese herkesten önce kulak verdiler ve cevaplarını yükselttiler. Türkiye'de de emperyalizm karşıtlığı emekten, demokrasiden yana talepler yükseldi ve bu sokaklara taşdı. Artık Türkiye için yeni bir dönem başlıyordu.

Türkiye'nin sorunları ve bunlara çözüm arayışları tartışılmaya başlanmıştı. Oligarşik cumhuriyet eleştiriliyordu. Yeni sömürgeleşen Türkiye'de cılız da olsa Kürt sorunun varlığı gündeme girmişti. Halkların önünde yeni bir tercih belirmişti.

Bu, o süreçte en çarpıcı ifadeyle devrim belirlemesinde yerini bulmuştu. **"halklar devrim istiyor"** sloganı dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de kulaktan kulağa yayılıyordu. "Ama devrim nasıl gerçekleşecek?" Tartışmaların yönü bu noktaya kaymıştı.

Mahir ÇAYAN ve arkadaşları için o zamana kadar taşıyacakları bayrağı devretme günü olan 30 Mart 1972'ye kadar uzanan süreç böyle başlamıştı. Önce hazırlıklar yapılmalıydı. Sonra örgüt kurulmalı ve ardından mücadeleye başlanmalıydı. Emperyalizm karşıtlığı ve halkların safında yer almanın duyurusu olan eylemlerde bu çerçevede gelişti. Altıncı filo'nun askerleri denize döküldü. Mahir ÇAYAN ve arkadaşları İsrail'in konsolosunu kaçırdılar. Ama bu sadece verilen bir mesaj, yapılan bir duyuruymuştu. Asıl mücadele daha başlamamıştı.

Mahir ÇAYAN için farklı örgüt kurucusu olmak önemli değildi

Mahir ÇAYAN ve arkadaşları daha Masıl mücadeleye başlamamışlardı. Ama, çoktan kendilerine karşı ilan edilen bir savaşın muhatabı haline gelmişlerdi; oligarşi silahını kuşanmış, hedefinin üzerine atılmak için bekler hale gelmişti bile. Mahir ÇAYAN ilk esaretini 1 Haziran 1971'de can yoldaşı **Hüseyin CEVAHİR**'i İstanbul Maltepe'de şehit vererek böyleli koşullarda yaşamıştı.

Zindan Mahir ÇAYAN'a dar gelmişti, firar etti. Böylece oligarşinin tek yanlı ilan ettiği savaş davetini, kabul etmişti. Mücadele devam ediyordu. Koşullar uygun değil, güçler arasındaki denge aleyhte bir pozisyon yaratıyordu. Koşullar tamamen oligarşinin lehineydi. **Deniz GEZMİŞ, Yu-**

suf ARSLAN, Hüseyin İNAN'da tam da bu sıralarda tutsak düşmüşlerdi. Oligarşi idamlarını istiyordu ve idam etmekte karamlıda görünüyordu.

Mahir ÇAYAN, THKP-C'nin kurucusuydu. Deniz GEZMİŞ, Yusuf ARSLAN ve Hüseyin İNAN ise THKO'nun kurucularıydılar. Mahir ÇAYAN için farklı örgüt kurucusu olmak önemli değildi. Hepside devrim yoldaşlarıydılar. İdamların engellenmesi gerekiyordu. Bunun için bir eylem daha gerçekleştirildi. Ünye'de bulunan radar üssünden üç İngiliz rehine alındı. Tek istek vardı; Deniz GEZMİŞ ve arkadaşlarının idamının durdurulması.

Oligarşi boş durmadı. Kızıldere'de Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarını kuşattı. Günleri bulan çatışmanın ardından Mahir ÇAYAN ve dokuz arkadaşı teslim olmadılar. Bir kişi hariç, hepsi de birer birer şehit düştüler.

Ve Kızıldere tarihe; dar örgüt çıkarlarının reddedilerek devrimin kapsayıcı, genelleştirici çıkarlarının öne çıkarıldığı devrim yoldaşlığının kutsanmasında, bunun için güç ve eylem birliğinin yapılmasında, yetersiz ve yanlıgılı yaklaşımların pratikte samimi olarak aşılmasında, halk güçlerinin doğru belirlenerek, doğru düşman tanımına ulaşılmasında ve oligarşiyeye karşı kendini daraltmayan ve her türlü mücadeleye, örgütlenmeye açık hale gelmesinde, bir manifesto olarak geçti.

Bununla da kalmadı Anadolu ve Mezopotamya halklarının özgürlüklerine doğru giden yolun da açıcısı oldu. Halkların özgünlükleri reddedilmedi. Hiçbir zaman ayrılaştırılmadı. Farklılıklar ortaya sürekli konuldu. Samimi davranıldı. Milliyetçiliğe prim verilmediği gibi, sosyal şovenizme de kapının aralanmaması, mücadele içinde olundu. Mahir ÇAYAN'ın Kürt sorununa ilişkin birkaç cümle de olsa yaptığı değerlendirmenin ne kadar isabetli olduğu bugün daha iyi anlaşılıyor. Kürt sorununu "sadece Misak-i Milli sınırları içinde ele almanın" ya da "dışıyla sınırlandırmanın" doğru değildir diyordu Mahir ÇAYAN.

Yeterli dolgunlukta olmasa da sağlam temellere dayanan ve geliştirilmeye açık görüşleriyle, tarihe bir manifesto olarak geçen Kızıldere direnişiyi bayrak koşusunda devraldığı bayrağı dağda ateşlediği isyan kıvılcımıyla kendisinden sonra gelecek olanlara devretmiş oldu. Bu, o süreçte birlikte bayrağın nerede taşınacağına ve dalgalandırılacağına işaret ediyordu; orası dağlardı!

Mahir ÇAYAN Kızıldere'de arkadaşlarıyla kuşatıldıklarında, adeta tüm Türkiye oraya kilitlenmişti. Herkes radyosunun başında Kızıldere'den gelecek haberi bekliyordu. Türkiye'nin kaderinin, geleceğinin orada belirleyeceğinin sanki sezgisi, o an akıllarda belirlenmeye başlamıştı. Ankara'da Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okuyan öğrencilerde aynı beklenti içindeydiler. 30 Mart'ta kara haber geldi-

ğinde oligarşi sevinç nidalarını dile getirirken, hiç de farkına varmamıştı o an bayrak yarışının bir etabına daha girilerek, bayrağın el değiştirdiğini.

Devrimci hareket yeni bir önderiyle daha buluşuyordu. Bu 30 Mart'tın hemen arkasından gelişen günlerde oligarşiyeye karşı Mahir ÇAYAN'ın mirasını devraldığını söyleyenler arasından çıkıyordu. Bu kişi, **Abdullah ÖCALAN**'dı.

Daha sonra yaptığı değerlendirmelerde de kendi devrimci çıkışında Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarının önemini dile getiren Abdullah ÖCALAN da bu yöne vurgu yapacaktı. Abdullah ÖCALAN çıkışını anılara bağlılık ve o zamanın devrimci pratiğinden çıkardığı derslere, edindiği deneyimlere dayandığını sürekli belirleme ihtiyacı duydu. Görüşlerini geliştirirken de bunları kendine hep dayanak olarak kabul etti.

Mahir ÇAYAN, Kürt sorununu "Misak-i Milli" ile sınırlandırmamıştı. Sorunun Misak-i Milli ile ilgili yönünü görürken, bunun bölgesel yanına da işaret etmişti. Parçalanmış Kürdistan gerçeği farklı bir yaşamı kabul etmiyordu. Mahir ÇAYAN'ın şehadetinden kısa bir süre sonra 6 Mayıs 1972'de idam sehpalarına çıkarılan Deniz GEZMİŞ'in de son sözü **"Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"** olmuştu. Bu sözler, Abdullah ÖCALAN'ın hiçbir zaman unutmadığı sözler olarak görüşlerinin temelini yerleşti.

Böylece bayrak, devralınmış oldu. Ama bayrak devralındığında o ana kadar taşıyan olanlar, bayrağın nerede taşınıp, dalgalandırılacağına da işaret etmişlerdi. Orası dallardı ve bir an önce de oralara taşırılması gerekiyordu ve bunun gerekleri de yerine getirilmeye başlandı.

Bu, Mahir ÇAYAN'ın değişimiyle "... uzun, dar, engelbeli, geçit vermeyen zor dikenli yollarla..." kaplıydı. Çetin ve uzun bir zamana yayılacaktı. Ama fazla gecikmemeliydi. Çok acılar yaşandı. "Yaman yıllar" diye anılacak bir dönemden geçildi. Bayrak devralınırken, edinilen deneylerden ulaşılan sonuçlarla aynı hatalara düşülmedi. Dışarıya açılan nefes borularının darlığı, zamansız bir eyleme kalkışmama ve provokasyona gelmeme, yeni bir hamleyi yapacak ihtiyatı sürekli elde tutma gerçeği bunu sağladı. Abdullah ÖCALAN'da geçmişten çıkardığı dersler içinde, en belli başlıları arasında bu üç noktayı belirlemişti.

Yıl 1984 takvim yapıları 15 Ağustos'u gösterdiğinde Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarını bayrağı devrederken, işaret ettiği yerde, dağlarda bayrak dalgalandırmaya ve koşu girdiği etapta sürmeye devam etti.

30 Mart, 28 Mart'ta yaşadı

Mahir ÇAYAN'ın özlemi öncülük ettiği mücadeleyi gerillaya dönüştürmekti. Silahlı propaganda, öncü savaş vb

biçimlerde formüle kavuşturduğu düşünceleriyle bunu hedeflemişti. Onun için eylemini kırsalda gerçekleştirmiş, yine kırsala üslenmeyi tercih etmişti. Bu tercih, O'nun artık bundan sonraki süreçteki yolunu da belirlemişti. Deniz GEZMİŞ'in özlemi de gerillaydı. Onun için herkesten önce Filistin yollarını tutmuş orada eğitimini tamamlamıştı. Geri döndüğünde de sürekli bir ayağını kırsalda bulunmayı tercih etmişti. Kürdistan'ın dağlarını kendisi için en güvenilir alanlar olarak görmüştü. Sinan CEMGİL bu gerçekten hareketle Nurhaklarda mevzilenmişti.

Gerilla Mahir ÇAYAN, Deniz GEZMİŞ ve de Sinan CEMGİL'in içinde hep canlı tuttukları ve ulaşmak istedikleri bir özlem olarak kaldı. Bu doğrultuda adımlarını da attılar. Hatta şehadetleri ve tutsaklıkları bu adımların atıldığı süreçlerde gerçekleşti. Ama gerillayı başlatarak özgürlük yürüyüşü başlatma özlemleri adımlarının atıldığı noktada kesintiye uğradı. Ta ki 1984'ün 15 Ağustos'u'na kadar.

15 Ağustos denildiğinde ilk akla gelen **Mahsum KORKMAZ** oldu. Mahirlerin, Denizlerin, Sinanların attıkları adımın sürdürücüsü, onların özlemlerinin yaşamsallaştırıcısı.

Mahsum KORKMAZ'da devralınan bayrağın dalgalandırılacağı ve süren bayrak koşusunun yine dağlarda devam edeceğine inanılandandı. Onun içinde Mahirlerin, Denizlerin, Sinanların izleyeni olmuştu. Ve onların yaşamlarından çıkarılan derslerle pratiğini, eylemini yürütme-yi esas almıştı.

15 Ağustos çıkışının planlayıcı komutanıydı. Eylemini kendi istediği koşullarda ve belirlediği yerde zamanda gerçekleştirmeyi hedeflemişti. Buna göre yürütülen hazırlıkların sahibi ve eylemi gerçekleştiren olmuştu. Yine hareket alanını ve güzergahını belirleyen kendisiydi. Hasnını darbeleyen, ama kendi iradesini esas alan bir tarzın sahibiydi. Mücadeleyi uzun süreci kapsayan bir gerçeklik temelinde sürdürmeyi bir strateji olarak benimsemişti. Hedefinin başında da bu coğrafyanın gerillasını yaratmak vardı. Bu yönüyle Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarından farklıydı. Ama esas aldığı stratejinin bir dönüm noktasında, Anadolu ve Mezopotamya halklarının kurtuluşunun ortaklığını sağlamak bulunmaktaydı. Mezopotamya gerillası Anadolusuz olamazdı. Bu noktada pratikte oluşan farklılığın yine pratikte aşılması savunulmaktaydı. Daha sonra yaşananlarda bu doğrultuda gerçekleşti. Mezopotamya gerillası Anadolulaşmayı ulaşılması, gerçekleştirilmesi gereken bir hedef olarak belirlendi.

15 Ağustos'ta gerçekleşen çıkışın etkisi sarsıcı oldu. Mahir ÇAYAN'ın "eylemlerimizle oligarşinin çatlıklarını genişleteceğiz." Belirlenmesi gerçekleşmeye başla-

dı. Demokrasi güçleri, nefes alma imkânını yakaladı. En önemlisi de 15 Ağustos'u gerçekleştiren Silahlı Propaganda Birlikleri, gerilla ordusunun oluşumuna doğru hızla bir evrilmeye süreciğe girdi.

Gerilla Ordulaşmasını Komutanı Mahsum KORKMAZ, kendi özlemleriyle birlikte Mahir ÇAYAN ve arkadaşlarının da özlemlerinin gerçekleştireni olarak tarihteki yerini aldı.

Bu Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak özlemiydi. Yeniden özgürlük mücadelesinde bir araya gelmeleri-ydi. O güne kadar dayanılan ortak mirasın yaşatılmasıydı. "Türk-Kürt kardeşliğini" Misak-ı Milli sınırları içinde halkların yaşayacağı devrimci gelişimin birbiri üzerinde yaratacağı etki ve neden olacağı değişimlerin yaşanmasıydı. Mahir ÇAYAN "politikleşmiş askeri savaşa" savaş stratejisini formüle kavuşturmuştu. Mahsum KORKMAZ'da Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisinin Kürdistanlaştırılması mücadelesini pratikleştirdi. İfadeler farklı olsa, 15 Ağustos'ta gerçekleşen, çıkışı yapılarak başarılmak istenendi, sağlananda buydu. Mahir ÇAYAN gerillalaştı, Mahsum KORKMAZ Gabar'da Mahir ÇAYAN'ın KIZILDERE'de çıktığı kıvılcımın ateşe dönüştüreni oldu. Gerilla Mahsum KORKMAZ'da simgeleşti.

Takvim yaprakları 28 Mart 1986'yı gösterdiğinde Mahsum KORKMAZ, Gabar'da hain bir kurşunla katledildi. Büyük bir kayıptı. Gerilla ordulaşmasında yokluğu, büyük bir boşluk yaratacağı. O'nun bıraktığı boşluğu fırsat bilen işbirlikçiliğin artıkları da olacaktı. Ama, Mahsum KORKMAZ'ın Mahir Çayanlardan devraldığı özgürlük yürüyüşü bir kesintiye uğramayacaktı.

30 Mart-28 Mart birbirine yakın günler. Bu günlerde yaşanan şehadetleri içimize sindiremeyip, kabul etmek istememek bile gerçekleşen buluşma büyük bir anlam ifade etti; Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak özlemi Gerilla...

30 Mart 28 Mart birbirine dönüştü

30 Mart-28 Mart birbirine dönüştü, aynılaştı; Mahir Mahsum'laştı, Mahsum Mahir'leşti. İç içe geçen Anadolu ve Mezopotamya halkları kardeşleşti.

Bu gün koşullar değişti. Gerillanın değişirici gücü yeni gelişmeler yarattı. Kürtler kimlikleriyle birlikte toplum yaşamında yerlerini almaya başladı ve Türkiye halklarıyla kardeşleşme koşullarına kendi cephesinden ulaşmayı başardı. Gerilla, meşru savunma gücüne dönüştü. Koşullar farklılaştı, ama halkların ortak özlemleri, özgürlük arayışları yine varlığını korudu ve şimdi değişen koşullarda özgürlük arayışının nasıl gerçekleştirileceği tartışma konusu haline geldi.

Koşulların değişmesi, mücadele biçimlerinin değişmesini de beraberinde getirdi. Mahirlerde-Mahsumlarda iç içe geçen temsili bulan ve günümüze evrilen ortak mirasta önemini korumaya devam etti. Hatta bu önem geçmişe oranla daha fazla öne çıktı. Kürt ve Türk halklarının birlikteliği güncelde anlamını daha fazla derinleştirdi. Halklar birbirlerini, kendileri olarak ele alma gerçekliğiyle karşılaştı.

Artık Türk ve Kürt halklarının özgürlüklerine ayrı ayrı kavuşacakları tartışılmıyor. Ortak vatanda, sorunları birlikte ele alınıyor. Bu da ayrı değil, birlikte mücadeleyi öne çıkarıyor. Halklar kararını bu yönde vermiş bulunuyor. Ama oligarşi bunu bir türlü hazmetmiyor. Hala Türk halkını egemen, Kürtleri ezilen sömürülen kimlikte tutmak istiyor. Bunu körüklüyor. Bu yönüyle Türkiye'de sovenizmin, sosyal sovenizmin önünü açarken, Kürtler içindede burjuva milliyetçiliğinin, ilkel milliyetçiliğinin gelişimini tahrik ediyor. Bunu kendi çıkarlarına görüyor ve halklar arasında yaşanacak çatışmaları asıl tercihi olarak belirliyor. Bununla küresleşen dünya gerçeğine kendini kapatarak, eski statükolarda oluşturduğu sistemini ayakta tutacağını umuyor ve bunun tek çare olarak kabul ediyor.

Halkların tercihi ile oligarşinin tutumu bu noktada çatışıyor ve yaşanan bu çatışmada ortak vatanın temel gündemini belirliyor. İşte bu gerçeklik günümüzde

ortak mirasa sahip çıkanların Mahirlerin-Mahsumların ardılları olduklarını söyleyenlerin somut tarihsel görevlerini de belirlemiş oluyor.

Abdullah ÖCALAN bunu "gerçek Türkiye yurtseverliği Kürt-Türk ittifakını savunmaktır" biçiminde formüle kavuşturuyor. Oligarşide en fazla bunun gerçekleşmesinden korku duyuyor. Onun için özgürlük mücadelesinin karşısına Türk halkını milliyetçi duygularla tahrik ederek çıkarmaya çalışmıştı. Şimdide yaptıkları bu çerçevede gerçekleşiyor. Özellikle de son süreçte geçmişteki pratikten dersler çıkartarak çerçeve kazandırılmaya çalışılan, demokrasi eksenine oturtulan Türk-Kürt ittifakının geliştirilmesi karşısında bunu yapıyor.

Türk ve Kürt halkları bugüne kadar olduğundan daha farklı olarak aralarında sağladıkları ittifaka iradi bir yön verme olasılığını elde etmiş bulunuyor. Bunu önemli kabul etmek gerekiyor. Öncesinde, tarih içinde kurdıkları ittifaklar söz konusu olmuştu. Ama bu ittifaklar bir süre makul ölçülerde sürse de, daha sonra Kürtler aleyhine dönüşmüştü. Bu ittifakın halklar arasında doğrudan değil de, onlar adına "hareket ettiği" söyleyen egemenleri tarafından gerçekleştirilmiş olması bunun asıl gerekçesini oluşturmuştu. Şimdi bu, halkların doğrudan ittifakının gerçekleşmesi olanaklarının yaratılmasıyla, aşımakla karşı karşıya kaldı.

Oligarşiyi korkutan da bu gerçeklik oldu. Anadolu ve Mezopotamya halklarının ortak yarattıkları değerlerin savunucusu olma iddiasında olanların sorumlulukları da bu çerçevede belirlendi. Çıkarılan sonuçlara, edinilen deneyimlerle ulaşıldı.

Halkların kendi başarılarına, dar ulusal ya da iç sorunlarıyla ilgilenip çözüm aradıklarında kalıcı çözüm elde edemeyecekleri, halklar adına hareket ettikleri iddiasında olmalarına rağmen; halklar arasında birlik sağlayamayanların bundan da öte dar gruplar halinde kalarak aynı iddia sahibi olanların marjinalleşmek ve giderek etkisizleşerek yok olmaktan kurtulamayacakları bu temelde açığa çıktı. Bununla da sınırlı kalmadı gerçek "Türkiye yurtseverliği" olan "Türk ve Kürt ittifakının" sağlanamaması halinde ortak vatanın geleceğinin karanlığa gömülmesinin değirmenine su taşınmış olacağı çok belirgin olarak bir biçim kazandı.

Ortak vatan üzerine süren mücadelelerde bunu doğruladı. Bugün Türkiye'de egemen klikler iktidar üzerine mücadelelerini yoğunlaştırmışlardır. Ülkenin geleceği üzerine tek etkili tutum gösteremeyenler ise, gerçekten de etkili bir şekilde rolünü oynaması gerekenlerden baş-

kası değil; bu gerçeğe rağmen asıl rollerini oynamaktan bugüne kadar uzak kaldılar. "Kürt-Türk ittifakının" iradi temellerde sağlanması yönünde bir fırsatın ortaya çıkması, bu olumsuz tablonun aşılmasına da bir olanak tanıdı.

Onun içindir ki, "Türk-Kürt ittifakını" sağlayacak olan her adımın hakların geleceğinin doğru rotada ilerlemesinde sağlanana bir başarı olarak görmenin gereği açığa çıktı. Asıl sorun ise, bunun daha da ilerletilerek kalıcı kılınması noktasına geldi. Özü itibarıyla gerçekleşen ittifaklarda bu gerçeklik içinde yerini buldu.

Bu ittifakla bugüne kadar iradi düzeyde sağlanamayan haklar arası ittifakın sağlanmasında hiç de küçümsenmeyecek bir adım atıldı.

Birbirini reddeden, aynı müşterek noktalarda birleşmeyi değil, ayrılıklarını öne çıkararak bir tutum sahibi olmayan demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanmasında somut bir tutum geliştirildi.

Demokrasi güçlerinin aralarında oluşturamadıkları birliği fırsat bilen egemen güçler karşısına, ortak bir tutumun sahibi olarak çıkılabileceği açığa çıktı.

Demokrasi güçlerinin birliği, halkların geleceğini daha aydınlık görebileceği umutlarla dolu yarınlar tasarısına daha güvenle bakmasının koşullarını yarattı.

Her şeyden önce de, geçmişin acı deneyimlerinden dersler çıkaran demokrasi güçlerinin bir daha aynı hataya düşmek istemediklerinin bir göstergesi oldu.

28 Mart ve 30 Mart'ın birbirine dönüşmesinin anlamı da zaten bu gerçeklik başka ne olabilirdi ki?

Mart özümü buluştü

8 Mart, mart ayının ilk günlerindendi; Dünya Emekçi Kadınlar Günü... 21 Mart Newroz'du; doğanın canlandığı, yaşama durduğu günün adı... Mart ayında; kadın yaşam, yaşamın kendisi de kadın olmuştu... Mart ise bunları birleştiren...

Mart Anadolu ve Mezopotamya halklarını birleştirdi... 30 Mart'ta Mahsum Mahir, 28 Mart'ta da Mahir Mahsum olmuştu... Mahir ve Mahsum'un yaşamını okuduğunda, aslında canlanan bizim öykümüzdü... İskenderin düğümü çözdüğü nokta tam da burasıydı... Okurken kendi öykümüzü, sözün bittiği yerde zihinde canlanan, vicdanın derinliklerinden gelen ses buydu... Mahir ve Mahsum bizlere sesleniyordu: Gerçek Türkiye yurtseverliği de bu değimliydi: "Kürt ve Türk kardeşliği".

Kadını yaşama buluşturan mart böylece Anadolu ve Mezopotamya halklarını da ortak vatanda buluşturdu. Mahir ve Mahsum ise, bunların ortak adları halkların kardeşleşmesinin kendisi oldular.

YENİ NEWROZ YILI BÜYÜK MÜCADELE YILI OLACAKTIR

KONGRA GEL Yürütme Konseyi Duran Kalkan

Tüm yoldaşların ve halkımızın Newroz Bayramı'nı kutlarken, Önderliğimizi selamlıyor, bütün şehitlerimizi de minnetle anıyoruz. Özellikle 2004 Newroz'u'na girerken Güneybatı Kürdistan'da yaşanan olaylar baskılar karşısında gelişen halk serhildanını hem selamlıyor hem de büyük bir fedakarlıkla cesaret örneği gösteren şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

2004 Newroz'u her zamankinden daha coşkulu, her zamankinden daha fazla karar ve taze umutlar ve heyecanlar yaratıyor. Özellikle Küçük Güney'deki gelişmeler, daha çok heyecan kattı. Bütün Avrupa, Kürdistan'ın dört parçasında ve dünyanın dört bir yanında Kürt insanında yeni bir duyarlılık bilinç ve mücadele azmi ortaya çıkardı. Genel olarak Kürdistan'daki gelişmelerin özel olarak da Güneybatı Kürdistan'daki olayların etkisiyle, bu Newroz daha büyük gösterilerle daha net talepler içeren mesajlarla ve daha heyecanlı, coşkulu yürüyüşlerle geçiyor. Bugün hemen bütün meydanlarda Kürt halkı özgürlük eşitlik adalet talep ediyor. Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'ya özgürlüğü istiyor. Almanya'nın Hannover kentinde 100.000 aşkın kitlenin coşkusu ve heyecanı açık ortadaydı. Sloganları ve talepleri çok netti. Hiç bir tartışmaya sağa sola çekmeye meydan vermeyecek kadar açık, yalın ve somuttu. İnsanlar özgürlük demokrasi ve barış istiyorlardı. Daha da somut olarak Önderlikle birleşiyor, Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Önderliğinin özgürlüğünü talep ediyorlardı. Newroz'da bu heyecanın, coşkunun yine aynı taleplerin Kürdistan'ın her yanında çinildiği, bütün alanlarda yankılandığı kesindir. Amed'de, Van'da, Mahabat'ta, Qamiso'da Güney Kürdistan'ın kent ve kasabalarında ortak bir duygu, heyecan yine benzer talepler dile geliyor. Bu bir ilerlemeyi, gelişmeyi ifade

ediyor. Bütün engellemelere, baskılara rağmen yine çok çeşitli oyunlara rağmen, halkın ulusal ruh ve bilinçte, yine örgüt ve eylemindeki gelişiminde en büyük bir zayıflama ve gerileme yaratılmadığı açık olarak görülüyor. Tersine her Newroz'dan Newroz'a yeni katılımların sağlandığı özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bütün zorluklara rağmen sürekli yükseldiği gerçeği bugün yaşanan olaylarla ve alanda halkın eylemleriyle dost düşman herkese gösterilmiş oluyor. Bu bir halk gerçeğidir. Kürt halkının günümüzde yaşanan canlı gerçeğidir. Canlı, diri, özgür yaşamda kararlı gerçeği bu oluyor. Gerilikle ve gericilikle yoğun bir mücadele içinde bu gerçekleşiyor. Ama şu açık bir olgu, bu halk her türlü gerici eski olan her şeyi atmakta kararlı, özgür demokratik, adil, eşit bir yaşamı yazmakta kararlı, bunun için her türlü fedakarlığı göstermekte, her türlü zorluğu göğüslemekte kararlı. Bu temelde Başkan Apo'nun gösterdiği yolda yürümekte Önderliği sahiplenmekte ve yaşayıp yaşatmakta, yüzyıllara yaymakta kesin kararlı. Bu mücadelemizin 30 yıllık birikiminin ortaya çıkardığı kalıcı sonuçlar oluyor. Öncelikle 2004 yılını değerlendirirken bu gerçeği görmemiz, bunun altını net çizmemiz gerekli. Bundan da yola çıkarak, bu Newroz'un daha güçlü bir yenilenme, daha ciddi bir başlangıç oluşturduğunu ifade etmemiz gerekir.

Yeni Newroz yılı büyük bir mücadele yılıdır

Her Newroz bir yenilenme yeni yıla girme yeni bir başlangıç yapma taze bir yıl ve mevsim olarak da baharı karşıladığını ifade ediyor. 2004 Newroz'u bizim için, özgürlük ve demokrasi mücadelemiz için çok canlı, heyecanlı, çok yoğun bir mücadele içinde yaşadığı için çok daha güçlü bir başlangıcın yapıldığı Newroz

oluyor. Bu bir yılbaşı yeni yıl başlangıcıdır. Geçen Newroz yılının derslerinden çıkardığımız, edindiğimiz sonuçlarla bu yeni yılı daha umutlu, daha güçlü, geleceğe daha net bakan, özgürlük ve demokrasi yolunda ilerlemekte daha kararlı olan bir tutumla karşıyoruz. Bu güven veren, güç veren bir durumdur. Mücadelemizin yarattığı bir sonuç, Kürt halk gerçeği oluyor. Böyle bir halk gerçeği yaratmış olmak, bunun mücadelesini vermek tabii büyük bir olaydır. Tarihe geçen bir olgudur. Önderliğimiz, şehitlerimiz, PKK gerçeği bu ortamda Kürt halkını özgürlük ve demokratik ölçülerde yeniden yaratan, direnişi sağlayan tarihsel bir gerçeklik olarak yerini alıyor. Onların sağladığı birikimle, yine bu Newroz coşkusunun ortaya çıkardığı hareketlilikle, yeni Newroz yılına bir daha büyük bir mücadele yılı diyebiliriz. Umutlarımız büyük coşkumuzu güçlü. Her şeyden fazla mücadele azmimiz, her türlü zorluğa karşı direnme, mücadele etme kararlılığımız vardır. Dolayısıyla yeni yıla büyük umutlarla baktığımız gibi onu büyük görev ve sorumluluklarla da karşılıyoruz. Önümüze daha büyük hedefler koyuyoruz. Tartışmalarımız daha yoğun, arayışlarımız daha fazla kendimizi birey olarak örgüt olarak daha derin bir çözümlemeye tabi tutuyoruz. Önderlik değerlendirmelerini ve çözümlemelerini pratikleştirmek için her zamankinden daha fazla bir tartışma ve çaba içerisindeyiz.

Hem demokratik halk hareketini geliştirmede hem de her türlü saldırı olasılığına karşı meşru savunmayı güçlendirmede daha kararlı, hedefli, hazırlıklı olma durumumuz var. Bu Newroz'u ve yarattığı hareketlilikle birlikte halk serhildanımızın çok güçlü bir çıkış yapacağını **Başkan Apo'ya Özgürlük Kampanyası'nı** sürekli yükselen, gericiliği adım adım parçalayan bir eylem çizgisi olarak yükselteceğini ifade ediyoruz. Umudumuz inancımız bu. Şimdiye kadar bunun denemele-

ri yaptık, hazırlığı içinde olduk. Geçen iki üç yıllık serhildan pratiğimizi –olumlu olumsuz yönleriyle– bu süreçte çok yönlü değerlendirmeye tabi tutuyoruz. İrdeliyoruz, hiç bir kaygı ve endişeye kapılmadan sorguluyoruz, derslerini açığa çıkarmaya çalışıyoruz. Demokratik serhildan bir mücadele stratejisi olarak doğru eylem ve örgüt biçimleriyle nasıl hayata geçireceğiz, Kürt sorununun demokratik çözümünü ve Başkan Apo'nun özgürlüğü gerçekleştirecek, uluslararası komployu yenecek bir mücadele haline nasıl getireceğimizin arayışı içerisindeyiz.

Bu çerçevedeki yoğunlaşmalarımız halkın Newroz coşkusuyula birleşince 2004 Newroz'uyla birlikte demokratik serhildanın güçlü bir çıkış yapacağını, başarılı sonuç doğuracak büyük bir hamleyi ifade ettiğini söylüyoruz. Önderliğimizin serhildan hamlesine yine pratikleşme çağrısına yürüttüğümüz tartışmalar, ortaya çıkardığımız çözüm ve halkımızın büyük katılımı, mücadele azmi ve ruhu ile karşılık verip bunları bu yıldan itibaren Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını çok daha ileri düzeylere getirecek gelişmelere yaratacak bir mücadele olarak başlatıyoruz. İnançımız bu temeldedir. Eğer asgari olarak Önderlik çözümlemeleri, örgüt yoğunlaşmalarımız, yine halkın büyük fedakarlığı ve cesareti birleştirilip, pratikleştirilirse, 2004 yılı ve sonrasında Kürt sorununun demokratik çözümünün sağlanacağını, tüm parçalarda Kürt toplumunun adım adım özgürlük ve demokrasi yolunda ilerleyeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu bir temenni değil. Her şeyden önce halkın Newroz coşkusu bunu gösteriyor. Milyonları, hatta on milyonları içine alan kitlelerin hep birlikte duygu, düşünce ve davranış olarak, taleplerini çok net olarak dillendirmeleri neyi istediklerini, neyin mücadelesini verdiklerini bu kadar net ortaya koymaları, gerçeğin böyle olduğunu bize gösteriyor. Yi-

ne bütün bunlara kuşkusuz Kürdistan'daki gelişmeler yol açıyor. Ortadoğu'da yaşanan mücadele yol açıyor. Hem Kürdistan'ın bütün parçalarını içine alan Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişim düzeyi, hem de Ortadoğu'da yaşanan köklü değişim süreci bize önümüzdeki ayların, yılların Kürt sorununun demokratik çözümünde adım adım gelişmelerin yaşanacağı süreç olacağını gösteriyor. Bu bütün parçalar için geçerlidir.

Bu konuda Kürdistan'ın en küçük parçası olan Güneybatı Kürdistan'da, 2004 Newroz'u'nda yaşanan gerçekler bütün Kürdistan'da, Kürt sorununu çözümü açısından böyle bir düşüncenin ne kadar isabetli ve doğru olduğunu belirtecek düzeyde. Bu bakımdan daha net daha kararlı daha bütünlüklü konuşma gücümüz ve imkanımız var. Somut olarak 'Newroz'a damgasını vuran ve Kürdistan'ın bütün alanlarında yaşanan gelişmeler, bunun bölge ve uluslararası güçlerle bağlantıları nedir?' diye sorduğumuzda şunları görebiliyoruz: Özellikle Küçük Güney ve Suriye'deki gelişmeler bazı gerçekleri daha yalın ortaya çıkardı. Daha doğrusu bir değerlendirme olarak sunduğumuz, teorik belirlemeler biçiminde ortaya koyduğumuz bazı görüşlerin somut gerçeklik olduğunu net olarak gösterdi. Olaylar bir provakasyon olarak başlasa da, Kürt gerçeğini, Kürdistan üzerinde baskı ve inkar düzenini, Kürt sorunu ve onun çeşitli güçler tarafından nasıl kullanıldığını bize gösteren bir durumu ifade ediyor. Olay bir provakasyon niteliğinde. Böyle değerlendirmek hatalı değil. Fakat bu provakasyonun nedenleri var. Durup dururken kendiliğinden ortaya çıkmıyor, zemini var. Ki bu da Kürt sorununa yaklaşımdır. Kürdistan'ın bölünüp parçalanmış olması, Kürdistan üzerinde inkar ve imha sisteminin uygulanması gerçekten de Ortadoğu'nun en ağır sorunudur. Arap, Türk ve Fars devletlerinin en ciddi sorunu, Kürt soru-

“Umutlarımız büyük coşkumuzu güçlü. Her şeyden fazla mücadele azmimiz, her türlü zorluğa karşı direnme, mücadele etme kararlılığımız vardır. Dolayısıyla yeni yıla büyük umutlarla baktığımız gibi onu büyük görev ve sorumluluklarla da karşılıyoruz. Önümüze daha büyük hedefler koyuyoruz. Önderlik değerlendirmelerini ve çözümlemelerini pratikleştirmek için her zamankinden daha fazla bir tartışma ve çaba içerisindeyiz.”

nun çözülmemiş olmasında yatıyor. Bir kere ortada çözümsüz bir sorun olunca, çıkar mücadelesi yürüten güçler onu kendi çıkarları doğrultusunda, istedikleri gibi ele alıp değerlendirmeye çalışıyorlar. İşte Saddam yanlılarının hareketinden söz ediliyor. Kürt toplumunun tahrik edildiği belirtiliyor. Devletin askeri ve polis düzeyinde hareketliliği var. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, sonuç itibarıyla bazı güçler birbirine vuruşturularak sonuç alınmak istenen, siyasal kazanımlar sağlanmak istenen bir durum yaşanıyor. Tabii vurulan güç Kürtler oluyor her zaman. Bu mevcut sistemin bir sonucu, fakat devlet yönetimi içindeki bazı kişiler açısından da durum vahim tabii, eğer doğru politika izlemezlerse özellikle Esat ailesi açısından sonun başlangıcı olabilir bu olaylar.

Özde ise karşı karşıya olan çatıştıran güçler oluyor bunlar. Eğer böyle sonuçlanırsa kazanan kim olacak! Tabii ki bölgeye müdahale eden, bölge üzerinde egemenlik kurmak isteyen Büyük Ortadoğu Projesi var diyen güçler olacak. Yani bu olayların arkasında ABD ve İsrail'in yer aldığı konusunda hemen hemen herkesin mutabıktır. Ama herkesin bu güçlerin olayların arkasında nasıl olduğu ve ne yapmak istediği konusundaki değerlendirmeleri farklıdır.

Suriye artık bir değişim sürecine girmiştir

Bazıları diyor Kürtleri tahrik ediyorlar, bir yönden gerçek payı olabilir, bazı Kürtlerin özellikle dar milliyetçi Kürt çevreleri Irak'taki gelişmelerden etkilenecek tahrik edildiği söylenebilir. Zaten bu objektif bir olgudur. Sübjektif bir anda da gerçekleşmiş olabilir ki, nitelikli olaylarda böyle grupların tahriklerinin olduğu bir gerçek. Diğer yandan tabii dış tahrikin sadece bu olduğunu düşünmek doğru değil bizce. Ağırlıklı yanın bu olduğunu söylemek de doğru değil. Daha çok dış tahrik dış, yönlendirme çeşitli Arap çevreleri üzerinde var. ABD'nin, İsrail'in Suriye toplumu içerisinde çeşitli gerici odakları tahrik ettiği, örgütlemeye çalıştığı ve desteklediği bir sır değildir. İnsan ortaya çıkan sonuca bakınca şöyle değerlendiriyor: ABD ve İsrail'in bu yönlü hazırlıklarının yönetim içi bir darbe düzeyine gelme durumunda olduğu anlaşılıyor. Bazıları sanki darbeyi sezer gibi oldu. Buna karşı yönetimde bazı tavırları gelişti, belki bu darbeyi erkenden patlattı. Belki de erken doğum yaptırmışta olabilir. Yani bir çok el var, birçok oyun var. İkel, dar Kürt milliyetçiliği kendine göre gelişme yaratmış oluyor. Kendi örgütülüğünü geliştirmiş oluyor. Bazı gerici çevreler, Arap çevreleri, sosyal siyasal güçler yönetimi ele ge-

çirmek için, her bakımdan azınlık yönetimi konumunda olan Esat yönetimini devirmek için kendi örgütüllüklerini geliştiriyor, belki de prova yapıyorlar. Herhalde devlet yönetimi de bütün bunlardan yararlanarak, önceden görüp erkenden patlatarak kendi etkinliğini geliştirmek istedi.

Bundan ne sonuç çıkar, Suriye'nin artık değişim sürecine girdiği, muhakkak olduğu gerçeği ortaya çıkıyor. Nasıl olursa olsun, kim eliyle olursa olsun, kim etkili olursa olsun bir kere olaylar patlak vermiştir. Artık durdurulamaz ve geriye de döndürülemez. Suriye'de bir şeyler değişecektir. Bunun için zaten iç ortam dayatıcıydı. Değişim zemini içte güçlü olmuştur. Ekonomik, sosyal kültürel siyasal durum bunları gerektiriyordu. Dış ortam Suriye de değişikliği daha fazla dayatıcı nitelikte. ABD'nin Irak'ta aldığı sonuçlar, ona dayanarak Suriye üzerine uyguladığı ambargo, yarattığı kuşatma, bu temelde gerçekleştirmek istediği siyasal değişiklikler biliniyor. Suriye yönetimi çok yoğun bir baskı altında. Şimdi bütün bunlar birleştiğinde mevcut olaylarla birlikte değişim sürecine girildiğini gösteriyor. Burada ne tür değişiklikler olabilir, iki yönü görmek lazım tabii.

Birincisi: Rejim içerisinde yer alan, demokratikleşmeye daha açık olan, halkçı karakter taşıyan güçlerin bu dar, tahakkümcü, 20. yüzyıldan kalan yönetim tarzı ve siyasi yaklaşımı aşarak, Suriye'nin mevcut sorunlarının demokratik yöntemlerle çözme temelinde geniş bir demokratik siyasete yönelmesidir. Böyle olursa Suriye'nin ekonomik gelişimi yine paylaşımı iç siyasal yapılanması daha demokratik bir görünüme ulaşır. Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt halkının demokratik kültürel haklarının tanınması temelinde sağlanmasa gerçekleşmez. Rejim kendisini yenileyip, yeniden yapılandırarak, iç gericiye ve dış müdahaleye karşı toplumun en geniş desteğini alan, birliğini yaratan bir düzeye kendini getirip örgütlerse, Ortadoğu zemininde önemli bir ayağını sağlama almış olacaktır. Koşullar bu çerçevede bir sürecin gelişmesine imkan verecek özellikleri taşıyor.

İkinci olarak: Tabii böyle bir yenilenme olmazsa, yeniden yapılanma gelişmezse dış müdahalenin etkisinde olacaktır. Nasıl ki, Irak'ta en baskıcı, Batı'dan destek almış bir rejime karşı –Saddam rejimine– dış müdahale gelişti, zorla sistem parçalanıp yenisi kurulmaya çalışılıyor ise, belki aynı yöntemlerle olmaz, ama yine dıştan zorlayıcı olarak bir değişim gerçekleşecektir. Böyle bir gelişme de iç gerçekle birleşerek, ABD'ye bağlı, İsrail'e teslim olmuş, içte baskı ve sömürüyü sürdüren bir oligarşik siyasi yapılandırmayı ortaya çıkartacaktır. Mevcut olaylar böyle bir değişimi yaratacaktır. Bu kesin. İşte

burada özgürlük ve demokrasiden yana olan, halkların kardeşliğini, birliğini isteyen güçlerin tabii dış müdahaleyi boşa çıkartacak, iç gericiye yenilgiye uğrattacak, bir Suriye oligarşinin gelişmesi yerine demokratik bir Suriye'nin yaratılmasını adım adım gerçekleştirilecek çalışmaların içinde olması, böyle bir düşünceyi ve eylemi geliştirmesi gerekli. Güneybatı Kürdistan'daki halkın ağırlıklı talebi de böyle bir Suriye'nin yaratılmasıdır. Kürt sorununun demokratik çözümünün böyle bir demokratik Suriye'nin yaratılmasının esas unsurlarından biri olduğunu inanıyoruz. Önderliğimiz Suriye yönetimi içinde olsun, Suriye sosyal yapısı içinde olsun ilerici demokratik eğilim taşıyan güçleri böyle bir yenilenmeye, Kürt sorununu demokratik çözüme uğratma temelinde ve Suriye'nin demokratikleşmesini esas alacak tarzda bir yeniden yapılanmayı gündemleştirmeye çağırırdı. Olaylar üzerindeki değerlendirmeleri, hem Suriye'deki demokratik güçlere hem de Küçük Güney'deki halka çağırısı bu temeldedir. Böyle bir yaklaşım Önderliğimizin demokratik Ortadoğu Birliği Stratejisi'nin bu sahada pratikleştirilmesi, hayata geçirilmesi ile olacak.

Ortadoğu köklü bir değişim sürecini yaşıyor

Şimdi bundan ne sonuç çıkarıyoruz. Suriye'deki gelişmeler bu karakterde ise bölge ve uluslararası sistem açısından bize neyi öğretiyor. Bunu iyi görmek gerek.

Şunu hep söyledik: Irak'a müdahale sadece ABD yönetimi ile Irak yönetimi arasında ya da Bush ile Saddam Hüseyin arasında bir çatışma değil. Bir bölge müdahalesi uluslararası sistemin yaşadığı değişim sürecinden kaynaklanan bir müdahaledir. Bunları bölgede yaşanan diğer olaylar gibi Suriye'deki olaylar da doğrular nitelikte ve 11 Eylül olaylarının bir sonucu oluyor. '90'ların başında Körfez Savaşı'yla başlayan uluslararası sistemdeki değişim sürecinin bir devamı oluyor. Bütün Sovyet sistemi kötü bir değişim yaşadı. 11 Eylül ile birlikte Batı sistemi de küreselleşen sermaye çıkarları doğrultusunda bir değişimi, yeniden yapılanmayı yaşıyor. Bu Irak'a askeri müdahale olarak yansıtıldı, 20. yüzyılın Ortadoğu siyasal statükosunu parçaladı. Geçen Newroz yılında Ortadoğu da yaşanan en köklü olay, sadece Ortadoğu'nun değil aslında dünyanın da en büyük olayı bu. Irak Savaşı ve bu temelde Saddam Hüseyin rejiminin yıkılıp parçalanması, Ortadoğu sisteminin statükosunun bu temelde parçalanmış olması. Bu sadece bir Irak Savaşı değildi. ABD'nin Irak'a askeri mü-

“ABD'nin Irak'ta askeri egemenliğinin sonuçları bölgenin diğer sahalarda da ortaya çıkmaya başladı. Şu veya bu düzeyde siyasal olarak, siyasal olaylar olarak kendisini ortaya koyuyor. İşte Suriye'de yaşanan olaylar çatışmalar biçiminde kendini gösterdi. Bir iç mücadele yönetim mücadelesi başlamış oldu. Suriye bu biçimde çok yönlü bir değişim ve yeniden yapılanma mücadelesi içerisine girmiş bulunuyor.”

dahalesi sadece Irak'a yönelmiş bir müdahale değildi. Bir Ortadoğu müdahalesi idi. Bölgenin tümüne müdahaleydi. İşte bu müdahalenin birinci yıldönümündeki askeri müdahale 20 Mart 2003'te başladı. İlginc bir biçimde Newroz'da başlattılar. Bir tesadüf olabileceği gibi bilinçli seçilmiş bir tarihte olabilir. Bu müdahalenin birinci yıldönümünde Suriye'de yaşanan olaylarla ve bölgenin diğer sahalarda yaşanan olayları birleştirdiğimizde şu çıkıyor ortaya:

Bir yerde müdahale ile ABD'nin Irak'ta askeri egemenliğinin ilk kez sonuçları bölgenin diğer sahalarda da ortaya çıkıyor. Müdahalenin siyasi etkisi diğer bütün alanlarda ilk işaretlerini veriyor. Şu veya bu düzeyde siyasal olarak, siyasal olaylar olarak kendisini ortaya koyuyor. İşte Suriye'de yaşanan olaylar çatışmalar biçiminde kendini gösterdi. Bir iç mücadele yönetim mücadelesi başlamış oldu. Suriye bu biçimde çok yönlü bir değişim ve yeniden yapılanma mücadelesi içerisine girmiş bulunuyor. Sadece Suriye'de mi yaşanıyor bu müdahale! Hayır. Bölgenin diğer alanlarında da yaşanıyor.

Bu durum Türkiye'de ABD-Türkiye ilişkisi biçiminde ortaya çıktı. Türkiye içinde ulusal güç, gayri milli güç biçiminde gruplaşmalar var. Yine seçim süreci ile birlikte oligarşik yapıyla, demokratik güçler arasındaki ayrışma çok net ortaya çıktı. Demokratik güç birliğinin oluşması böyle bir ayrışmayı gündeme getirdi.

İran seçimleri ile iç müdahale daha net görüldü. İran'da reformcu ve muhafazakar dönemde eğilimler arasında geçmişte varolanı çok aşan, seçim süreci ile kendini ortaya koyan bir mücadele yaşandı, hala bu süreç devam ediyor.

Kürdistan üzerinde etkisi var Kürt özgürlük hareketi üzerinde uluslararası komployu yeniden planlayıp gerillayı ve örgütü tasfiye etmek, önderliği, örgütü dağıtarak halktan kopartıp siyasetten tasfiye etmeyi sağlamak amaçlı bir saldırı konsepti, önemli bir siyasi olay olarak 7-8 aydır yaşanıyor. Bütün bunlar Irak müdahalesinin etkileri tabii. Bütün bölge siyasal güçleri nezdinde ortaya çıkardığı sonuç var. Buradan çok açıkça görüyoruz ki müdahale sadece Irak'a değil Ortadoğu'yadır. Ortadoğu yoğun bir siyasal mücadeleye sahne oluyor. Bölge köklü bir değişim sürecinde. Bu adım adım ilerliyor ve uluslararası düzeyin nasıl şekilleneceği konusunda belirleyici özellikleri de taşıyor.

Benzer etkiler diğer Arap ülkeleri nezdinde de var. Ürdün kralı Türkiye ye gelişti sırasında siyasal değişiklikler yapmak için zorunlu olduklarını, bütün Arap alemi için bunun zorunluluk arz ettiğini açıkça ifade ediyor. Mısır üzerinde bir yoğunlaşma var. Hem Arap emirlikleri, krallıkları hem Mısır,

Suriye gibi güçler bölgede yaşanan değişimin derin etkisi altındalar. Böyle olunca bölgedeki değişim sürecinin köklü, derin olduğu, döndürülemez veya engellenemez bir gerçeği ifade ettiği ortaya çıkıyor.

Şimdi sorun şu oluyor: Bölgenin bu değişimi nasıl olacak? Hangi sonuçları ortaya çıkaracak? Nasıl bir değişim ve yeniden yapılanma yaşanacak? ABD Irak müdahalesinin birinci yıldönümünde bunu da kendi açısından dillendirmeye başladı. **Büyük Ortadoğu Projesi'nin** olduğunu ifade ediyor. Kendisinin yaratmak istediği sistemdir. Uluslararası emperyalizmin Ortadoğu'da yaratmak istediği sistem oluyor bu. Fas'tan Afganistan'a kadar Orta Asya'dan Kafkasya'ya ve Balkanlar'a kadar uzanan sahada yeni bir egemenlik sistemini Amerika yaratmak istiyor. Irak'a bunu model yapmaya çalışıyorlar. Bu konuda bir anayasa yayınladılar. Türkiye ve diğer devletlere böyle bir proje içerisinde önemli roller biçmek istiyorlar. Türkiye Genelkurmay İkinci Başkanı Amerika'ya gitti. Büyük Ortadoğu Projesi'nde Türkiye'ye verilen rolü tartışıklarını ve mutabık kaldıklarını ifade etti. Türkiye'ye de önemli bir rol biçiliyor. ABD'nin büyük Ortadoğu'su nasıl olacak? Bunun demokratik olacağı, Ortadoğu'yu birleştireceği söyleniyor!.. Gerçekten bunu yaratabilir mi? ABD'nin demokrasisi ne kadar olur? Nasıl bir birlik yaratabilir? Demokrasi, birlik derken ABD sözcüleri neyi ifade ediyor? Önderlik şunu söyledi: *“Bunlar demokrat değiller demokrasiyi bir silah olarak çok ustaca kullanıyorlar.”* Gerçekten de Avrupa 20. yüzyılın ikinci yarısında demokrasiyi iyi bir silah olarak kullanmıştır. Şimdi 21. yüzyıl başında Amerika bu silahı iyi kullanıyor. Kuşkusuz kendine göre bir demokrasisi var. Ortadoğu'daki sistemlerin değişmesini, kendisine göre kendi çıkarını yansıtmak daha değişik bir sistem oluşmasını istiyor. Bu demokratik olabilir mi? Veya ne kadar demokratik olur? İşte Irak'taki anayasa demokrasiye ne kadar el veriyorsa o kadar olacak. İnceleyen birçok gözlemci Kopenhag Kriterleri'nin çok gerisinde olduğunu ifade etti. Elbetteki Irak'taki bazı sorunlara çözüm getiriyor bir tür federasyon ve belli bir demokratikleşme arayışı kendine göre var. Ama bunlar halkların çıkarlarını özgür eşit yaşamını sağlayan karakterde olmaktan uzak. Geçmişe göre ileri haklar içerse de insanlığın geldiği düzey karşısında halkların çıkarları açısından geride kalıyor.

Daha da önemlisi Türkiye'deki durum, Türkiye'de Amerika'nın yaratmak istediği sistem model işte AKP yönetimidir. Şunun dillendirildiğini Türkiye Genelkurmay İkinci Başkanı söyledi; ABD'nin büyük Ortadoğu'sunda Türkiye'ye düşen siyasal model ılımlı islam ve biz bunu reddediyoruz diyordu. Bölge çapında verilen stratejik role evet diyor, ama siyasal rejim olarak ılımlı islamı kabul etmiyorlar. Tabii kemalizmin laiklik sistemi var. Ordu onunla şekillenmiş durumda. ABD'nin geliştirmeyi öngördüğü ılımlı islam sistemine karşı Önderlik ılımlı islam değil de islamın demokratikleştirilmesini ifade etti. Bunun içinde çok katılmış dogmatizmin, fanatizmin zihniyet devrimi ile aşılarak islamın demokratik bir çizgiye çekilmesi demokratik islamın oluşturulması gerektiğini belirtti. Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin ve en önemli birincil yanının böyle bir zihniyet devrimi ile olduğunu ortaya koydu. İlimli islam, islamın demokratikleştirilmesi değil, Amerikan çıkarlarına hizmet eden bir islami yapı oluyor. Bunun en tipik örneği AKP hükümetidir. İslamla ne kadar ilişkisi var veya yok bu da tartışmalı. Çeşitli müslüman çevreler tarafından takkiye yaptıkları, islamın inkarcısı oldukları söyleniyor. Gerçektende öyle ılımlı islam modeli bir demokrasi modeli değil, oligarşinin yeniden yaratılması, restore edilmesi modelidir. AKP'nin sözde ılımlı islami çehresinin altında Türkiye oligarşisi restore edilmeye, yeniden yapılandırılma-

ya, yenilenmeye çalışılıyor. Önderlik yeniden bir burjuva sınıf yaratma olarak tanımlamıştı bu gerçeği. Şimdi demek ki demokrasiden çok oligarşinin restorasyonunu içeriyor. ABD çıkarlarına daha çok hizmet edecek, halkları aldatacak bir şekilde oligarşinin yapılandırılmasını ifade ediyor. Arayış, çaba bu doğrultuda. Bunun da bir demokrasi olmadığı açık. Irak'taki sistem de demokrasiden çok yeni bir oligarşiyi yaratmayı ifade ediyor. Suriye'de de eğer ABD İsrail yönlendirmesi başarı kazanırsa oligarşiyi yol açacak. Oligarşik gelişmenin önü açılmış olacak. Bu bakımdan demokrasiden çok ABD'nin büyük Ortadoğu'su otokratik, teokratik rejimlerin aşılacak oligarşinin hakim olduğu bir Ortadoğu'yu ifade ediyor. Krallıkların yıkılarak oligarşinin gerçekleşmesi hedefleniyor. İster krallık biçiminde olsun ister cumhuriyetin Irak, Suriye tarzı olsun bunların aşılıp bir oligarşik sisteme geçmesi, yine Türkiye'de oligarşinin ılımlı islam adında restore edilmesini ifade ediyor. Bunu görmemiz lazım. Demokrasi kavramının burada sahte, ikiyüzlüce, aldatıcı bir kavram olduğunu söyleyebiliriz.

Bölgesel birliğin temel kriteri Kürt sorununun çözümüdür

Birlik bakımdan ise esas olan tabii bölgenin temel sorunlarının çözümüdür. Bu çerçevede Filistin-İsrail sorunu var. Gerçekte Arap-İsrail sorunu nasıl çözülecek bu çatışma nasıl dindirilecek, birlik nasıl yaratılacak bunun önü açılmış durumda. Arapların ve Filistin'in ezilmesi, teslim alınması temelinde sağlanmak isteniyor ki, bunun birleşme değil de ezme ve hükmetme olacağı açıktır.

Diğer yandan bölgesel birliğin en temel kriteri Kürt sorununun çözümü ve Kürt parçalanmışlığının bir biçimde giderilmesidir. Kürt sorunu çözülmeden, Kürt parçalanmışlığı giderilmeden bölgede birlik ve kalıcı barış asla olamaz. Bu bakımdan kim Ortadoğu'da birlik sağlamak istiyorsa tutarlı olduğunu anlamak için onun Kürt sorununa yaklaşımına bakmak gerekiyor. ABD'nin Kürt sorununa yaklaşımında çözüm üretici olmaktan uzak. Güney Kürdistan'da Irak federasyonlaşması çerçevesinde bir düzey yaratılmaya çalışılıyor. Bir Kürt federasyonu oluşuyor. Kürt sorununun kısmi çözüldüğü görülüyor. Bir demokratik çözüm mü bu henüz belli değil? Kürt demokrasinin geliştirilip geliştirilemeyeceği konusunda bir işaret yok henüz. Demokratik adım açılım yok, ama Irak federasyonu yönünde, Kürt sorununu çözmeye yönünde bir gelişme var. Ki bu tabii eski Irak'a göre daha demokratik bir yapıyı ifade ediyor. Ama diğer alanlarda Kürt sorununa bir yaklaşımı yok. ABD'nin Kürdistan'a yaklaşımı parçalıdır. Sadece kendi çıkarlarını içerecek düzeyde taktik amaçlı, kullanım amaçlı yaklaşıyor. Güney'deki federasyonlaşmaya yaklaşım da aslında Irak'ın denetlenmesi, İsrail'in güvenliğinin sağlanması yönündedir. Yoksa Kürt halkının hakları var da bu hakları verelim diye değil. İşte Suriye'deki durum da böyle. Bazı ilkel milliyetçi çevreleri kışkırtıyor. Suriye yönetimini devirmek için Kürtlerden yararlanmak istiyor. Yarın Irak'la mücadelede Doğu'daki Kürtlerden de yararlanmak ister. Mevcut durumda Türkiye ile çeşitli çelişkilerini gidermede de PKK'den yararlanır. Bir yandan PKK'yi tasfiye etmek ister, onun için her türlü saldırıyı yürütürken, diğer yandan mevcut PKK varlığını Türkiye oligarşisini kendisine daha fazla bağlamada kullanmaya çalışıyor, yararlanmaya çalışıyor. Bu bir objektif olgudur. Kürtlerin ya da PKK'nine ABD'nin yanlısı olup olmamakla bir alakası yok. Bir siyasal olgu olup olmaması ile ilişkisi var ve bunlar bir siyasal olgu oldukları için bir siyasal değer ifade ettikleri için, tabii bütün siya-

si güçler kendi siyasetleri doğrultusunda durumu değerlendirmeye çalışıyorlar. Böyle olunca ABD'nin Kürt haklarını gözetme, Kürt sorununun çözüme diye bir politikası yok ortada. Kürt'ün siyasi gücünden kendi çıkarları doğrultusunda yararlanma arayışı var. Büyük Ortadoğu projesini yaratmak için Kürtleri kullanmak isteyen bir politik duruşu var. Bu da çözüm değildir; tahriktir, çatışmadır kavgadır. Dolayısıyla mevcut yaklaşımı ile ABD'nin Ortadoğu'da birlik istediği söylenemez. Kürt sorununu çözmeden, adil, halklar yararına demokratik çerçevede çözüm istemeyen bir yaklaşımın Ortadoğu'da birlik yaratması mümkün değil. Ne kadar birlik söyleminde olursa olsun yaratamaz. Bu bakımdan birlik arayışında olduğu tezi de doğru ve gerçekçi değildir. Böyle bir çizgide değil. Bölgedeki mücadele, güçler çatışması ABD'nin bu tutumunu değişikliğe götürür mü, götürmez mi bilemeyiz. Ama şu anki yaklaşımlarının çok birlikçi olduğu Ortadoğu'yu birleştirmek istediği söylenemez. Aslında ABD'nin büyük Ortadoğu projesi olarak ifade ettiği yaklaşımın içerisine demokrasiyi koymak, Ortadoğu'nun çok büyük ihtiyacı olan demokrasi ve birlik özelemlerini denetim altına almak söndürmek anlamına geliyor.

Halklar böyle bir arayış içerisinde. Halkçı politika yürüten demokratik güçler her zamankinden daha fazla Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinden ve birliğinden söz ediyorlar. Bir bölgesel birliğin ihtiyacını derinden duyuyorlar. Amerika'da bir birlik, Avrupa'da bir birlik var. Doğu Asya birleşiyor, Kuzey Asya Rusya etrafında bir birlik halinde, Afrika birleşmeye çalışıyor. Ortadoğu ise paramparça edilmiş durumda. Uluslar, küçük topluluklar bile birkaç parçaya bölmüşler. Böyle bir noktada bir bölgesel birlik Ortadoğu Birliği derin bir ihtiyaç olarak ortaya çıkıyor. Kaldı ki bunun tarihsel temeli, kültürel gerçeği de var. Kendi içinde çatışmalı olsa da, bazı parçalara tarih içinde bölünmüş olsa da genelde kültürel olarak da, zaman zaman siyasal olarak da birleşik bir yapıyı arz etme, yaşama durumu var. Şimdi bir yerde yaşanan bu birleşme eğilimi sürecinde Ortadoğu'nun bu tarihsel gerçeği ile birleşerek, yine güncel uluslararası gerçeği kendi bünyesine alarak birlik eğilimini güçlendirmesi çok doğal bir durum. Birleşmenin de islami yapıda olmadığı açık. İslami sistem genel bir kültür olmakla birlikte etnik siyasal parçalanmayı derinleştirmiş durumda. Liberalizm birlik yaratamadı, milliyetçilik birleşmek yerine ulusları da paramparça etti. Toplumları parçaladı. Reel sosyalizm klasik solculuk, milliyetçiliğe dönüştü, birleştirici olamadı. Böyle bir

durumda birlik demokratikleşmeden geçiyor. Çağdaş demokrasinin, halk demokrasinin bölgede hakim kılınmasını ifade ediyor. Önderlik çağdaş sol demokrasi dedi buna. Bu ihtiyacı gördükleri için ABD demagogları büyük Ortadoğu projesinin, demokratik birlik karakterinde olduğunu söylüyorlar. Bu aldatmaca oyunu açığa çıkartıp teşhir etmemiz gerekiyor. Bölgenin birliğe ve demokrasiye ihtiyacı olduğu kesin. Ama bunu halk demokrasisini ve halkların kardeşliği ve birliğin içerdiği başta Kürt sorunu olmak üzere temel sorunların demokratik çözüm temelinde gelişebileceği açık bir gerçek. Bunu da demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinde formüle edilmiştir. Başkan Apo'nun demokratik uygarlık manifestosunda geliştirdiği temel stratejik tez bu. Kürt özgürlük mücadelesi böyle bir strateji temelinde hem kendi demokrasisini geliştiriyor hem de bütün bir Ortadoğu'da böyle bir demokrasi kültürünün kalıcılığını için yoğun bir çaba sarf ediyor.

Yeni serhildan hamlemiz "demokratik, özgür, çit yurttaş hareketi" olarak geliyor

Değişim mücadelesi içerisinde bu değişimin, yeniden yapılanmanın hangi yönde olacağı bu mücadele sürecinde öne çıkıyor. Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi ile dış müdahaleyi ifade eden Büyük Ortadoğu Projesi, yeni Ortadoğu'nun yaratılmasında mücadele eden stratejik anlayışlar giderek derinleşiyor. Bu temeldeki arayışlar ideolojik siyasi pratik mücadelede anlam buluyor. Onlara dayalı çelişki ve çatışmalar olacak. Dış güçlerin çıkarlarını ifade eden Büyük Ortadoğu Projesi, hem halkları denetim altına almayı hedefliyor hem de eski bölge statükosuyla çatışan bir projedir. Bu anlamda küresel sermaye güçleri ile bölgedeki ulusal güçler ve devletler arasında bir çelişki, çatışma ve mücadele durumu var. Diğer yandan halklar ile hem küresel sermaye güçleri hem de ulusal devletler arasında bir çelişki ve çatışma var. Günümüz Ortadoğu'sunun çelişkileri ve mücadelesi bu temelde yeniden biçimleniyor.

Newroz Kürdistan halkının büyük bir coşku ile birlik halinde kutlaması demokrasi ve özgürlük taleplerini yükseltmesiyle böyle bir dönemde mücadele daha büyük önem arz ediyor. Dış güçlerin askeri yöntemlerle -işte Irak mücadelesinde olduğu gibi- bölgeyi egemenlik altına almak için yürüttükleri hamlelere karşı Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinin hamlesel çıkışları da Newrozlarda meydanlara inen büyük halk güçleri oluyor, halk serhildanı oluyor. Bu

da bölgeyi değiştiren temel olgulardan biri. Yeni bir Ortadoğu yaratmak isteyen bir kuvvet, güç konumunda. Bu bakımdan 2004 Newroz'u daha güçlü bir hamle niteliğinde. Bölgede yaşanan mücadele içerisinde, Kürt halkının demokrasi ve özgürlük mücadelesinde gücünü ve yerini gösteriyor. Bunun bütün alanlara yayılarak önümüzdeki yıl içerisinde daha fazla gelişeceği görülüyor.

Suriye'de Küçük Güney'de yaşanan durumlar, Doğu'da İran'da yaşandı, yaşanıyor. Seçimlerde ciddi bir yönetim mücadelesinin İran rejimi içerisinde var olduğu ortaya çıktı. Bilindiği gibi boykot yaşandı, reformcu kanat tarafından. Seçime katılım en alt düzeye de çekildi. Yüzde 30'lar düzeyindeydi. Fakat buna rağmen yönetimi elinde tutan çevreler mevcut son seçimlerde istedikleri sonucu alıp, istedikleri gibi bir meclis oluşturmakta sonuna kadar kararlı davrandılar. Bunun ABD'nin Irak müdahalesi ile bağı var, İran'ın Amerikan çelişkisinin gelişmesiyle bağı var. Önümüzdeki süreçte daha çok yoğunlaşacak. ABD-İran çelişkisi ve mücadelesini İran yönetimi kendini hazırlaması olarak değerlendirmek gerekiyor. Bu konuda her türlü kararı alabilecek, istediği gibi mücadele edebilecek bir meclis yaratmayı öngörüyor yönetim. Eski meclisi kendi görüşleri doğrultusunda oluşturmayı hedefliyor ki, pürüz çıkmasın. 1 Mart 2003'te Türkiye meclisi, yönetimi istediği kararları çıkartmadı. İran benzer bir durumu yaşamak istemiyor. Yönetimi içten sağlama almak istiyor. Boykot en çok Kürdistan'da yaşandı. Bazı kentlerde yüzde 25'e kadar düştü seçimlere katılım oranı. Ardından Irak'taki gelişmeler Güney Kürdistan'da yeni Irak Geçici Anayasası ile oluşan bir federasyonlaşma halk üzerinde coşku ve heyecan yarattı. Bunu kutlamak için yapılan girişimler polis baskısı ile karşılaşınca, geçtiğimiz iki hafta içinde Doğu Kürdistan'da geniş kitle hareketleri yaşandı. Devlet daireleri basıldı on binlerce insan sokaklara döküldü. Yüzlerce tutuklunun olduğu belirtiliyor. Orada da bu Newroz'da oldukça duyarlı ve gergin bir giriş var.

Newroz bu çerçevede yaşanıyor gelişmelere gebe bir konumda. Doğu Kürdistan'da hem Güney Kürdistan, hem de Küçük Güney'deki gelişmeleri kat kat aşan bir durum her an ortaya çıkabilir, hem de İran içi mücadele gelişebilir. ABD İran çelişkisi, çelişki çatışması kendine özgü bir olgu ve giderek gelişeceği benziyor. İran iç olayları bunu gösteriyor. Dış müdahalenin etkileri var tabii. Irak'taki ABD varlığının İran üzerinde etkisi var. Nasıl ki Suriye ve İran Irak'taki gelişmeleri körükleyerek derinleştiriyorsa, Irak'taki ABD varlığı da Suriye ve İran'daki iç siyasi olayları çe-

lişki ve çatışmaları tahrik ediyor körüklüyor. Bu bir gerçektir. Bu giderek üst düzeyde bir mücadeleye dönüşecek, yoğun bir siyasi mücadele olarak ortaya çıkacaktır. Askeri çatışma gündeme gelir mi? O ihtimal yok de değil. Güney'de ve Irak'taki durum Newroz öncesi kabul edilen anayasa ilanı ile belirginleşiyor. Çatışmalı durum sürüyor. Saddam Hüseyin'in yakalanması sonrası olaylarda sayı olarak azalma olsa da, yoğunlukta bir azalma olmadı. Daha fazla tahrik ve şiddet olayları yaşandı. Şiilerin bayram günündeki olay, gerçekte ürkütücüydü.

Diğer yandan çatışmalar Kürdistan'a da yayıldı. Güney Kürdistan'da da çeşitli tahrik edici şiddetli olaylar yaşandı ki, bu durum çözümlenmiş olmaktan uzak ve besbelli ki önümüzdeki süreçte devam edecek. Saddam Hüseyin'in yargılanması bu durumu nasıl etkileyecek, bunu önümüzdeki aylarda göreceğiz.

Güney Kürdistan'da Irak federasyonlaşması çerçevesinde almakta olduğu statü, tabii bütün Kürtleri etkiliyor, bölgeyi de etkiliyor. Bir tür çözüm olarak değerlendirilebilir. Ama elbette demokrasisi eksik. Demokratik yönü olmadan, demokratik bir sistem gelişmeden kalıcı bir federasyon da halk açısından adil bir rejim yaratılmasından söz edemeyiz. Bu bakımdan da iç yapı zayıf. YNK ve KDP federasyonlaşma çerçevesinde bir ilişki içerisine girmiş olsalar da çok tutarsızlar. Gerçek, bir federasyon yaratmakla sadece birlik oluşturmaktan uzak kalmıyorlar, çıkar birliği yapıyorlar. Sadece Irak'taki durumu etkilemek için acilen birleşiyorlar gibi göründüler. Bir demokratik birlik oluşturma Kürt demokrasisini geliştirme tutumuna sahip değiller. Öz itibarı ile kendi alanlarını koruyacak bir ittifak içindeler. Kendi dışındaki gelişmeleri bununla engellemeye çalışıyorlar. Bu da bir demokratik tutum ve gelişme değil. Geçmişte olan KDP ve YNK yönetimlerinin yeni sistem içerisinde de hakim kılınmasını ifade ediyor. Bu durum tabii demokratik bir tutum değil; mücadele edilmesi, değiştirilmesi gereken bir durum oluyor. Dar milliyetçi ve feodal yönetim tarzının toplum üzerinde hakim kılınmasını içeriyor.

Kuzey'de yaşanan Newroz, 28 Mart'ta gerçekleşecek olan seçim kampanyası altında yaşanıyor. Seçim kampanyası Newroz ile birleşince halk hareketliliği çok daha ileri bir düzeyde hem yaygın, bütün alanları içine alıyor, her yerde Newroz var, hem de seçimle bileşik bir coşkuyu ifade ediyor. Biz bu süreçte 15 Şubat'tan bu yana Başkan Apo'ya Özgürlük Kampanyasını da dayattık. Yeni serhildan hamlemizi böyle bir kampanya biçiminde başlatmış durumundayız ki, bu Newroz'la birleşerek güçlü bir biçimde gelişecek.

❖

**"Kürt sorunu çözülmeden,
Kürt parçalanmışlığı
giderilmeden bölgede birlik
ve kalıcı barış asla olamaz.
Bu bakımdan kim
Ortadoğu'da birlik sağlamak
istiyorum diyorsa tutarlı
olduğunu anlamak için, onun
Kürt sorununa yaklaşımına
bakmak gerekiyor. ABD'nin
Kürt sorununa yaklaşımında
çözüm üretici olmaktan
uzak. ABD'nin Kürdistan'a
yaklaşımı da parçalıdır.
Sadece kendi çıkarlarını
içerecek düzeyde taktik ve
kullanım amaçlı yaklaşıyor."**

❖

8 Mart'ta kadın eylemliliğinin gelişmesi ile bir ivme kazandı. Bu Newroz'da kampanya bir doruğa gidiyor. Bütün Kürdistan ve yurtdışında bu böyledir. Hepsini içine alıyor. Kuzey ve Türkiye'dekiler seçim kampanyası ile birleşik olarak sürüyor. Nisandan 1 Mayıs'a doğru devam edecek. Bu, sonuç alınıncaya kadar sürdürülecek bir kampanya. Her dönem kendi döneminin özelliklerine uygun taktik hedefler içerse de, aslında temel stratejik hedef olarak Kürt sorununun çözümü ve Başkan Apo'nun özgürlüğünü geliştirme kampanyasıdır. Önderliğimiz bunu "**demokratik özgür eşit yurttaş hareketi**" olarak da tanımladı. Biz bu kampanyamızda örgüt ve eylem biçimini böyle hareket olarak ele alıyoruz. Gerçek biçimini, örgütsel sistemini Önderlik ortaya koydu. Demokratik özgür ve eşit yurttaş hareketi anlayışı çerçevesi, Kürt sorununa demokratik çözüm ve başkan Apo'ya özgürlük kampanyasını önümüzdeki süreç yoğun olarak geliştireceğiz.

"Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy alamaz, meclisi etkileyemez, grup oluşturamaz, AKP'yi siyasette sınırlandıramazsa, demokratik serhildan zayıf kalacak. Seçim sonuçlarıyla desteklenmemiş olacak. AKP'nin siyasi kararlarının Türkiye'yi karanlıklar içine götürmesi karşısında mücadelenin daha farklı yöntemlerle sürmesi, yeni direniş durumlarının gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. 28 Mart seçimlerinin bu düzeyde önemi var"

Demokratik Güç Birliği AKP'ye alternatif olabilecek tek güçtür

Tabii şimdi güncel olarak 28 Mart yerel seçimleri ile siyasi gündem belirleniyor. Ve bütün güçlerin dikkati bunun üzerinde. Seçimlerde daha çok etkin, baskın görünen AKP'dir. Özellikle Türkiye'de tam bir etkinlik kazanmış durumda. Sağı bütünüyle silip süpürdü. ANAP ve SP gibi partileri neredeyse sıfırladı. MHP'yi kendi çerçevesi içine itti. DYP biraz direnmeye çalışıyor, fakat şimdilik çok etkili olacağı söylenemez. Dolayısıyla AKP 28 Mart'ta özellikle Türkiye'de büyük bir seçim başarısı kazanacağı kesinleşmiş gibi. Dolayısıyla yüzde olarak Demirel'in AP'sinin aldığı oyları bile aşabilir. Menderesin Demokrat Partisi'nden sonra en çok oy almış bir parti düzeyine ulaşabilir. Onu da yıpratın Kürdistan oluyor. Türkiye'deki yüzde 60'lara ulaşan oy oranına karşın, Kürdistan'da zayıf konumda. Bunu da aşmak için de yoğun bir çabası var. Hükümet olmanın maddi ve psikolojik avantajlarını sonuna kadar kullanıyor. Kitleler tehdit ediliyor. AKP'li aday kazanmazsa yerel yönetimlere destek verilmeyeceği yönünde açık tehditler var. Yine maddi imkanlar dağıtılıyor, askerler ve korucular tarafından halk baskı altına alınıyor. Özellikle küçük sahalarda AKP'ye oy vermeleri isteniyor. Diğer partilerle birçok yerde anlaşılabilir.

AKP'nin desteklenmesi için, AKP lehine geri çekiliyorlar. Bütün bunlarla Kürdistan'da sonuç almaya çalışıyor, ancak şimdiden görünen olgu bunun başarılı olmayacağı yönünde. Kısmi olarak sonuçlar alınsa da istediği sonuçlara ulaşması zor görünüyor. Seçim sonunda 28 Mart günü genele olarak Türkiye'de yerel yönetimleri AKP'nin aldığı, Kürdistan'da ise DEHAP'ın adaylarının yerel yönetimleri kazandığı bir tablo ortaya çıkabilir. –Tabii oyunlar oynanmaz, demokratik bir seçim ortamı sağlanırsa, bu durum kaçınılmazdır.– AKP ile DEHAP'ın karşı karşıya mevzilenmesinden oluşacak, Türkiye'nin yerel yönetim haritasıdır. Bu kesin gibi. Sağ cephe karşısında sol açısından CHP'nin durumu iyi değil tabii. CHP mevcut sol partiler içerisinde ne kadar sol sayılır bu tartışmalı bir durum. Baykal kliğinin soldan çok milliyetçi bir çizgide olduğunu birçok aydın değerlendiriyor. Mecliste sözde muhalif parti, ama bütün icraatı AKP'ye kol-

yapmış durumda. Diğer sol partilerle de yerel düzeylerde ittifaklar var. Kuşkusuz Türkiye'nin sol ve demokratik güçlerinin tümünü içine almış değil, ama Türkiye'de –özellikle sol gelenekte– böyle bir güç birliği yapılabilecek bile büyük önem arz ediyor. Çünkü öyle bir gelenek yok. Birleşme, ittifak yapma, ortak bir siyasi program oluşturarak o temelde siyasi gündeme girmeden uzak bir yapı var. Bundan kaçınılıyor. Böyle bir ortamda bu düzeyde bir güç birliği oluşturmuş olmak önemli.

28 Mart'tan sonra Türkiye yeni bir mücadele sürecine girecek

AKP karşısında alternatif olarak da bu güç birliği var. 28 Mart'ta önem arz eden, alacağı oylarla siyasi değer ifade eden bu iki güçtür ve burada da esas kilit nokta Demokratik Güç Birliği'nin nasıl sonuç alacağı noktasıdır. Eğer bir seçim başarısı gösteremez, meclisi

minde karanlıklar içerisine sokmasının önüne geçme, ona karşı mücadele etme, bunun karşısında demokratik Türkiye yaratma arayışını ve mücadelesini bu temelde ortaya çıkartacaktır.

Demek ki, Demokratik Güç Birliği açısından seçim sonuçlarının önemi belediye kazanma noktası değil. Zaten belli oranda belediye kazanacaklar. DEHAP'ın o gücü var. Ve her halükarda o sonuçlar alınacak. Önemli olan ve başarı diyebileceğimiz, AKP'yi siyasetten sınırlandıracak düzeyde oy alıp alamayacağıdır. Böyle bir oy alması için mücadele edip çalışmak gerekiyor. Demokratik güçlerin seçim başarısı buradan geçecek. Bunların sonucunda şunu söyleyebilirim:

28 Mart'tan sonra Türkiye yeni bir mücadele sürecine girecek, bu kesin. Bu mücadelenin hangi yöntemlerle olacağını, süreceğini ise 28 Mart seçimlerinde çıkacak sonuçlar belirleyecek. Eğer demokratik güç birliği önemli bir

yasal geleceği de buna bağlıdır. Seçimlerden sonraki siyasal doğrultusunun belirlenmesi açısından, Türkiye'de yaşanacak siyasi mücadelenin yöntemlerinin belirlenmesi açısından da denli önemi var. Bu hususlar şimdi geçerli.

Newroz işte bu noktada önemli bir dönemeç oluyor. Newroz coşkusu gerçekten de demokratik güçleri 28 Mart'ta önemli bir seçim başarı kazanmaları için büyük bir çıkış anlamına geliyor. Kitleleri uyandırdı, hareketlendirdi. Eğer Newroz coşkusu 28 Mart seçimlerinde sandığa taşınabilirse, bu seçim kampanyası ile daha da geliştirilerek sürdürülüp oy haline getirilebilirse, o zaman demokratik güçler büyük bir başarı kazanacaklardır. Newroz hareketlenmesini de büyük siyasi sonucunu vermiş olacaktır.

Bu Newroz'u biz böyle bir ortamda yaşıyoruz. Türkiye'de seçimlere yansır ise büyük kazanımlar ortaya çıkacaksa demokratik serhildan bunun üzerinden daha fazla gelişecek. Meşru savunmamızı olası güçlere karşı sürekli güçlendireceğiz. Zaten 28 Mart ardından ortaya çıkacak yeni durumun bu farklı özelliklerini karşılamak amacıyla biz de hazırlıklarımızı çok yönlü yürütüyoruz. HPG Meclisi de bazı kararlar aldı, mevzilenmesini de değerlendirdi. Olası saldırı durumlarını değerlendirerek, bunun karşısında meşru savunmayı nasıl uygulayacağını kararlaştırdı. Bu temelde HPG kendisini pratikleştiriyor, eksiklerini tamamlıyor, mevzilenmesini geliştiriyor. Pratik hazırlıklarını geliştiriyor. 28 Mart'ta ortaya çıkacak olumsuz sonuç ve onun ardından Türkiye ABD ittifakıyla gelişecek imha amaçlı saldırılar karşısında meşru savunma direnişini çok güçlü yapabilmesi için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Kürdistan'ın kuzeyine, doğusuna, güneyine her alanına yayılıyor.

Küçük Güney bize gösterdi ki, sadece gerillayla yetinmek olmuyor. HPG Konferansı'nın kararlaştırdığı gibi halkın öz savunmasının geliştirilmesi meşru savunmada önemli bir yer tutuyor. Bu çerçevede Küçük Güney de içinde olmak üzere bütün sahalarda gerillayla birlikte halkın öz savunmasını ciddiyetle ele alıp geliştirmek gerekecek. Bunu hem örgütlü bir biçimde HPG yapacak hem de halk yapmak durumunda. Kendi siyasal örgütlülüğü yanında onu savunmak üzere öz savunmasını da geliştirmeli, öz savunma anlayışını, bilincini, örgütlülüğünü ortaya çıkartmalı ve yapmalı. Bu konuda ihtiyaç duyduğu kadar HPG'den destek de almalıdır.

Hazırlıklarımız her türlü olasılığa karşı özgürlük ve demokratik mücadelemizi başarıyla geliştirme yönündedir. Bunun hazırlıklarını yapmışız. Bu temelde de yeni yılın Newroz ile birlikte girdiğimiz sürecin daha büyük bir mücadele süreci olduğunu, bu önümüzdeki Newroz yılının daha güçlü halk mücadelelerine sahne olacağını, bunun da bizi Kürt sorununun demokratik çözümüne bir adım daha yaklaştıracakını söylüyoruz. Zaten çözüm adınımları Güney'de geliyoruz. Küçük Güney kendisini devreye koydu. Doğu'da da hareketlilik var. Bütün bunlar Kuzey'deki gelişmelerle, halkın serhildanıyla birleştiğinde, bu gücü daha çok çözüm yönünde ilerlecek. Hem özgürlük ve demokrasi mücadelemizi çok yönlü geliştireceğiz hem de Newroz coşkusuyla bu mücadeleyi ilerleteceğiz.

Gençlerin kadınların bütün halkın yediden yetmişe adeta yeniden dirilircesine yakaladığı bu coşkuyu, özgürlük demokrasi mücadelesine dönüştüreceğiz. Kalıcı bir mücadeleye dönüştüreceğiz.

Ve buradan hem Kürt sorununu demokratik çözümünü geliştireceğiz hem de ortak Demokratik Ortadoğu Birliği yönünde yeni adımlar atacağız.

Yeni Newroz yılından umudumuz, beklentilerimiz böyledir, hedefimiz bu temeldedir. Başaracağımıza da inanıyoruz.

tuk değneği olma yönünde. Sözde eleştirileri, tartışmaları AKP'yi zayıflatmıyor, tersine güçlendiriyor. Zaten esas eleştiriler oklarını AKP'den çok DEHAP'a ve onunla ittifak yapan SHP'ye yöneltmiş durumda. Öyle ki DEHAP'ı siyasi arenadan atmak istiyor. SHP'yi de DEHAP la ittifak yaptığı için bölücü, ülkeyi parçalayıcı göstermeye çalışıyor. Tam bir dar söylem içerisinde, bölücülük ayrımcılık yapıyor aslında. Kürtleri yok sayıyor, dışlamak istiyor Kürt gerçeğini. İnkarcılığın en katı savunucusu durumunda. Dolayısıyla bu çerçevede solu bölen, parçalayan bu yönüyle de sağı birleştirmiş olan AKP'ye en büyük desteği sol cepheden veren bir parti konumunda. Onun bir muhalefet olma durumu yok aslında; sağı birleştiren ve CHP'yi de kendi yedeğine almış olan AKP'e, bu yönüyle mevcut statükoyu koruma ve gücünü arttırma konusunda iddialı görünüyor. Geline aşamada AKP karşısında muhalefet olarak meclis dışında çok fazla güç yok. Demokratik Güçbirliği varolan birleşmeyi seçim sonrasında da sürdürüp, geniş halk kitlelerini de kapsayacak program ve pratik içerisinde olursa statükocu bu gücü parçalayacak potansiyeli gösterebilir.

Sol ve demokratik partiler güç birliği yaptı. Önderlikte böyle bir güç birliğinden yanaydı. 3 Kasım seçimlerine göre daha ileri düzeyde bir güç birliğini ifade etti bu. SHP ile DEHAP bir çatı birliği

zorlayacak bir oy oranına ulaşamazsa AKP'yi sınırlandıracak hiçbir siyasi güç önümüzdeki süreçte kalmayacak. AKP istediği kararı alacak ve uygulama gücüne ulaşacak. Ki Tayip Erdoğan ABD'ye gitti. Başkan Bush ile görüştü, bir sürü vaatler verdi. O doğrultuda ABD-Türkiye ittifakını geliştirecekler. Stratejik ittifak adı altında Türkiye'yi ABD'ye tümüyle yamayacaklar. Ortadoğu'da ABD stratejisi doğrultusunda Türkiye'nin hareket etmesi sağlanacak. Bunun da Kürtler için özellikle de Kuzey Kürtleri için katliam olacağı, inkar olacağı açık. AKP'nin ve Tayip Erdoğan'ın Kürt politikası ortada. "*Varsaymayın o zaman böyle bir olgu olmaz*" diyor. Demagoji ile olguyu göz ardı etmeye, inkar etmeye çalışıyor.

Bunun karşısında Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy oranına ulaşırsa, örneği yüzde 10 epeyce aşabilirse, mevcut meclis şaibeli duruma düşecek tabii ki. 3 Kasım'da da DEHAP'ın elliden fazla çıkardığı milletvekili vardı, sadece barajı aşamadığı için o kişiler milletvekili olmadılar. Şimdi barajı aşarlarsa resmen milletvekili olma hakkını da kazanmış olacak. Fakat meclise giremeyecekleri için bu meclis halk iradesini yansıtamaz duruma düşecek. Bu da erken seçim isteme, meclisin kararlarını halk iradesini yansıtamayacağını ilan etme ve böylece AKP'yi siyasi kararlarda sınırlandırma imkanı verecek. Bir alternatif çıkartacak. AKP'nin çılgınca Türkiye'yi ABD günde-

sonuç alıp bir seçim başarısı kazanırsa bunun sonuçları meclise de yansıtacak, belki de bir meclis grubu oluşturabilecek. Bu çerçevede meclisin içinde, dışında halkın serhildanını harekete geçirerek AKP gericiliğine karşı demokratik siyasal mücadeleyi çok yönlü geliştirme imkanı bulacaktır.

Halkın öz savunmasının geliştirilmesi meşru savunmada önemli bir yer tutuyor

Mücadele demokratik siyasal düzeyde sürecektir. Yöntemler siyasal mücadele yöntemleri olacaktır. Serhildan gelişecek, meşru savunma da bunu destekleyecek tabii ki. Yok eğer Demokratik Güç Birliği ciddi bir oy alamaz, meclisi etkileyemez, grup oluşturamaz, AKP'yi siyasette sınırlandıramazsa, demokratik serhildan zayıf kalacak. Seçim sonuçlarıyla desteklenmemiş olacak. AKP'nin siyasi kararlarının Türkiye'yi karanlıklar içine götürmesi karşısında mücadelenin daha farklı yöntemlerle sürmesi, yeni direniş durumlarının gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Onun için Önderlik dedi, KONGRA-GEL Genel Kurulu nisanda toplansın savaş mı yapacak, barış mı yapacak karar versin dedi. Bu 28 Mart seçimlerinin sonuçlarına göre, hangi yöntemlerle mücadele edileceğine karar vermek anlamına geliyor. 28 Mart seçimlerinin bu düzeyde önemi var. Türkiye'nin si-

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ

Meşru savunma çizgisinin bir strateji olarak gelişimi

İnsanlığın geçmiş ulusal ve toplumsal mücadele deneyimleriyle ortaya çıkardığı ayaklanma ve uzun süreli halk savaş stratejilerinin, 20. yüzyılın sonuna doğru artık çözüm olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu mücadele stratejilerinin çözümsüzlüğü esas olarak yanlış olmaları veya yanlış uygulamalarının kaynaklanmaktadır. Yaşanan çözümsüzlük ve tıkanmanın temel nedeni, aynı zamanda sosyalist bloğun yıkılmasına da yol açan dünyanın yaşadığı kökten değişim ve dönüşümdür. Bu değişim rüzgarları karşısında egemen sistem olan kapitalizm de kendisini değiştirmek zorunda kalmıştır.

Bu anlamda dünya üzerinde büyük bir değişim yaşanmakta ve bu değişime bütün sistemler ayak uydurmaya çalışmaktadır. Bu temelde egemenler kendilerinin çıkarlarına en uygun bir yapılanmaya giderken, ezilen sınıflar ve halklar da yaşanan değişime ayak uydurmaya çalışarak kendi çıkarlarını korumak için nasıl bir mücadele yürütülmesi gerektiği konusunda arayış içerisinde bulunmaktadır. Bu konuda, ezilenlerin demokratik sosyalizm mücadelesinin nasıl yürütüleceği, hangi temellerde bir mücadele olacağı, nasıl bir stratejinin izleneceği, içeriği değişen kavramların yeniden nasıl oluşturulacağı, zor ve devletin yeni dönemde nasıl tanımlanacağı ve nasıl uygulanacağı gibi soruların cevaplanması gerekmektedir.

Başkan Apo'nun Demokratik Uygurlik Manifestosu ile ortaya koyduğu yeni paradigma, bütün bu sorulara en kapsamlı bir biçimde cevap vermektedir. **Demokratik Ekolojik Toplum Paradigması** olarak ifade edilen bu yaklaşım, ezilenlerin mücadele birikimlerini insanlığın ulaştığı ortak değerlerle birleştirerek en genelde sınıflı toplum uygarlıklarının yaşadığı bunalımdan çıkış yolunu göstermektedir. Böylece yalnız ezilenler için değil, tüm insanlık açısından da alternatif bir model öngörmektedir. Başkan Apo, bu paradigmanın mücadele stratejisi olarak da **Meşru Savunma Stratejisi**'ni ortaya koymuştur. Bu strateji de işlevselliğini hem yeni paradigmanın çerçevesinden hem de çağ gerçekliğinden almaktadır. Bu çağda çelişkilerin keskinliği ve uzlaşmazlığının insanlığı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getirmesi karşısında; insanlığın, bu düzeydeki şiddet ve karşılıklı mevzi tutmaya karşı ortaya koyduğu duruşun yarattığı yumuşama, toplumsal sistemlere ve mücadele stratejilerine de yansımış ve sorunların diyalog yoluyla çözümü öne çıkmıştır. İnsanlık, yüzyıl boyunca yürüttüğü ulusal ve toplumsal mücadeleler ile mevcut sistemlere karşı bu yumuşamayı ortaya çıkarmıştır. Bu mücadeleler sonucunda insan hakları, hukuk, adalet, demokrasi, özgürlük gibi değerler daha fazla öne çıkmış ve insanlığın temel değerleri haline gelmiştir. Bu durumda özellikle 20. yüzyıla damgasını vuran kapitalist ve reel sosyalist sistemlerin doğasında varolan şiddet ve çelişkilerin yerine, ulusal ve toplumsal mücadeleler sonucunda demokrasi ön plana çıkarak bu sistemlere alternatif olmuştur. Geniş bir demokrasi kültürüne dayanan demokratik rejimlerin en insani yönetim biçimi olarak ön plana çıkması yeni bir çağın başlatıcısı olmuştur.

Bugün ne sosyalist devrimlerin gerçekleşmesinin zemini yeterince güçlüdür ne de kapitalizm istediği her şeyi yaşamsallaştırabilir. İnsanların bilinçlenmesi ve iradeleşmesi sonucu gelişen sistem demokrasidir; bunun için üzerinde birleşilecek program da, çağdaş demokratik uygarlıktır. Bu nedenle sosyalist güçlerin de birinci hedefleri, demokratik uygarlık olmalıdır. Çünkü demokratik uygarlık, sosyalizme giden ve onun temelini oluşturan yoldur. İnsanlığın yönü demokrasiyeye doğru olduğuna göre, verilecek mücadelenin

de bu ara döneme uygun bir tarzda kendisini örgütlemesi temel bir şart olmaktadır. Ortaya çıkarılacak mücadele stratejisinin de, ara dönemin ruhuna uygun olup bir sonraki aşamaya, yani ezilenlerin kurtuluşunu tam olarak sağlayacak demokratik sosyalizme güçlü bir zemin sağlaması gerekmektedir.

Yeni dönem hedefinin demokratik uygarlığa ulaşma olarak belirlenmesi ve bunda zorun belirleyiciliğinin aşılması mücadelenin devrimsel bir gelişmeyi değil de, evrimsel bir gelişmeyi esas almasını doğurmaktadır. Geçmişte zora dayalı mücadele stratejilerinde zikzaklı bir yükseliş, hamlesel bir mücadele esas alınarak son aşamada yapılan hamle ile devrimin gerçekleşmesi hedeflenmekteydi. Ancak günümüzde çelişkilerin çözümünün şiddete dayanmaması ve dönemin geçiş niteliğinden dolayı hamlesel değil, evrimsel bir tarzda toplumsal mücadele ile aşama aşama sonuca gitmek gerekmektedir.

Ayrıca insanlığın bilinç düzeyinin gelişmesi ve özellikle de bilimsel teknik gelişmelerin yol açtığı sonuçlar nedeniyle hem zorun karakteri hem de zora ilişkin anlayışlar değişmiştir. Özellikle de ayaklanma veya Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi'nin zora dayanan karakterlerinin günümüz sorunları karşısında cevap olamaması, bunu çok açık ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra geçmiştekinin aksine, zorun tahripkar yönü çok daha açık olarak ortaya çıkmış, insanlık da bunun yaratacağı tehlikelerin daha derinden bilincinde olarak sorunlarını zor dışındaki araçlarla çözmeye ağırlık vermiştir. Bu durum mücadele stratejisinin zora yaklaşım ve aşamalarını da etkileyecektir. Günümüzde artık mücadele yenme ve yenilme üzerine değil, bireysel, toplumsal ve ulusal hakların kazanılmasına dayanmaktadır. Bu anlamda amaç, egemen sisteme sahip olma değil, toplumun demokratik haklarına sahip olduğu ve bu temelde mücadeleyi esas aldığı bir yapılanmaya ulaşmaktır.

Yeni çağın mücadele stratejilerini belirleyecek olan en temel olgu, halk, yani toplumdur. Geçmişte, halkın bilinçsiz olmasından dolayı harekete geçmesi için bilinç götürül-

mesinin, inanç verilmesinin gerektiği savunularak, buna militanlardan oluşan devrimci partinin öncülük yapacağı belirtilirdi. Yani halk esas olgu olarak ele alınmamış, asıl olarak zor uygulamasıyla devletin zayıflatılarak iktidarın ele geçirilmesi öngörülmüştü. Oysa çağımızın ortaya çıkardığı gerçeklik, mücadelede temel olarak halkın alınmasını ve değişim dönüşümü halkın kendi öz gücüyle gerçekleştirmesini esas almaktadır. Çağın karakterini değiştiren toplumsal mücadele ve halk hareketliliği olmuştur. En genelde demokraside ifadesini bulan çağın bu karakteri, halkın iradesinin esas alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bilim ve teknolojinin yarattığı gelişmelerin yol açtığı kültürel ilerleme ve bilinçlenme de halkın iradesinin daha etkin ortaya konmasını imkan dahiline sokmuştur. Böylece eski, geri bırakılmış ve baskı altına alınmış halk gerçekliği aşarak demokratikleşme mücadelesini yürüten ve bu aşamaya ulaşmaya aday bir halk ve toplum gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Halka dayanması gereken yeni mücadele stratejisinin niteliğinin belirlenmesinde çağın karakteri etkindir. Nasıl ki; geçmiş dönemde zorun mücadele stratejisinde etkin olması iki kutuplu dünyanın zoru temel alan karakterinden kaynaklı olmuşsa, yeni çağın mücadele stratejisinin karakteri de çağın karakteri olan demokrasi, hukuk ve insan hakları kaynaklı olacaktır. İnsanlık geçmişte sistemleri askeri güçlerine ve ekonomik yapılarına göre değerlendirirken, günümüzde demokrasi, insan hakları ve hukuk kriteri olmuştur. O zaman yeni stratejinin de bu kavramlara dayandırılması gerekmektedir.

Öte yandan ulaşılan demokrasi bilinci, halkın kendi kendisini yönetmesini bir zorunluluk olarak ortaya koymuştur. Bazılarının kendisi adına hareket etmesine rağmen, kendi çıkarlarını yok saymasını ve dünyayı bir savaş ve çelişki alanı haline getirmesini insanlık kabul etmemektedir. Küçük bir azınlık olan egemenlerin sadece kendi çıkarlarını esas alan yönetim tarzının insanları sürüklediği yoksulluğa karşı tüm toplumun refahının hakim kılınması bilinci ve bu amaçla

yönetime katılma, hatta halkın yönetimdeki iktidar sahibi olması gerektiği düşüncesi toplumun ulaştığı bir düzeydir. Eskiden sürü gözü ile bakılan halk, artık kendi çıkarlarının hakim olacağı bir halk yönetiminin oluşturulmasının mücadelesini vermektedir.

Bu mücadelenin en temel araçları da, halkın çıkarlarının hakim olacağı bir sistem olan demokratik uygarlık çağını yaratacak bir yönetimin zemini olarak insan hakları ve hukuk olacaktır. Günümüzde artık, insanın temel toplumsal, sosyal ve siyasal haklarının gereklerinin yerine getirilmesi durumunda daha yaşanılır bir dünyanın gerçekleşeceği ortaya çıkmıştır. Ancak bu hakların uygulanmasının egemenlerin keyfine bırakılmayarak gereklerinin yerine getirilmesi mücadelesiyle pratikleşeceği nettir. Aksi taktirde egemenler, kağıt üzerinde herkesin hakkını belirlemelerine rağmen, pratikte bunun gereklerini yerine getirmeyeceklerdir. Egemen sistemlerin insanlığın uygarlaşma düzeyinin ortaya çıkardığı bu hakların pratikleştirilmesine karşı yürüttükleri politikalara karşı, ezilenlerin mücadelesi, egemenlerin dar sınıf çıkarlarına ve bunun sistemleşmiş ifadesi olan oligarşik, otokratik ve teokratik rejimlere karşı insan hakları mücadelesi olacaktır. Bu anlamda halkın yönetimde etkin olmasını hedefleyen demokrasi ve hakların alınmasını sağlayacak hukuk mücadelesi, yeni çağda halk mücadelesiyle beraber değişim ve dönüşümün en temel dinamikleri olarak rol oynayacaktır.

Bu temelde gelişecek olan yeni çağ stratejisinin demokrasi ve hukuka dayanmasının yanında, örgütlenme mantığının da değişmesi gerekmektedir. Geçmiş stratejilerdeki bilinçsiz halkın silahlı mücadele yoluyla bilinçlendirilerek örgütlenmesi mantığına artık yer yoktur. Günümüzde hem yürütülen toplumsal mücadeleler sonucunda yaşanan bilinçlenme hem de teknolojinin ulaştığı gelişkinlik düzeyi, insanlarla ilişkilendirme ve dolaşısıyla örgütlenmeyi oldukça kolaylaştırmış, bu anlamda egemen güçleri zor duruma düşüren yeni bir mücadele zemini ortaya çıkarmıştır. Artık teknik yoluyla en ücra köşedeki bir çobanın dahi kolayca örgütlenbil-

“Yeni çağın mücadele stratejisi, insanın uygarlaşma düzeyinin ortaya çıkardığı temel sosyal, ekonomik, ulusal ve siyasal hakların elde edilmesi, korunması ve geliştirilmesini esas almalıdır. Ulusal ve toplumsal hakların savunulması temelindeki mücadelenin de, bu hakların meşru savunma temelinde korunmasını esas alan bir stratejiyle yürütülmesi gerekmektedir. Bu nedenle yeni çağın mücadele stratejisi meşru savunma anlayışına dayalı olan **Meşru Savunma Stratejisi**'dir”

mesinin yolu açılmıştır. Üstelik egemen sistemlerin ellerindeki büyük imkanlar, teknolojinin bu örgütlenme rolünü engelleyememektedir. Aynı şekilde artık egemenler de toplumu kendi sistemlerinin en iyisi olduğuna, ellerindeki bu teknik imkanlarla inandırmaya çalışmaktadır. Propaganda alanında teknolojinin yarattığı büyük imkanlar, geçmiştekinin tersine mücadelenin ideolojisinin halka ulaştırılmasının önündeki engelleri kaldırmıştır.

Mücadelenin propagandasının ve örgütlenmesinin bu düzeyde kolaylaşmasının tekniğe bağlı olarak yanında bir diğer etken de, hukukun geldiği düzeydir. Çağımızda artık egemen sistemler, bilinçlenmiş halk topluluklarını yönetebilmek ve meşruiyetlerini sağlayabilmek için sisteme temel teşkil eden anayasalarına ve altına imza attıkları uluslararası antlaşmalara uygun hareket etmek zorundadır. Bu anlamda özde kendi çıkarlarını esas almalarına karşı bilinçlenmiş halkı yönetebilmek için hukuk çerçevesinde siyasal iktidarlarını yürütmek zorundadır. En dikta rejimlerin dahi toplum tarafından kabul edilebilir için hukukun üstünlüğü ve insan haklarına uygun hareket etmek zorunda kılması, çağın bir gerçekliğidir. Asıl olarak ezilenlerin yürüttüğü tarihi mücadelelerin kazanımlarına dayanan bu gerçeklik, uluslararası alanda oluşturulan örgütlenme ve ittifakların da hukukun üstünlüğü, insan hakları ve demokrasiye dayandırılmasına yol açmıştır. Uluslararası alanda temel kuruluş olan BM örgütünün kendisine temel amaç olarak insan hakları, hukukun üstünlüğü ve demokrasiyi esas almış olması bu gerçekliğin bir sonucudur. Hukukun üstünlüğü anlayışı en açık olarak da bu yönlü uzun bir mücadele geçirmişe sahip Avrupa ülkelerinde görülmektedir. Başkan Apo, çağın bu gerçekliğini, Demokratik Uygurlik Manifestosu'nda şöyle ifade etmektedir: “*özellikle yakın çağda büyük dinsel, sosyal ve ulusal savaşlar yaşayan Avrupa ülkeleri, iki dünya savaşından sonra demokratik hukuk sistemi üzerinde yoğun olarak durdular. Çağdaş Avrupa hukukunun en önemli özelliği; sadece hukuk normlarını geliştirmekle yetinmemesi, dinamik bir hukuk anlayışıyla ortaya çıkan her olayın çözümünü pozitif hukukla önceden sağlamak gibi bir üstünlüğe sahip olmasıdır. Bununla birlikte hukukun esas rolü, devleti vatandaşlara karşı korumak ve güçlendirmek değil, tersine vatandaşın devletin gücüne karşı çok güçlü temel haklarla donatarak korumaya almaktır. Korumaya ihtiyacı olan devlet değil, bireydir, yurttadır. Daha da ilerleyerek eskiden göz ardı eden ve bastırılmasında herhangi bir sorun görmeyen sistem, kültürlerin ve azınlıkların hukukun temel kapsamında korunmaya alınmasında da artık büyük hassasiyet göstermektedir. Azınlık ve kültürel varlıklar sorunu, yasalarda her geçen gün daha çok yer almakta ve çözüm gereği esas olmaktadır. Böylelikle eskiden işyan ve savaşlara temel teşkil edebilecek birçok toplumsal konu hukukun kapsamında yer almakta ve gerekli çözüm araçlarına kavuşturulmaktadır.*”

Bu anlamda yeni dönemin mücadele stratejisinin hukuka ve insan haklarına dayalı olması gerekmektedir. Hukukun hem ulusal hem de uluslararası sistemde sorunların çözümünde siyaset ve askerlikten önce gelmesi, sorunlara sonuna kadar hukuk içinde çözüm aramak çağdaş bir yöntem haline gelmiştir. Bu anlamda hukuku göz ardı etmek, salt zora dayalı mücadele yollarına başvurmak ciddi bir yöntem hatası olarak değerlendirilmektedir. Doğru yöntem, sorun arz eden tüm durumlar, olaylar ve ilişkiler için hakka dayalı hukuk mücadelesini sonuna kadar zorlamak; eğer bunun yolu bulunmazsa, hukuk yolu tümüyle kapalıysa veya hak alma mücadelesine karşı egemenlerin baskı ve zor araçlarıyla saldırıları gelişirse, o

Kadına karşı her saldırı daha iddialı bir mücadeleye gerektirir

21 . yüzyılın temel karakterini ve rengini belirleyecek olan, kadının özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Bu mücadele her geçen gün daha da harlanarak büyümektedir. Bugün kadın, asırların ezilmesini ve sinmişliğini, büyük bir iradesel çıkışla eylem gücüne dönüştürmektedir. Kuşkusuz bu kendiliğinden gelişen bir düzey değildir. Kadın açısından büyük mücadelelerin verildiği, ağır bedellerin ödendiği ve yaşamın kan kıvılcığıyla boyandığı bir kavranın sonucudur. Çelişkilerin karakter değiştirmesinin önemli bir nedeni kadının kimlik mücadelesidir. Bu nedenle 20. yüzyılda tali planda kalan cins çelişkisi içine girdiğimiz yeni yüzyılın temel çelişkisi olmaktadır. Geçen yüzyıllar bu çelişkinin olgunlaşma süreçleri, 21. yüzyıl ise çelişkinin niteliksel sıçrama sürecidir. Doğadan özünü alan kadın, kendisine döndükçe doğa ile buluşmakta ve bu temelde doğa çelişkisi de çağın temel bir çelişkisi olarak açığa çıkmaktadır. İnsanın özüne yabancılaşması doğaya yabancılaşmasıyla paralel gelişmiştir. Öyle ki kadın katliamı bir doğa katliamına da neden olmuştur.

Sınıf ve ulus çelişkisinin ana çelişki olduğu 20. yüzyıl birçok ulusal kurtuluş mücadelesine ve demokratik halk devrimlerine tanıklık etti. 20. yüzyıl kapitalist sistemin bunalım yüzyılı olmakla birlikte demokrasinin de zafer yüzyılı oldu. Demokrasinin zaferi kapitalist sistemin çözülüşünden kaynaklıydı. Sınıfsal, ulusal ve cins boyutunda verilen demokratik kurtuluş mücadeleleri özgürlükçü bir karakter taşıdığından dolayı sistemi önemli oranda çözdü. Gelişen bilim teknik, sistemi, halklar ve özellikle kadın karşısında canavarlaştırdıkça, yaklaşık o güne denk güce alternatif bir kitle potansiyelini de açığa çıkardı. Bilinci aydınlanan, ufku genişleyen toplumsal muhalefet, okyanuslar misali yatağını genişleterek büyüdü. Kadın ise bu okyanusa akan ana nehirleri oluşturdu.

Bilgi çağı, bilgi toplumunun gelişmesine olanak sağladı. Toplumun yarısını ya da daha fazlasını teşkil eden kadın, bilimsel, felsefi, sanatsal, kültürel ilerlemelerden payını alarak yaşamın birçok alanına akmaya başladı. Siyasette, ekonomide ve yaşamın birçok sosyal ve kültürel alanlarında söz sahibi oldu. Kadın kendi kendine yetebilme gücünü kazandıkça bağımsızlaşma eğilimi güçlenerek özgürlük mücadelesine ivme kazandırdı. Bütün bunlar kadın kişiliğinde yaşanan bilinç ve iradesel düzeyin somutlaşmasıydı.

Diğer yandan erkek egemen sistem büyük bir kadın potansiyelini Batı'da bir ticaret nesnesi durumuna getirirken Doğu ve Ortadoğu'da ise kadın demir kapılar ve duvarlar ardında ölüm bir yaşama mahkum edildi. Erkek egemen zihniyetin hakim olduğu dünyada kadın, canlı bir paradır. Bu dünyada kadın, fiziği ve el emeği ile modern köle pazarlarında sistem için adeta döner bir sermaye oluşturdu. Kadın, küçüğünden büyüğüne bütün mal ve ürünlerin albenisi oldu. Reklamcılıkta en ilkel toplumun dahi etik sınırlarını zorlayan bir biçimde kadın bedeninin ve cinselliğinin kullanılması korkunç bir kadın katliamıdır. Egemen sistem insanlık tarihinde ender rastlanan bir kadın katliamı gerçekleştirildi. Kadın cinsi üzerinde uygulanan çok yönlü sömürü eşi benzeri görülmemiş bir kadın katliamına dönüştü. Egemen sistem kadında kişisizliği ve kimliksizliği geliştirmek için her türlü yol ve yöntemi mubah gördü ve temelde Makyavelistçe bir politikayı uygulamaya soktu.

Bilimde yaşanan patlama, kadının da

çok yönlü bilgiden yararlanmasını beraberinde getirdi. Uyanan ve gittikçe gelişen kadın bilinci, sistemin despot ve baskıcı gerçeği karşısında mücadele iddiasını büyütürken cins çelişkisini derinleştirdi. Çelişki kendisini büyüten sistemi içten kemiren bir karakter kazandı. Egemen sistem derinliğine yayıldıkça kadın eksenli demokrasiye de gebe kaldı.

Her büyük güç kendi karşıtını içinde taşıyor. Onu besleyerek büyütür. İlginc bir diyalektik yasadır bu. Öyle bir yaşam kanunu ki hem karşıtının anası ve hem de onu her an yutmaya hazır vahşi bir canavar olur. Öldürdükçe öldüğünün ve karşıtını da ölüm-süzleştirdiğinin farkında değildir adeta. Kadında cins bilincinin gelişmesi böyle bir diyalektik yasanın ürünü olsa gerek.

Ölüm ile yaşamın ayırtililmeyecek biçimde bu kadar iç içe geçtiği Ortadoğu

Kadın ancak egemen sistem karşısında, ideolojisi, programı ve örgüt gücüyle kendi meşru savunmasını yapabilir ve kendisini kimlik sahibi kılabilir. Özgür kadın hareketi geçmişin intikam silahı, bugünün ve yarının umut ve özgür yaşam güvencesidir.

Şu bir gerçektir ki erkek eksenli bir sistemi aşacak olan kadın eksenli bir sistemdir. Kadın eksenli sistem demokrasinin bütün kriterlerini içinde barındırır. Kadın eksenli sistemin hakim olduğu yerde barış, kardeşlik, eşitlik, adalet, saygı, sevgi, hoşgörü ve güven yaşamın temelidir. Bu bir ütopya mıdır? Hayır. Demokratik uygarlık çağı sadece insanların hayallerini süsleyen, yüreklerin süveydasında büyük bir özlem olarak kalan soyut bir olgu değildir. Bugün erkek egemen sistemin yaşadığı bunalım ve kaos demokratik uygarlık çağının doğuşunu müjdelmektedir. Egemen sistemin bu kadar saldırı

gelleme girişimleridir. Özgür Kadın Partisi PJA'ya yüksek düzeyde saldırı yapılmasının temel nedeni de budur. PJA şahsında Ortadoğu kadınının ve halkların demokratik mücadelesi söndürülmeye çalışılmaktadır. Kadına saldırı genel bir sorun olsa da, PJA açısından farklı bir özgünlüğü var.

Kürt ve Ortadoğu orijinli bir Kadın özgürlük hareketi olan PJA, tüm statükocu, postmodern erkek egemen sistemlere alternatif bir sistem yaratmayı amaç edinen özgürlükçü bir harekettir. PJA uluslararası emperyalist güçler ve bölge gerici devletleri tarafından en tehlikeli bir güç olarak ele alınmaktadır. Bu açıdan Özgür kadın hareketine yönelim çok yönlüdür. Mevcut koşullarda hem uluslararası ve hem de bölge gericiiliğinin hedefi durumundadır.

Uluslararası 15 Şubat komplosu aynı zamanda Özgür kadın hareketine karşı bir

sosyal ve kültürel dokusunu değiştirmeden bölgeyi bir entegrasyona tabi tutamayacağını çok iyi bilmektedir. Üstten siyasal yapısını değiştirebilir, ama sosyal yapının üstten değişmesi kolay değildir ve ancak bu tabandan bir değişim ile olur. Siyasal yapıya denk bir sosyal yapı geliştirilemezse projenin yaşam bulma şansı zayıftır. Bu açıdan kadına el atıyor ve alternatif kadın hareketlerini ise eritmeyi hedefliyor. PJA'ya yaklaşımı bu temeldedir. İçteki sağ teslimiyetçi eğilimleri besleyerek özgürlük ideolojisini yozlaştırmayı amaçlamaktadır.

Irak sokaklarında her gün yüzlerce kadın tecavüze uğramakta, kadın tüccarları tarafından kaçırılarak satılmaktadır. Kadın ticareti bugün Irak'ta en meşru ve en karlı bir noktada seyretmektedir. Bir yandan ticaretini geliştirirken diğer yandan ise kendi güdümünde kadını örgütleyerek Irak'ın sosyal dokusunu değiştirmeye çalışmaktadır. Bütün bunlar kadına en şiddetli saldırıyı ifade etmektedir. Kadının cins kimliğine saldırmak en şiddetli saldırı biçimidir.

Bölgenin statükocu güçleri ise en geri şeriat yasalarıyla kadını zincirlemektedir. Bu konudaki direnç, en son Irak'ta hazırlanan yasa kriziyle tekrardan gündeme girdi. Kadını yaşamın her alanında tecrit eden şeriat yasaları kadın için birer ölüm fermanıdır. Ama maalesef erkek egemen sistemin kuklası konumunda olan ve bu yasaları onaylayan kadınlar da var. Bu derece kendi aleyhine çalışan, benliğinden habersiz ve şuursuz bir kadın gerçeği... Kadın açısından aslında daha büyük bir trajedidir bu. Kendisini yaratarak ilk yaşamı yeşerttiği yerde bugün katilinin koynunda kendi katili durumundadır. Bu, kapsamlı bir roman konusudur aslında. Kadınlıkla kadınla yaşamı, yaşamla halkları varmak, Ortadoğu'nun beş bin yıllık makuz tarihidir.

Dış yönelimlerle birlikte içimizde de özgürlük çizgisini sağdan yorumlayan teslimiyetçi ve ilkel milliyetçi çizgi Kadın özgürlük hareketini oldukça yıprattı. Dörtürlü çetenin dördüncü ayağı olan Şemdin Sakık ile yoğunlaşan, Dr. Süleyman ile tirmanışa geçen ve en son sosyal reform anlayışıyla kadın hareketine en büyük saldırıyı yönelten sağ teslimiyetçi çizgi en az dış saldırılar kadar bir şiddet içerdi. Sağ çizginin geliştirdiği sosyal reform projesi özünde Kadın özgürlük hareketine bir müdahaleydi. Amaç özgürlük ideolojisini içini boşaltmak ve kadını kimliksizleştirerek egemen sistemin hizmetine sunmaktır. Kendi geri egemen zihniyetini değiştirip dönüştürmeyen bu anlayış sahipleri kadın için büyük bir tehlikeydi. İçteki bu anlayış objektif olarak dış saldırıları besleyen bir rol oynadı. Bir bakıma ABD bu eğilimden güç alarak ve bu eğilimi beslemeyi amaçlayarak Başkan Apo üzerindeki tecridi ağırlaştırdı ve Özgürlük hareketine karşı saldırıyı kapsamlılaştırdı. Çok açık ki Kadın özgürlük hareketine karşı bir konsept söz konusu ve bu adım adim hayata geçiriliyor. Özellikle bölge genelinde yaşanan kadın katliamı bu konseptin bir sonucudur.

Kadın özgürlük hareketi 15 Şubat'tan bu yana içten ve dıştan çok yoğun saldırılarla yüz yüze geldi. Fakat hiçbir zaman bu saldırılar kadının özgürlük mücadelesini ve özgür yaşam iddiasını zayıflatmadı. İkircikli ve karamsar bir yaklaşıma girmedi. Aksine her saldırı kadının mücadele azmini ve özgürlük tutkusunu daha fazla geliştirdi. Kadın kendisini özgürlüğün cezp edici büyüğüne daha çok kapırdı. Ezilen insanlıkla daha derin bütünleşti, daha çok umut yarattı ve daha çok umut oldu.

coğrafyasında Özgür kadın hareketinin varlığı bir cesaret ve yürek işidir. Ölümüne alıştırılmış Ortadoğu toplumunda ölümüne meydan okuyarak yeni ve özgür yaşamı yaratma ısrarını ve iddiasını ortaya koyan, bu uğurda binlerce bedel veren, mücadeleciler bir hareketin olması ezilen halklar için büyük bir umuttur. Kadın hareketi Kürt toplumu için olduğu kadar Ortadoğu toplumu için de ıssız ve kurak bir çölde özlenen yaşam suyudur. Ortadoğu'nun hasret kaldığı bir yaşam kaynağıdır.

Özgür kadın hareketi beş bin yıldır ezilen halkların ve kadının özgür yaşam seçeneğidir. Yüzyıllardır kadın katliamı yapan bunu değişik kılıflarla meşrulaştıran erkek egemen sisteme karşı yazısız kadın tarihinin yazılı bir cevabıdır. Beş bin yılın birikmiş acı ve öfkesinin bir intikam silahına dönüşme biçimidir.

Kuşkusuz bu hareket Başkan Apo'nun eseridir. Başkan Apo, kadını ve kadının geliştiirdiği insanlık ve uygarlık değerlerini gasp eden, hırslılayan ve kendisine benzeştirerek kadın kişiliğini yozlaştıran erkek egemen sisteme karşı, Kadın özgürlük ideolojisini geliştirerek en etkili mücadeleyi verdi. Kadına kimlik ve kişilik kazandırdı.

ganlaşması demokrasiden duyulan korkunun ifadesidir. Demokrasinin üzerinden yükseleceği ve kurumlaşacağı temel güç kadındır. Bundan dolayı dünya genelinde kadına karşı müthiş derecede bir saldırı furıyası gündemdedir. Kuşkusuz bu yönelimler çokta insanlık için büyük umutlar vadeden özgürlükçü ve sosyalist kadın hareketlerine karşı gelişmektedir. PJA ise bu hareketler içerisinde en radikal olanıdır. Bu hareketin dünyanın en fazla ezilen, sömürülen ve varlığı yok sayılan Kürt toplumu içerisinde çıkmasının elbette çok daha farklı bir anlamı vardır. Yine Sümer rahip devlet gerçeğinin güncel versiyonu olan Ortadoğu kaynaklı olması ayrı bir değer taşımaktadır.

Ortadoğu coğrafyası, siyasal, sosyal ve kültürel gerçeğiyle şu anda yeni bir uygarlığa analık etmektedir. Öyle bir sınırdaki seyretmektedir ki hem emperyalist sistemin ömrünü uzatmak için kendisini yeniden yapılandırmaya çalıştığı bir alan –Irak müdahalesi bunun bir sonucuydu– hem de anti tez konumuyla demokratik uygarlık çağının doğuşuna kaynaklık eden bir alandır. Zaten egemen sistemin Ortadoğu müdahalesi ve gittikçe bölge geneline yayılan savaş, demokratik uygarlık çağının doğuşunu en-

komploydu. CIA'nin **'Önce kadını vurun'** şiarı, komplonun eylem şiarıdır. O günden bugüne artarak devam eden saldırılar belli sürelerde hareketi oldukça zorlamıştır. Kadın hareketi Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de birçok fiili yönelimle yüz yüze geldi. Tecavülden tacize, katletmekten her türden işkenceye ve tutuklamaya maruz kalındı. En somut Gülbahar Gündüz, Şemse, N.Ç ve başına kısmi yansıyan daha yüzlerce olay yaşandı ve yaşanıyor. Her bir saldırı kadının ayağa kalkan iradesini, mücadele azmini ve özgürlük iddiasını kırmaya dönüktür. Tamamen sindirme ve tasfiye etme harekattir. Kadının gücünden duyulan korkudur. Bu saldırıların kaynağında egemen sistemin, barışçıl, demokratik ve özgürlükçü bir sistemin gelişiminden duyduğu korku yatmaktadır.

Kadın özgürlük hareketine karşı yapılan saldırıları somutlaştırmak açısından biraz daha açılmak gerekir. Örneğin ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi'nin temel ayaklarından biri kadındır. Projenin sosyal ve kültürel ayağını kadına dayandırmaktadır. ABD kültürel emperyalizmi kadını kullanarak Ortadoğu'da yaymaya, Ortadoğu'nun esas direnç noktalarını bu yolla kırmaya çalışmaktadır. ABD, Ortadoğu'nun

TOPLUMSAL GELİŞMEDE GENÇLİĞİN YERİ VE ROLÜ

Gençlik hareketi, özellikle yeni mücadele süreci açısından, gündemimizde daha fazla yer alan bir konu. Kuşkusuz geçmişte de önemliydi, fakat yürüttüğümüz silahlı mücadele gereği, temel mücadele ile birleşmişti. Gerilla mücadelesi bir gençlik mücadelesi olarak gelişmişti. Toplumun değişik kesimlerinin daha aktif ve çok yönlü olarak mücadeleye girmesi gerektiği bu dönemde, gençliğin bir kesim olarak mücadele içerisinde nasıl yer alması gerektiği konusu gündemimize girdi. Gerilla varlığını korumakla birlikte yeni stratejik yaklaşım itibarıyla gençliğe farklı bir misyon biçildi. Böyle olunca, gerilla dışında da bir gençlik hareketini öne çıkarmak, böyle bir hareketi öngörmek; onun gücünü, dayanaklarını ve sorunlarını gündemleştirip bunlara çözüm aramak önemli bir görev haline geldi.

Stratejik yaklaşım itibarıyla da gençlik, demokratik halk hareketinin örgütlenme ve eylem alanına öncülük etme, onun kadrosal gücünü, yine en dinamik eylemci kitle gücünü oluşturma bakımından temel bir yer tutuyor. Geçmişte daha çok sınıf mücadelesi temelinde yürüttüğümüz mücadelenin şimdi geldiği demokratik halk hareketi düzeyi, stratejik yapılanma, öncü ve ittifakların belirlenmesi konularında da belli bir ayrımı ortaya çıkardı. Özgür kadın hareketi bu dönemde ideolojik ve örgütsel açılarından, yine bir eylem gücü olarak öne çıktı ve pratik gelişme sağladı. Kadın hareketine paralel olarak gençlik hareketi de benzer bir stratejik konum kazandı. Demokratik devrimin derinleştirilmesi mücadelesinde kadın ve gençlik hareketinin, halkın ortak demokratik eylemliliğine öncülük edecek düzeye getirilmesi, temel bir çalışma haline geldi. Bu nedenle gençlik hareketini daha özgün ele almak ve tartışmak önem arz ediyor. Serhildan hareketi açısından öncülüğün iyi tanımlanması ve örgütlü kılınması, mücadelenin başarılı olması için bu gerekli. Halk hareketine bağlı olarak yaşadığı sorunları, görevleri ve yapılanmasını anlamak, sorunlarına çözüm üretmek için gençlik hareketini değerlendirmemiz gerekiyor.

Gençlik hareketinin örgütsel ve kadrosal sorunlarını tartışmadan; genelde gençlik kitlesini aktifleştirme sorunlarını çözmeden, demokratik halk hareketini geliştiremeyiz. Bunu yapamazsak Özgür kadın hareketi de ittifaksız kalır. Bu da demokratik halk hareketini geliştirmeyi zorlar. Bu bakımdan gençlik hareketinin özgün tarzda ele alınıp tartışılması, örgüt ve eylemin bütünlüklü geliştirilmesinin esas alınması, demokratik devrimi geliştirebilmek açısından zorunludur. Aksi halde köklü bir toplumsal demokrasi mücadelesi verilemez. Devrimci demokratik değişim motorsuz ve öncüsüz kalarak, kendiliğindenliğe sürüklenir; kaldı ki bu durumda olan gençlik, gerici tarafından çarpıtılabilir de. Bu bakımdan gençlik hareketi, dönemin önemli bir hareketi olarak gündeme geliyor. Aslında gerillayı geliştirerek kitlelere harekete geçirirken de gençlik hareketi gündeme gelmişti. Gerillanın güçlendirilmesi açısından da önem taşımıştı. Fakat gençliği artık eski konumuyla ele alamayız. Şöyle düşünülebilir; ne olursa olsun geçmişte de her şeyi yürüten gençlikti. Gerilla bir gençlik örgütüydü ve savaş gençliğin mücadelesiydi.

Kitle mücadelesi içerisinde de gençlik önemli bir rol oynadı. Kitle örgütlenmesine dair ilk adımları atarken de üzerinde en çok durduğumuz çalışma yine gençlik çalışması oldu. Bunların hepsi doğru; gençler katıldılar, çalıştılar, kadro örgüt ve mücadele sorunlarını omuzladılar. Fakat mücadele içerisinde özgün özellikleriyle çok etkili, öncü ve aktif katılan bir gençlik hareketi oluşturulamadı. Tüm bu sebeplerden dolayı gençlik hareketini tartışmamız gerekiyor.

Toplumsal gelişmede gençliğin yeri ve rolü

Gençlerin mücadeleye katılması ve kendisini örgütleyerek yürütmesi ayrı bir olgu, bir gençlik hareketinin oluşturulması ise daha farklı bir olgu. Gençliğin kendi özgünlüğü içerisinde örgütlenerek, demokratik halk hareketine bir gençlik hareketi olarak katılması ayrı bir şeydir. Bu örgütlenme gençliğin bütün özelliklerini kapsar. Diğer ise, gençliğin herhangi bir siyasal, askeri veya ideolojik mücadele içerisinde yer alarak, o mücadelenin görevlerini yerine getirmesini ifade eder. Bunlar ayrı şeyler. Bu nedenle gençlerin mücadeleye katılmasından ziyade, bir gençlik hareketi olarak katılması, demokratik serhildana gençliğin öncülük yapması üzerinde duruyoruz. Gençlik hareketi ile kastettiğimiz de budur.

Böyle olmazsa demokratik devrim veya toplumsal özgürlükler gelişip derinleşmez. Toplumsal değişim köklü olmaz, ideolojik derinlik ve dinamizm kazanmaz. Yani örgütlü öncülük zayıf kalır. Bu, kadın hareketi açısından geçerli olduğu gibi, gençlik hareketi için de geçerlidir. Çünkü ideolojik öz burada saklıdır. Devrimci değişimin temel karakteri veya özellikleri, burada ifadesini buluyor. Ki bu da demokratik değişimin özelliklerini veriyor. Kadın özgürlük hareketi kendi ideolojik ölçülerini toplumu demokratikleştirmeye katmaz, yine Özgür gençlik hareketi kendi özelliklerini toplumun demokratik değişimine katmazsa, demokratik değişimin kökleşmesi mümkün olmaz. Dolayısıyla demokratik değişimin yönü ve derinliği ortaya çıkmaz. Bunu özgür kadın hareketi ve gençlik hareketi sağlayacaktır. Zaten öncülük de burada ifadesini buluyor. Bir; ideolojik derinlik kazandırması, yön vermesi, değişimin ideolojik karakterini ortaya çıkarması. İki; örgüt ve eylemde motor gücü olması. Zaten serhildanın gelişimi, demokratik değişimi gerçekleştirmesi ve demokratik dönemin motor gücü olarak işlev görmesi de bu anlama geliyor. Gençlik hareketini kendi özgünlüğü içerisinde ele alma, ideolojik ve örgütsel sorunlarını gündemleştirip çözüme bağlama bizim için bu dönemin çalışmaları açısından birinci derecede önem taşıyor.

Gençlik hareketini nasıl ele almalıyız? Nasıl tartışmalıyız? Bir hareket olarak ne tür gelişme sorunları yaşıyor? Nerelerde, ne tür çözümler bulunabilir? Esas itibarıyla bunları tartışacağız. Özellikle gençliği tanımak ve tanımlamak önemli. Gençlik, bir sınıf özelliği taşıyor. Ama toplumsal gelişmede temel bir kesimi ifade ediyor. Toplumsal hareketlilikte bu kesimin belirgin bir rolü var. Bir sınıf olmamakla birlikte kendine has özellikler taşıyan temel bir kesimdir.

“Gençlik, toplumsal gelişmede belirgin bir rolü olan temel bir kesimi ifade ediyor. Bir sınıf olmamakla birlikte kendine has özellikler taşıyan temel bir kesimdir. Yaşam, düşünce ve duygu bakımından toplumun diğer kesimlerinden farklılıkları olan, kendine özgü özellikler taşıyan bir toplumsal kesimdir.”

Gençlik basit veya ayırt edici özellikleri olmayan pasif bir kütle de değildir. Yaşam, düşünce ve duygu bakımından toplumun diğer kesimlerinden farklılıkları olan, kendine özgü özellikler taşıyan bir toplumsal kesimdir. Elbette bir yaş dilimini ifade ettiğini görmek gerekli. İnsanın, başkalarının bakımına muhtaç olmaktan çıktığı, büyük arayışlar içerisinde olduğu, çok fazla günlük yaşamla bağı olmadığı bir yaş kesitini ifade ediyor. İş yapabilecek düzeye geldiği, büyük umutlar ve gelecek arayışları içinde olduğu, yine çok fazla güncel yaşamadığı bir dönem.

Gençlik; on beş ile otuz yaş arası dönemi kapsıyor. Bu yaş kesitinin taşıdığı temel özellikler var. Önemli olan da bu özellikleri bilmektir. Bunlar bilinmezse çok fazla genç de olunmaz. Nasıl ki hamal gibi çalışmak bir kişinin sınıf bilinci edinmesini sağlamıyorsa, nasıl ki toplumun en gerisine düşmüş köle kadını sadece kadın olması özgürlüğü yapmıyorsa, 18-20 yaşında olmak da bir insanı –eğer onun özelliklerini iyi hissetmezse– genç yapmaz. Bu bakımdan gençlik, bir yaş diliminin temel özelliklerini ifade eden duygu, düşünce ve davranış toplamı olarak değerlendirilmeli. Gençlik bu anlamda bir ruhtur.

Gençlik insanın en dinamik çağıdır

Gençlik ruhu ve özellikleri nelerdir? Gençliğin ayırt edici karakteri nedir? Bunları iyi anlamak, bilmek ve tanımlamak gerekiyor. Neden yaşamın belli bir dilimine böyle bir tanım veriliyor? Gençlik çağı deniliyor. Neden gençlik çağı diğer çağlardan ayrılıyor?

Kuşkusuz ayrı özelliklerinden dolayı. Peki, o özellikler nelerdir?

Bir insan, yirmi yaşında olduğu halde bir ihtiyaç olabilir. Ama gençlik özelliklerine ve ideallerine bağlı olarak yaşayan biri, ömür boyu da genç kalabilir. Tabii eğer kendini canlı tutmayı başarabilirse, çünkü bu kendiliğinden olmaz. Bunlar üzerinde düşünmek gerekiyor. Gençliğin temel üç özelliği yukarıda belirtildi. Gençlik insanın en dinamik çağıdır. Bu bakımdan gençliğin temel özelliği; hareketliliği ve dinamizmidir. Bu bakış açısıyla baktığımızda; gençliğin devrimci bir karakteri vardır. Yani devrimciliğe yatkın bir karaktere sahiptir. Şöyle deniliyor; “gençken solcu, yaşlıyken de sağcı olmayan akılsızdır.” Burada gençliğin taşıdığı dinamizm ile fiziksel olarak sağladığı gelişmenin önemini görmek lazım. Eğer bu dinamizmi; duyguda, düşüncede ve davranışta toplumsal harekete katabilirse, büyük bir eylem gücü ortaya çıkarır. Demek ki, paspal olanlar genç olamazlar.

Gençliğin en önemli ve en temel özelliği; arayışçılığıdır. Bunun geleceğe dönük tavrı, bugüne fazla bağlanmaması gibi daha birçok özelliği sıralanabilir. Çıkara bulaşmamış olması, saf, temiz ve umutlu olması, geleceğe dönük ve güncel yaşamayan bir karaktere sahip olması kuşkusuz önemlidir. Bu özellikler devrimci, aynı zamanda da sosyalist bir karakter arz ediyor. “Gençler solcu olur” söylemi, buradan ileri geliyor. Günlük yaşama, güncel bulaşmamıştır; yani çıkar peşinde değildir. Daha çok eşitlikten ve adaletten yanadır. Varolanı kabul etmez; dolayısıyla değişimden yanadır. Kendi gelişimini ve dinamizmini kullanmak ister. Yine özgürlükten yanadır. Bütün bu saydığım özellikler gençliğin, do-

layısıyla gençlik hareketinin temel özelliklerini oluşturuyor. Söz konusu özellikler, sosyalizme denk düşüyor. Özgürlük ve eşitlik militanı olmaya denk düşüyor. Gençlik, sosyal karakterin en çok geliştiği bir dönemi ifade ediyor. Gençlik hareketi, sosyalist hareketin bir parçası, hem de öncü parçasıdır. En dinamik parçası olduğundan, motor gücüdür. O nedenle sosyalist hareketler her zaman gençlik hareketlerine önem vermişlerdir. Fakat geçmişte dar sınıfsal yaklaşımlar çok fazla olduğundan dolayı gençlik hareketleri, sosyalist hareketler içinde tam olarak yerlerini alamamışlardır. Geçmişte işçi abartması çok fazla oldu. Kadın özgürlüğü ve gençlik hareketi, söz konusu işçi abartmasının tamamlayıcıları oldular. Bu, sosyalist hareketlerin yetersizliği idi. Şimdi bunu düzeltiyoruz. Önderlik savunmalarla, sosyalist harekete yeni bir tanım getirerek, açılım sağlattı. Çünkü işçi fetişizmine bağlanmış sosyalist hareketlerin, ekonomist ve dar çıkarlar peşinde koştuklarını gördük. Birçoğu ütopyadan koparak, sendikalist hareketler oldular. Oysa ütopya, gençlik hareketinde vardır. Gençlik, baştan başa bir ütopyadır. Geleceğin özlemi ve umududur. Kadın özgürlüğü de öyledir. Maddi yanından ziyade, toplum yaşamını dengeli ve düzenli kılma yanı vardır. Özgürlük ve eşitlik yanı fazladır. Kadın ve gençlik hareketi, işçi hareketi gibi dar, kaba ve maddi eşitlik öngören bir yaklaşım içerisinde olamaz. Biz bunu küçük burjuva eğilim olarak tanımlıyoruz. Kuşkusuz bu, ideolojik bir yaklaşımı ifade ediyor. Özgür kadın hareketinin özü ve esası, özgürlük ütopyasını dar çıkarlardan soyutlayarak, toplumsal yaşamın temel özelliklerine uygun kılınmasıdır. Bu,

sosyalizmin özünün derinleştirilmesi oluyor. Gençlik hareketi açısından da benzer bir tanım yapmamız gerekiyor. Buradan baktığımızda, gençlik çağı insanın sosyalizme en yakın, özgürlük ve eşitlik idealleriyle dolu olduğu; yardımlaşma, paylaşma ve dayanışma yönlerinin en güçlü olduğu bir çağdır. Çıkara bulaşmadığı, kar hırsına kapılmadığı, dolayısıyla hileye ve aldatmaya baş vurmadığı bir çağdır. En temiz ve en sade çağdır. Dinamizmini en çok koruduğu, günü yaşayarak güncel yaşam içinde kaybolmak yerine, insanlık için özgür ve mutlu bir yaşam ortaya çıkartmak için kendini feda etmeye hazır olduğu, bu anlamda oldukça fedakar ve cesaretli olduğu bir çağdır. Gençlik, bu özellikleriyle kendisini ortaya koyuyor. Kendisini bu şekilde, diğer çağlardan ayırıyor. Gençlik hareketi de, bu özelliklerden oluşan bir hareket oluyor. Gençliğin bu özelliklerini kendi bünyesinde toplayan ve biriktiren bir harekettir. Demek ki, gençlik hareketi basit, dar ve geçici bir hareket değildir.

Gençlik hareketleri toplumun değişirici bir gücü olarak her zaman vardır. Böyle olmazsa, toplumun değişimi, ilerleyişi ve gelişimi olmaz. Bu, toplumsal değişim ve gelişim diyalektiğinin temel yasasıdır. İnsanın veya toplumun sürekli bir gelişmeyi yaşaması, değişim dinamiğine sahip oluşundan ileri geliyor. Öyle olmasaydı, toplumların hayvanlar aleminden fazla bir farkı kalmazdı. İnsanı hayvanlar aleminden ayıran, onun farklı bir tür olarak gelişmesine yol açan en önemli olgulardan birisi değişim dinamiğine sahip olmasıdır.

Gençlik toplumsal değişim ve yenilenmenin vazgeçilmez gücüdür

Gençliğin karakterini ve özelliklerini iyi tanımlamamız ve anlamamız gerekiyor. Tabii çok fazla idealize ederek, yaşamdan kopartmamalıyız. Yaşanması çok zor bir özellikler toplama haline getirmemeliyiz. Ancak diğer yandan, gençliği tanımlayan ve var eden temel özellikleri ortaya çıkartmaktan ve görmekten de geri durmamalıyız. Söz konusu özelliklerin anlamını ve içeriğini doğru tanımdan ve bilince çıkarmalıyız. Çünkü bu, toplumsal değişim, gelişim ve yenilenme açısından önemli bir durumu ifade ediyor. Gençlik olmazsa, –tabii maddi olarak her zaman varolacak– temel özellikleriyle tanımlanmazsa, bu özellikler toplum yaşamında bir işlev görmezse, o toplum hızlı ilerleyemez. Çok ağır adımlarla ilerler. Ona değişimde en zayıf toplum denilir. Değişim dinamikleri zayıf olan toplumlara, ihtiyarlamış toplum deniliyor. Bu, gençliğe dair özellikleri kendi içinde yeterince taşımayan toplum anlamına geliyor. Bir toplum için en büyük güç, onun değişim dinamiğini temsil eden gençlik özelliklerinin diri ve canlı tutulmasıdır. Bir toplumda bu özellikler ne kadar diriye, değişimi de o denli hızlı olur. Devrimci bir toplum olur. Fakat bu özellikler ne kadar zayıf olursa, gelişimi de o denli zayıf ve geri olur.

Toplumsal değişimi sürdüren sınıf mücadelesidir. Cins mücadelesi, toplumsal değişimde özellikle de kapitalist aydınlanmanın gelişimiyle birlikte önemli bir mücadele haline geldi. 21. yüzyılda da öne çıkan bir mücadele oldu. Cins mücadelesi toplumsal değişimi hızlandırıyor. Ancak toplumun her döneminde varolan değişim dinamiği, gençlik dinamiğidir. Bu dinamik; toplumsal değişim ve yenilenmenin vazgeçilmez gücüdür. Onun işlevi toplumsal yaşamın özellikleriyle belirlenir. Modern toplum, sınıf ve cins çelişkinin değişim dinamiğinin gelişmesinde olduğu gibi, gençlik dinamizminin öne çıkmasında da bir temel teşkil etti. Diğer sınıf ve toplumsal kesimler için olduğu kadar, gençlik için de örgütlenme ve ortak ey-

leme geçme zeminini yarattı. Modern toplumdaki gençlik hareketleri her zamankinden daha fazla örgütlü bir güç olarak gelişiyorlar. Kapitalist toplum bunun yolunu açtı. Gençlik, hareket olarak toplumun ilerleyişinde geçmişten çok daha fazla rol oynayan bir güç haline geldi. Gençlik her zaman toplumsal değişimde rol oynayan bir kesimdi. Ancak kapitalizmin yarattığı zemin, gençliğin kendini örgütlemesinde, temel özelliklerini örgüte ve eyleme dökmesinde güçlü bir zemin oluşturdu. Bu, son yüzyıllarda daha da belirgin görüldü. Sınıf, ulus ve cins hareketlerinde olduğu gibi, gençlik hareketi de böyle bir zeminin oluşmasıyla ortaya çıktı. Gençlik hareketlerini değerlendirirken, kapitalist topluma ortaya çıkan bu durumu görmek lazım.

Gençliğin değişim dinamiği nedir? Arayışçılığı nedir? Bu hususları yaşamda gözlemlememiz gerekiyor. Dün-

yenilenmeyi topluma yaşatan da gençliktir. O nedenle gençlik demek, bir öncekini reddetmek, çelişmek, ona karşı mücadele etmek demektir. Bir öncekiyle çelişmeyen, onu reddederek aşmaya çalışmayan genç olamaz. Bu, sosyalist hareketler için de geçerlidir. Diyalektik herkes ve her şey için geçerlidir. Bütün canlılar, hareketler ve olgular için geçerlidir. Ama en fazla da değişim felsefesi, ideolojisi ve hareketine sahip sosyalist ve devrimci hareketler için geçerlidir.

Gençliğin her zaman için yetişkin kuşakla bir çelişkisi ve çatışması olmak zorundadır. Bunu böyle görmemiz ve bir olgu olarak kabul etmemiz lazım. Eğer bir toplumda kuşaklar arasında çelişki ve çatışma yoksa, o toplumun değişim dinamiği zayıflamış demektir. Kuşak çelişkisi ve çatışması ne kadar güçlü olursa, toplumsal değişimdeki altüst oluş ile yoğunluk da o denli güçlü olur. Gençlik, karakteri

ve umudunu kaybetmiş bir toplum haline gelir. Yaşam insanlar için zehir olur. Günümüzde bazı toplumlar böyle bir zorlanmayı yaşıyorlar. Örneğin Avrupa'da teknik çok gelişmiş olmasına rağmen, bazı toplumlar böyle bir durumu yaşıyorlar. Diğer yandan gençliğin çok örgütlü olduğu veya yeni bilinçler edindiği, kendini örgütleyebildiği, dolayısıyla değişimde rol oynadığı, kendisinden önceki kuşakla çelişki ve çatışmaya girdiği toplumlarda ise her bakımdan büyük sarsıntılar yaşanıyor. Bu toplumlar, maddi ve manevi anlamda ciddi değişiklikler yaşıyorlar. Hem ruhsal, hem duygusal, hem de yaşamsal olarak çok ciddi değişiklikler yaşıyorlar. Bu tür toplumlarda sarsıntı, çelişki ve çatışma çok yoğun oluyor. Bu da bir zorlayıcılığı ifade ediyor. Değişimin yoğunluğu toplumun bütün iç dengelerini, yine insanın maddi manevi yaşamının dengelerini bozuyor. Eğer değişime yön verilmezse, bu bi-

mel, doğru bir rotada, başarıyla yürütülüyor gibi bir değerlendirmeye gitmemek lazım. Gençlik dinamizmi örgütlü kılınmazsa, tahribatlar yaşanabilir. Ekonomik ve toplumsal çelişkilerden doğan aşırı çatışma durumu tahribatlara yol açabilir. Olumlu role sahipken, zorlayıcı ve tahrip edici sonuçlara neden olabilir. Bütün bunları iyi görmemiz gerekiyor. Bu bakımdan, toplum içi çelişkileri ve mücadeleleri iyi anlamamız lazım. Sosyoloji bilimi ile psikoloji bilimi bunu inceliyor. Siyasi hareketler de, toplumdan destek alabilmeleri için bireyin ve toplumun yaşadığı çelişkileri doğru çözümlenmeleri lazım. İnsan ve toplum psikolojisini bilmeleri gerekir. Toplumun sosyolojik yapısını, çelişkilerini ve çatışmalarını doğru tahlil etmeleri gerekir ki; yön verebilsin, örgütlü kılılsın, dolayısıyla desteğini alabilsin. Kuşkusuz bunu en fazla da; “sosyalist hareketim, özgürlük ve eşitlik hareketiyim” diyenler yapmalıdır. Bunu yapmazlarsa, kaybederler.

Şimdi biz, bunu devrim açısından nasıl tanımlayacağız. Gençlik, bir yönüyle bireyin bir tür devrimi yaşaması olarak da ele alınabilir. Eskiye aşan, reddeden, onunla mücadeleye giren, toplumla olduğu kadar aile düzeniyle çelişen bir duruş içerisinde olur. Toplumsal değişimde öncü rolü oynayan gençlik, bir biçimde aile devrimini de yapmıştır. Bu, toplumun bünyesinde varolan eski yaşam özelliklerini kabul etmemeyi ifade ediyor. Yalnız bu, bazen sınırlı, yani pasifist olurken, bazen de çok etkili oluyor. Köylü yaşamında itiraz her zaman vardır. Yaşlılar gençlere güvenmezler. Yoğun arayışçılığın dolayısı; “nereye gideceği belli olmaz” derler. Gençler de, kalıba girmiş yaşamı, bir tekrardan ibaret olan insanı zayıf görürler, ona isyan ederler. Zaten çelişki de buradan doğuyor. Bu çelişki her zaman var oldu ve Kürt ulusal dirilişinde de, gelişiminde de etkili oldu. Aile devrimi adeta uluslaşmayı sağlayan, insanı birey haline getiren, aile, aşiret, kabile gibi dar bağları kırarak, özgür bağıllıkları geliştiren bir devrim oldu. Bizde, aile devrimi bir özgürlük devrimi olarak gelişti. Buna; “ulusal diriliş” de dedik. “Toplumsal demokrasinin ve özgürlüklerin gelişmesi” de diyoruz. Yeni insanın yaratılması, kişilik devriminin gerçekleşmesi çok önemli. Birey olma devrimi ile, aile ilişkilerini parçalama devrimi çok şiddetli oldu. Gençliğin varolanı reddetmesi sonucunda yaşanan çatışma yine öyle. Ancak bununla dar, eskiyi ifade eden, bireyin gelişimini engelleyen bağlar kırılabilir. Gençlik, kişilik devriminin yapıldığı çağ oluyor. Kişilik kazanma süreci oluyor. Çokça tartıştığımız kişilik özelliklerinin edinildiği süreçtir.

Kuşkusuz aile, aşiret, okul ve sistem yeni oluşan kişiliğe kendi özelliklerini vermek istiyor. Tüm bunlara karşı bir devrimci ulusal demokratik devrimin yaratmak istediği bir kişilik var. Ulusal demokratik harekete katılmak demek, bütün o alanların kişilik üzerindeki yönlendirmelerine karşı mücadele etmek demektir. Gençlik, bütün bu özelliklerin içerisinde bir mücadeleyi yaşar. Kişilik edinme, yoğun bir iç mücadele anlamına geliyor. Kişilik, kendi doğrularını benimsetmek isteyen ve değişik yönde etkide bulunmaya çalışan özelliklerle bir savaşımı yaşıyor.

Gençlik çağı, yeni insanın ortaya çıktığı dönem oluyor. Bir önceki toplum yaşamından daha ileri bir toplumsal yaşam geçişi ifade ediyor. Bu anlamda gençlik, her zaman yenilikçidir. Örgütlü ve bilinçli kılınmış bir gençlik, toplumu hızlı ve köklü değişime uğratacak kişiliğin ortaya çıkması anlamına geliyor. Bu, büyük bir olay olduğu gibi sarsıcılığı da var. Örneğin bu, bizde oldukça yoğun ve etkili yaşanan bir olgu oldu.

Kapitalizmin sanayi üretiminde sağlanan yoğunlaşma, toplumsal yaşamla bir iç içeliği ve yoğunlaşmayı getirdi. Top-

“Gençlik, baştan başa bir ütopyadır. Geleceğin özlemi ve umududur. Özgürlük ve eşitlik yanı fazladır. Buradan baktığımızda, gençlik çağı insanın sosyalizme en yakın, özgürlük ve eşitlik idealleriyle dolu olduğu bir çağdır. Gençlik, bu özellikleriyle kendisini ortaya koyuyor. Kendisini bu şekilde, diğer çağlardan ayırıyor. Gençlik hareketi de, bu özelliklerden oluşan bir hareket oluyor.”

“Gençliğin toplumdaki rolünü doğru anlamalı ve o rolün oynanmasını sağlamalıyız. Tabii devrimci ve sosyalist hareket ile gençlik ilişkisini iyi tanımalıyız. Eğer kendimizi bu özelliklerle tanımlıyorsak, o zaman genç olmasını bileceğiz. Aksi taktirde sistemimizi yürütemeyiz ve çökeriz. Onun için kuşak çelişkinin, toplumun değişiminde gençliğin oynadığı rolü ve özellikleri göreceğiz.”

ve bugün olgusu tanımlanırken; “bugün dünden ileri, yarından geriyiz” deniliyor. Bir çocuk; anne veya babasından ileri, çocuğundan geri olarak tanımlanır. Bu sözler, toplumsal yenilenmeyi ifade eden sözlerdir. Demek ki, insan ve toplum yaşamı bir tekrarı ifade etmiyor. Nasıl ki yaşam bir tekrarı ifade etmiyorsa, insan ve toplum ilerleyişi de bir tekrarı ifade etmiyor. Sürekli bir gelişimi ve değişimi içeriyor. Belirtilenler, metafizik ve diyalektik arasındaki bir tartışmayı ifade ediyor. Metafizik göre her şey bir öncekinin tekrarıdır. Diyalektik ise bunu reddediyor. Dıştan bakıldığında –yaşayan türler için– öyle gözüküyor olabilir, ama özüne inildiğine, bunun öyle olmadığı, yani bir tekrarı yaşamadığı görülecektir. Her şeyde olduğu gibi, insan ve toplum yaşamında da sürekli bir yenilenme, gelişim ve değişim söz konusudur. Bu değişimi, gelişimi ve

gereği varolanı kabul etmez. İyiyi, güzeli, eşit ve özgür olanı arar.

İnsan ve toplum yaşamı her dönem ciddi değişiklikler ve yenilikler içeriyor. Ruhta, bilinçte, düşüncede, örgütlülükte, maddi ve manevi yaşamın her alanında yeni bir şeyler ediniyor. Bu eski yaşamın bir tekrarı değildir. Toplumsal değişim ve gelişim düzeyi, bu farklılıkların açığa çıkartılarak görülmesindedir. Farklılık ne kadar fazla olursa, toplumdaki değişim ve gelişim düzeyi de o kadar ileri olur.

Gençlik, kişilik devriminin yapıldığı çağ oluyor

Gençliğin yaklaşımları ve arayışları bir toplum açısından çok önemlidir. Günümüz dünyasında gençlik hareketine sahip olmayan bir toplum, güçlü bir gelişim içinde olamaz. Öyle bir toplum ağır aksak yürür. İlerleme gücünü

reyde ve toplumda ciddi tahribatlara yol açabilir. Ama eğer yön verilirse, birey ve toplum kendini yeniden şekillendirerek, büyük bir gelişmeyi ortaya çıkarır.

Şimdi bütün bunlardan ne tür sonuçlar çıkarmalıyız? Bir defa gençliği tanımalıyız. Gençliğin toplumdaki rolünü doğru anlamalı ve o rolün oynanmasını sağlamalıyız. Tabii devrimci ve sosyalist hareket ile gençlik ilişkisini iyi tanımalıyız. Eğer kendimizi bu özelliklerle tanımlıyorsak, o zaman genç olmasını bileceğiz ve çökeriz. Onun için kuşak çelişkinin, toplumun değişiminde gençliğin oynadığı rolü ve özellikleri göreceğiz. Bununla birlikte onun üzerinden geliştirilen ve yürütülen politikaları da göreceğiz.

Gençlik arayışının hiç olmadığı veya zayıf olduğu dönem kadar, bireye ve topluma zarar veren başka bir dönem yoktur. O nedenle her şey çok mükem-

lumsal hareketler açısından da yeni süreçler başladı. Ulusal mücadeleler, ulusal örgütlülükler ve ulusal devrimler gelişti. Yine sınıf mücadeleleri, sınıf hareketleri, kadın özgürlük mücadelesi ve gençlik hareketleri gelişti. Feodalizme karşı mücadelede gençlik önemli bir yer tuttu. Burjuva devrimlerine demokratik bir içerik vermede, emekçilerin yanı sıra kadın ve gençliğin de önemli bir rolü oldu. Fakat tam olarak ağırlığını koyduğu söylenemez. Güç ve destek veren olarak kaldı. Kapitalizmin ilerlemesi, 20. yüzyıl emperyalizminin gelişmesi, yani dünya uluslararası sisteminin oluşması, diğer hareketlerde olduğu gibi, gençlik hareketlerinde de bir gelişme yarattı.

Dünyada ve bölgede yaşanmış önemli gençlik hareketleri

Dünyada gençlik hareketlerini anlatırken elbette öncelikle '68 kuşağı olarak tanımlanan gençlik hareketi, 20. yüzyılın ortasında, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, sosyalist ve demokratik hareketlerin gelişmesini esas alıyordu. '68 kuşağı' önemliydi, çünkü bu hareket, genel bir gençlik hareketi oldu. Etkileri bütün dünyayı kapladı.

Yüzyılın başında oluşan uluslararası sistem ekonomik ve sosyal olarak herkesi içine alarak etkiledi. Birinci ve İkinci Dünya Savaşları tüm dünyayı bir biçimde etkisi altına almıştı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra gelişen teknik, ekonomik ve sosyal sürecin yanı sıra, bir de savaşların yarattığı ağır tahribatlar vardı. Savaşın yarattığı tahribatlardan ötürü, artık yeni savaşlar olmaması için yoğun bir çaba gelişmişti. İşte bu dönem bütün bunlardan etkilenerek gelişen ve ekonomik sosyal sürece bağlı olarak toplumsal değişimi demokratik yönde hızla ilerletmeyi öngören bir gençlik çıkışı başlamıştı. Ve bu hızla bütün Avrupa'ya, oradan da dünyaya yayılmıştı. Bu sayede toplumların demokratik değişim süreci hız kazanmıştı. Toplumlar, İkinci Dünya Savaşı sonrası koşullarında, hızlı bir değişim süreci içine girmişlerdi.

Gençlik hareketi, aslında objektif olarak gelişen böyle bir değişim sürecinin ürünü oldu. Yaşanan bu süreci yönlendirme, örgütlü kılma, ona bilinç ve örgütlülük aşılamayı ifade etti. '60'larda gelişen gençlik hareketliliğini böyle değerlendirmek gerekiyor. Bu, sosyalist bilinç ile İkinci Dünya Savaşı'nın yarattığı tahribatlarla bağlantılıydı. Yine gençlik ideallerinin sosyalist ideallerle birleşerek, gençliğin sosyalist teoriyi görmesiyle bağlantılıydı. Tabii bunlarla birlikte ulusal ve devrimci savaşlarla da bağını kurmak gerekiyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Asya, Afrika ve Latin Amerika'da zorlu mücadeleler yaşanıyordu. Bu mücadeleler arasında efsaneleşen Che Guevera, gençlik üzerinde büyük bir etki yaratmıştı. Ekonomik ve sosyal bir zemin kazanan gerilla romantizminin, ideolojik ve düşünsel olarak gelişmiş gençliğin değiştirici, yenilikçi ve özgürlükçü ruhuyla birleşmesi, büyük gençlik eylemliliklerini doğurmuştu. '68 kuşağı' biraz da bunu ifade ediyor.

Eğer Avrupa'da demokratik bir gelişmeden söz ediliyorsa, bunda sınıf mücadelesinin, sömürgelerin ulusal kurtuluş mücadelesinin, yine çok öne çıkması da kadın özgürlük mücadelesinin rolü oldu. Tabii bir de gençlik mücadelesinin çok büyük bir rolü oldu. Gençlik mücadelesi kapitalist sistemin baskıcı ve sömürücü karakterini tehdit eder hale gelmişti. Gençlik hareketleri ve eylemlilikleri Avrupa'nın bütün ülkelerinde sarsıcı etkide bulundular. Asya'da da benzer bir etkide bulundular. Türkiye devrimci gençlik hareketi ortaya çıkışı, İran'da yaşanan gelişmeler, Arap aleminde ulusal, askeri ve milliyetçi eğilim-

lere genç subayların öncülük yapması, Kürdistan'ı PKK'nin ortaya çıkması vb birçok gelişme '68 kuşağının etkileri olarak belirtilebilir.

Tabii bu büyük gençlik hareketliliğine karşı geliştirilen bilinçli bir karşıt çaba da oldu. '60'ların ortalarından itibaren uluslararası düzeyde gelişen gençlik hareketi sistemi zorladı. Kapitalist sistem bu gelişmeleri kendisi için bir tehlike olarak gördü. Dolayısıyla gençlik hareketlerini yozlaştırarak bir karşıt faaliyet geliştirdi. Bu faaliyetler örgütlüydü. Lümpenizm böyle geliştirildi. Modern lümpenizm, kirli düzeni sarsan gençlik hareketini yozlaştırma arayışı, politikası ve çabası oluyor. Bunu yapan Amerika ve Avrupa'nın sermaye çevreleriydi. Bu politikalar, özgürlük, eşitlik ve adalet için, yine toplumun demokratik gelişimi için adeta bir parti ve ordu gibi hareket eden, oldukça fedakar ve cesaretli bir giriş ortaya çıkaran gençlik hareketliliğini sabote etmeyi, saptırmayı, bozmayı, onu tekrar düzene bağlamayı ve düzen için zararsız hale getirmeyi içeriyordu. Lümpenizm budur ve bunu geliştiren emperyalizmdir. Emperyalizm çeşitli yaşam özellikleri geliştirdi. Tabii hiç başarılı olmadı denilemez. '70'lerde özgürlük, eşitlik ve adalet için ilk ayağa kalan gençlik lümpenizme çekildi. Gençliğin özgürlük arayışı saptırıldı. Geriye sadece öncü grup kaldı. Diğer gençlerden koparıldılar, yani soyutlandılar. Onlar da bu durumu aşmak için şiddete yöneldiler. Birçok ülkede şiddeti esas alan bir yığın gençlik örgütleri çıktı. Emperyalizm bu örgütleri, terör örgütleri olarak tanımladı. Şiddetli bir saldırıyla gençlik hareketlerini bastırdı ve ezdi. Emperyalist kapitalist sistem bu politikalarını aktif bir şekilde sürdürdü ve sürdürüyor.

Egemen düzen gençlikten çok korkuyor. Modern gelişmelerin gençliği ne rededise bir sınıf düzeyine getirdiğini, gençlik hareketlerinin güçlü ve hızlı bir ideolojik ve örgütsel zemin yarattığını, dolayısıyla toplumsal gelişimde doğal bir parti ve ordu gibi hareket ettiğini görüyor. Öncü rol oynayabilecek bir düzeye ulaşmış olmasından korkuyor. Toplumun özgürlük, eşitlik ve adalet yönünde eğitimini, örgütlenişini ve ilerleyişini engellemek için örgütlü ve planlı politikalar geliştirerek, gençliği yozlaştırmayı amaçlıyor. Kendini düşünen, çıkar dünyasına atılarak bireycileşen, dolayısıyla düzene entegre olabileceği bir çizgiye çekmeye çalışıyor. Böylelikle özgür yaşamı, fedakarlığı ve cesareti yozlaştırarak özünden saptırıyor. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: günümüzde uluslararası gericilik ile süper sermaye gençlikle yoğun bir mücadele halinde. Bu, hem ideolojik, hem politik hem de psikolojik ruhsal olarak böyle. Bunun için özel uzmanlar, psikologlar ve sosyologlar çalışıyorlar. Yine özel politikalar üretiliyor ve örgütler kuruluyor. Yani örgütlü bir çabadan söz etmek mümkün. Tabii bilimsel teknik gelişmelerden de yararlanılıyor. Gençliğin toplumsal özgürlük ve demokrasinin gelişimine öncülük eden veya öncülük edebilecek potansiyeli bu biçimde eritmeye, saptırılmaya ve düzen açısından tehlikesiz hale getirilmeye çalışılıyor. Bu çabaların zayıf olduğu söylenemez. Belli bir etkinliği ve gücü var. Bunları görmek ve anlamak gerekiyor. Günümüzde böyle bir mücadelenin varlığını görmemiz lazım. Hatta küresel bir mücadelenin varlığını görmemiz lazım. Demek ki bu bir ulusal mücadele olmaktan çıkmış, bütün dünyayı içine alan bir sistem mücadelesine dönüşmüştür.

Kürt toplumunda gençliğin konumu

Gençlik hareketi Kürt toplumunda nasıl gelişti? Bunu da doğru ve kapsamlı anlamamız lazım. Herkes kendine göre değerlendiriyor. Kendine

“Apocu hareket bir halk veya sınıf hareketi olarak ortaya çıkmadı. Her ne kadar ideolojik olarak işçi sınıfının çıkarlarını esas alan, sosyalist, ulusal gelişmeyi öngörerek bütün ulusa hitap eden bir hareket olsa da, öncelikle gençlik hareketi olarak, aydın gençlik kesimi içerisinde şekillenerek oluştu. Ulusal demokratik bilinci oluşturan ve topluma taşıyan aydın gençlik kesimi oldu. Dolayısıyla PKK bir gençlik hareketi olarak doğdu ve gelişti.”

göre ele alıyor ve o şekilde algılamaya çalışıyor. Gençlik hareketi olmanın belli kıstasları var. Gençliğe hangi hareketler içinde yer verildi? Toplumsal gelişme sürecinde, gençlik hangi aşamalarda etkili oldu? İnsan bu hususları tarihi irdeleyerek açığa çıkarabilir. Gençliğin feodal düzende örgütlenmesinin ve etkinlik göstermesinin imkanı yok. Feodal beylik düzenlerinde bunun olmadığını veya olamayacağını biliyoruz. İlkel milliyetçi örgütlenmeler içinde de ciddi bir gençlik etkinliğinin ve hareketliliğinin gelişmediğini biliyoruz. Uluslaşmanın gelişimi, ulusal bilincin oluşumu, dolayısıyla ulusal hareketin gelişim süreci, gençlik hareketi içindeki gelişim zeminin oluştuğu süreç oluyor. Geleneksel feodal toplum yapısının çözülmesi ve sosyal ayrışmanın gelişmesi, gençliğin toplum yaşamını etkileyen bir kesim olarak oluşmasını sağlıyor. Bunun üretimle, eğitimle, siyasetle, yine askerlikle bağını biliyoruz.

Gençlik hareketi, aslında ilkel milliyetçi hareketlerin aşılmasını sağladı. İlkel milliyetçi örgütler içerisinde gençlik hareketleri yoktur. Örneğin KDP kendi içinde gençlik özellikleri taşıyor. Dolayısıyla bir gençlik hareketi yaratması söz konusu değildir. KDP, feodal ve aşiretçi yapıya uygun bir siyasi ve sosyal örgütlülüğü ifade ediyor.

Türk gençliğindeki hareketlenme ile dünyada gelişen gençlik hareketlenmesi arasında bir paralellik vardı. Buna genel bir ifadeyle '68 kuşağı' dedik. Türkiye Devrimci gençlik hareketi '60'ların sonunda gelişmeye başladı. Kürt gençliğinin de bunun etrafında bir örgütlenme arayışı gelişti. Bunu başarabilmek için uygun bir zemin de oluşmuştu. Tabii kapitalist ekonomi ve üretim gelişmediğinden, işçi gençliğinin oluşum durumu zayıftı. Şehirleşme yeni geliştigiinden, sosyal yaşam içerisindeki gençlik yoğunlaşması da zayıftı. Dolayısıyla geriye sadece okullar kalıyordu. Cumhuriyet yönetimi, eğitim sisteminde asimilasyon politikasını esas alıyordu. Buna; “beyaz katliam” diyoruz. Bu, soykırımın bir başka biçimidir. Zaten bu nedenle eğitime özel bir önem veriyor. Bu uygulama normalinde sömürge düzenine terstir. Normalinde emperyalist devletlerin sömürge sistemlerinde bu tür eğitim

sistemleri geliştirilmiyor. Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürdistan üzerindeki amacı farklı olduğundan asimilasyona dönük bir eğitim sistemini gündemleştirmişti. Bununla ulusal eritmeyi amaçlıyordu. O nedenle eğitim sistemini kısa bir zaman dilimi içerisinde çok hızlı ve yoğun bir biçimde kasabalara ve köylere kadar taşırdı. Böylelikle bir öğrenci gençlik kesimi oluştu. Gençliğin bir kesim olarak yoğunlaştığı birincil saha burası oldu. Gençlik hareketi bu kesime dayalı olarak gelişti. Öte yandan orta ve egemen sınıfa dayanan öğrenci gençlik içerisinde küçük burjuva eğilimi gelişti. '70'lerin başında Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de DDKO biçiminde bir örgütlülüğe kavuştu. Öncelikle varlıklı kesimlerin çocuklarını böyle bir eğitim sistemi içine aldılar. Ancak peşinden toplumun bütün kesimleri böyle bir eğitim sisteminin içine alındı. Her kesimden gencin asimilasyon amaçlı eğitime alındığını biliyoruz.

Kürdistan'da modern ulusal demokratik gelişme, yani özgürlük ve demokrasi bilincini içeren hareket ile gençlik hareketi iç içe gelişti. Aslında ulusal demokratik hareket gençliğe dayalı olarak doğdu ve gelişti. Feodal aşiretçi ve ilkel milliyetçi yapıyı ulusallaşmanın ve demokratikleşmenin dışında görmeliyiz. Feodalizm demokratik olamaz, ulusal da olmaz. Aydın-gençlik hareketi bir ideolojik eğilim ve örgütsel yapı olarak doğup, gelişti. Emekçi ve yoksul kesimlerden gelecek okullarda toplanan gençlik, orada sağladıkları aydınlanmayla ulusal ve demokratik bilincin yaratıcıları oldular. Ulusal demokratik örgütlenme ve eylemin de yaratıcıları oldular. Biz Apocu hareketi böyle bir hareket olarak tanımladık. Bir ideolojik eğilim olarak nasıl doğduğunu anlattık. Apocu hareket bir halk hareketi olarak ortaya çıkmadı. Her sınıf hareketi olarak da ortaya çıkmadı. Her ne kadar ideolojik olarak işçi sınıfının çıkarlarını esas aldıysa da, kendini sosyalist bir ideoloji olarak tanımladıysa da, ulusal gelişmeyi öngörerek bütün ulusa hitap ettiyse de, bütün bunlar öncelikle gençlik hareketi aşamasından geçilerek, yani aydın gençlik kesimi içerisinde şekillenerek yaratıldı. Ulusal demokratik bilinci oluşturan ve topluma taşıyan aydın gençlik kesimi oldu. Dolayısıyla Kür-

distan'daki ulusal hareket, demokrasi ve özgürlük hareketi, bir gençlik hareketidir. DDKO'da ifadesini bulan küçük burjuva gruplaşmalar, bir yandan aşiretçi feodal sınıf hareketinin varlık gösterdiği, bir yandan da ulusal demokratik hareketinin geliştiği ortamda, gelişme imkanı bulamadılar. Yani hem halk hareketinin gelişmesi hem de egemen sınıf hareketinin varlığı, küçük burjuva eğilimlerin gelişmesine fazla fırsat vermedi. Bir de mücadele ortamı oldukça sertti. Küçük burjuva eğilimler sert mücadele ortamına dayanamadılar. Her ne kadar başlangıçta güçlü görünseler de, değişik kesimlerden destek alsalar da, mücadelenin gelişip halkı kapsamıyla, yine şiddet gibi farklı mücadele biçimlerinin devreye girmesiyle daralarak gerilediler. Ulusal demokratik hareket ise ilerledi. Halka dayanan, halkçı özellikler taşıyan gruplaşma ilerleyerek gelişti. Yoksul ve emekçi halkın içinden gelen gençliğin ortaya çıkardığı ulusal demokratik eğilim, ideolojik, maddi ve kadro bakımından yaşadığı bütün zayıflıklara rağmen, yine de gelişme gösterdi.

Sosyalist hareket, ulusal demokratik hareket ile gençlik hareketi iç içe ve bütünlüklüdür. Gençlik daha o zaman ulusal demokratik devrimdeki öncü rolünü ve önderlik misyonunu ortaya koydu. Bu bakımdan ulusal demokratik hareket, aslında bir aydın gençlik hareketidir. İdeolojik olarak işçi sınıfının öncülüğünü tanımladı ve buna; “işçi-köylü ittifakı” dedi. Halka gitti ve halkın desteğini aldı. Fakat mücadelenin yürütücüsü yine de gençlik oldu. Çünkü mücadele savaş biçiminde sürdü. Gerilla olarak örgütlendi ve şekillendi. Gerilla bir gençlik örgütüydü. '70'lerdeki ideolojik grup, bir gençlik grubu olarak şekillendi ve giderek bir gençlik ordulaşmasına dönüştü. Gençlik, hem ulusal demokratik hareketinin ideolojik bir eğilim ve grup olarak doğuşunu gerçekleştirdi hem de bu mücadelenin yürütülmesini üstlendi. Yani işçi ve köylü sınıfı ile bir isyana kalkıp, mücadeleyi yürütmedi. Gerilla düzenini yaratan ve gerilla savaşını veren gençlik oldu. İdeolojik eğilimi aydın gençlik yarattı, kadrolaşma gençlikle oluştu, gerilla da gençliğin örgütü olarak ortaya çıktı. İdeolojik yapılanmaya damgasını vuran gençlik özellikleri oldu.

ÖNDERLİK GERÇEĞİ VE GÖREVLERİMİZ

Önderlik gerçeği üzerine gittikçe daha kapsamlı durmaya çalışıyoruz. Şimdiye kadar söylediklerimiz, kavrayış için bir taslak sayılmalıdır. Akıllı öğrenciler bunu geliştirmeyi bilmeliler. İnsan toplumu için genel anlamda önderlik demek; gelişme için bir imkan demektir. İkel klanlardan, en gelişkin toplumlara kadar gelişmeye başlamak, yol göstermek, buyruk olmak, güç olmak, yasa olmak, çekici olmak, kudretin, yeteneğin sahibi olmak demektir. İnsan, toplum haline gelmek istiyorsa, önderliğiyle olacaktır. Bir canlı organizma için baş, beyin neyse, bir toplum için de önderlik odur.

Kısacası insan, toplum gerçeğinde önderliksiz olmaz. Ama tarih boyunca önderlik çok bireyselleşmiştir, buna da despot, kral, padişah, imparator oldu deriz. Bu kavramları bile açtığımızda görülür ki, insan toplulukları çok zayıfsa, önemli bir gelişme aşamasıyla yüz yüzseler, bireysel iradeye bir gelişme ortamı, potansiyeli var demektir. Birey neden çok büyümek zorunda? Aslında bir toplum büyümek istiyordur. Örneğin, bir klan aşiret olmak istiyor, bir aşiret daha geniş bir halk topluluğu olmak istiyor. O zaman bir görev daha çıkar, bir gelişme potansiyeline cevap vermek ister, öngörüyle, yüksek çabayla, ustalığıyla, bilinç, örgüt yeteneğiyle o topluluğu geliştirmiş bir ortama, seviyeye taşıyabilir ve böylesine bir bireye "önder birey" denilir. Bu, aşiret şefi olur, kral olur, bey olur, paşa olur, padişah olur.

İkel komünal topluluk aşiret şefleri biçiminde kendini belli eder, kölelik dönemi imparatorlarla kendini belli eder, tanrı krallara kadar götürür. Ortaçağ da kral ve padişahlar dönemidir. Bunların nedenleri vardır. Çünkü ilkel komünal toplum çok geri olduğundan köleci topluma yükselme büyük bir olaydır. Onun için imparatorlar neredeyse tanrı ayarındadır. Yine kölecilikten feodalizme evrim göstermek insanlık için çok önemlidir, buna öncülük edenler de neredeyse yarı tanrıdır. Zaten tanrı kavramı bu aşamalarda ortaya çıkar. Toplum kendi gericiçliklerine, doğanın zorluklarına bir imajla karşılık vermek istemektedir. Bu da tanrı olarak karşısına çıkar. Hem yaratır hem de ondan çekinir, başına buyruk yapar. Böyle bir ilişkidir ve günümüze kadar gelir.

Bu, yalnız siyasi gerçeklikte değil, sanatta da, dinde de böyledir, ekonomik faaliyet de böyledir. Hemen her faaliyet dalının bir kralı, bir önderi, bir yol göstericisi vardır. Siyaset bunun en gelişmiş biçimidir. Her türlü yol gösterenin, her türlü otoritenin en yüce biçimi siyasi otoritedir. Siyasi önderlik, en gelişkin önderlik oluyor, sanatların en yücesi anlamına geliyor.

Şüphesiz diğer bir önderlik türü; baş aşığı giden dönemlerin önderliğidir ki, nasıl yükselten önderler varsa, aşağı çeken önderler de vardır veya aşağı doğru yuvalanan toplulukların, toplumların önderleri de büyük olur. Örneğin Roma çağının düşüşü döneminde Neronlar, feodal toplumun düşüşüne denk gelen Osmanlı Sultanları, kapitalizmin bunalım dönemlerine denk gelen faşist önderlerin de büyüklüğü, gericiçliğin, tükenişin, zorbalığın, dayatmanın büyüklüğünü temsil eder. En az diğerleri kadar bunlar da otoriter, kurnaz, yetenekli olurlar. Yüceltenler kadar, düşmenin de bir sanat olduğu hem de aralarında çok az bir farkın gözüktüğünü görüyoruz.

Bir de demokratik önderlerden bahsedebilir. Demokratik önderlikler demek; halka en yakın, halktan kopmamış; tanrısal özelliklerle değil, halktan gelen özelliklerle kendini dile getiren, açığa vuran bir önderlik türü olarak tarif edilebilir. İlk çağdan günümüze kadar demokratik nitelikli önderlikler ne tanrısal özelliklerinden bahsediler ne de çok despotik özelliklerden yararlanamazlar. Önderliklerini, özel ayrıcalıklarını kullanarak sürdürmezler. Daha çok halkın

başlılığı veya aşiret aşiret başlılığı, ulusa ulus başlılığı, hatta daha geniş bir topluluksa onun başlılığını esas alırlar. Onun için zorbalık gerekmez. Özel yönetim aygıtlarını, istihbarat, emniyet, işkence mahkeme, yargı vb fazla gerektirmez.

Bu tip önderlikler, demokratik halk iradesi olarak, halk yöneticisi olarak değerlendirilebilir. Daha çok halkların bağımsızlaştığı, özgürleştiği ortamlarda ortaya çıkarlar. Halkın gücüyle ayakta dururlar, halkın içinden çıktıkları için, halkla bağlantıları güçlü olduğu için, halktan kopuk yöntemlere, özel aygıtlara ihtiyaçları yoktur. Bu kadar halk başlılığı varsa, neden zora başvursun? Zaten gücünü halktan alır ve zora baş vurmasına gerek yoktur.

Bu tip önderlikler epey yaygındır. Hemen her dönemde, tarihi aşamalarda karşımıza çıkarlar. Günümüzde de hayli demokratik nitelikli önderlikler söz konusudur. Bu tipler göz önüne getirildiğinde, herhangi bir ülkede, bir devletin yöneticisinin demokratik mi olduğu, gerici bir diktatör mü olduğu anlaşılabilir.

"İyi bir siyasi önderlik geliştirilmeye başlandığında, peşi sıra sanat, ekonomi, askerlik ve diğer bütün toplumsal etkinlikler gelişmeye başlar. Siyasi önderlik durmaya, gerilemeye, çözülmeye başladığında, diğer bütün alanların önderliği de çözülür. Bu nedenle siyasal önderliğin belirleyici olduğu her zaman söylenir. Siyasi önderlik kilit önderliktir. Siyasal önderlik başat önderliktir ve bütün önderliklerin, etkinliklerin kaynağını teşkil eder. Bunu da böyle anladıktan sonra, daha çok kendi gerçekliğimize nasıl bakmalıyız hususuna gelmek gerekir."

ve bütün önderliklerin, etkinliklerin kaynağını teşkil eder. Bunu da böyle anladıktan sonra, daha çok kendi gerçekliğimize nasıl bakmalıyız hususuna gelmek gerekir.

İşgalciye boyun eğdirilmiştir bir halk gerçekliğimiz vardır

Biz daha çok kendi tarihimizi gözden geçirebiliriz: Bizim tarihimizin bu konuda bir ihanet, gaflet önderliği veya onu doğurtan bir düşman önderliğiyle tamı tamamina kaplı olduğunu söylemek zor değildir. Bir ülkeyiz, halkız, ama hüküm, otorite, önderlik

alttakiler sürüdü, istediğin gibi çalıştır, istediğin gibi savaşır" mantığıyla yaklaşılır. Belki de "sürü" dediklerinden daha fazla düşmana hizmet ederler. "Sürü" dedikleri, hiç olmazsa daha değişik bir uygulamaya tabidir, yabancı halkı düşman olarak gördüğü için, onu daha kötü bir konumda tutarlar.

Halk gerçeğimizin bu kadar çarpık ve geri olmasının altında böylesi bir tarih vardır. Düşmanına bu kadar hizmet eden, işgalciye bu kadar alet olan bir işbirlikçi önder, neden bütün kişisel maharetine rağmen lanetlidir, anlaşılıyor. Yine bütün çabalarına, çok çalışmasına rağmen bir halk neden bir

büyük eleştiri, isyan ve savaşım böyle ifade-sini buldu, halen de yürüyor.

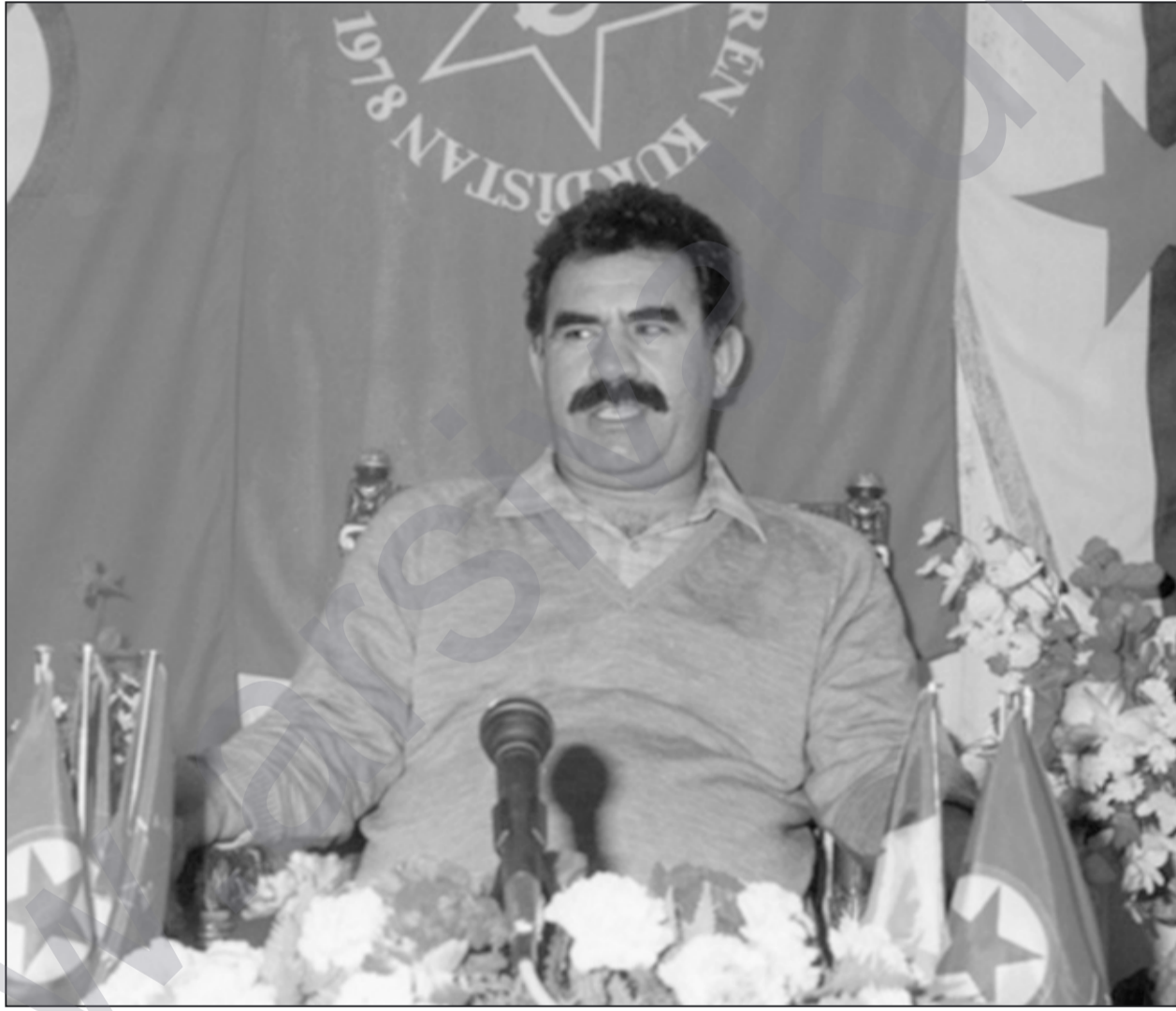
Bu ana çerçevede değerlendirmeyi geliştirecek, göreceğiz ki, kendisine bu kadar eden, düşman gerçeğini bu kadar yaşayan, ihanet, gaflet gerçeğine daha da sarılarak yaşayan, sürü psikolojisini de tümüyle buna temel edencesine kendisinde yaşatan kişilik olması, ancak en lanetli, yaramaz, sefil bir kişilik olabilir. Neden zorlandığımızı şimdi daha iyi anlıyoruz. Neden bu kadar çözümlenemiyoruz, şimdi bu daha iyi anlaşılıyor. Bu kişilik çözümlenmeden yaşanabilir mi? Bu kişilik az çok tartışmaya sunulmadan, sert bir eleştiriye tabi tutulmadan bununla ne yapılır? "Ne köy olur, ne kasaba olur" derler, bu kişilikle bırak köy kasaba olunmasını, bir kulübe bile kurulamaz. Bunlardan bir çobanın kişiliği bile olmaz.

Büyük bir tarihin başladığı bir ülkede, cücelerden daha cüce kalmışız. İnsanlar etrafına bir hain gibi bakar, kendisine karşı büyük saygısızdır. Ülkesinde en ufak bir güzellik görmez, görse de değerlendiremez. Acaba bu ülkede yaşam olabilir mi? Acaba bu halk adam olabilir mi? Bu soruları bile kendisine sormaz. Sorsa bile gereğini yerine getiremez. Sürekli kaçır. Hep başkalarının ülkesinde, başkalarının gerçeği içinde yükselmek ister; özellikle de düşman gerçeği içinde yükselmek ister. Bu insan nedir, kimdir? Biz bu bireye ne ad vereceğiz? Hatta bireysel tarihimizi düşünelim; düşman kurum ve kuruluşlarında ne kadar yükseldiysek, kendimizi o kadar önder sayıyoruz veya işbirlikçi statüde kendimize ne kadar yer yaptysak, o kadar saygınlık, önder adam olduğumuzu sanıyoruz. Birileri öyle oldu mu, toplumsal yapımıza göre "gemisini kurtaran" odur. Resmî kişi, şerefli, saygınlık kişi o sanılır.

Burada büyük bir hata, hatadan da öteye hainlik, gafillik var; insan olarak bitmişlik var. PKK demek; bir anlamda bunu görmek demektir, buna isyan etmek demektir. Demek ki, bizde olası bir ülke ve halk önderliği, öncelikle bu gerçeği görmekle başlıyor. Bırak bu gerçeği böyle görmeye başlaması, bir ülke tespitiyle işe başlıyor ve bu ülkede halkın farklı bir halk olması gerektiğini var sayıyor. Çok ilkel bir başlangıç, ama gerekli bir başlangıç oluyor. Tümüyle ülkeyi unutmuş veya "benim ülkem olabilir mi?" sorusuna bırakalım cevap vermeyi, böyle bir soru sorma gereğini bile duymamış, "farklı olan bir halk mıyım" sorusuna da bırak cevap vermeyi, bu soruyu da kendisine sorma gereği duymamış bir durumla karşı karşıyayız.

PKK gerçeğini veya Önderlik gerçeğini anlamak istiyorsak; ülkedeki olaylara, ilişkilere, olgulara toplumun hemen bütün gerçeğine doğru bakmaya çalıştığımızı bilmek gerekir. Diyalektiği böyledir, bu diyalektiği yakalamaya çalışıyoruz. Başlangıcı böyle yapıyorsa, gelişmesi de, bu ilişkiyi giderek çözümlenip düzeltilmesi de; düşmana koşurmayı durdurma, kendini inkar etmeyi, gafletli duruma ve araştırmayla başlar. Ülkenin senin ülken olabileceği, bu halkın senin halkın olabileceği, buna dayalı olarak, fikir, düşünce üretme, buna dayalı mümkünse politik bir doğruyu tayin etme ve bunun örgütsel çabasına girişme, bizim grup döneminin önderliği dediğimiz, örgütlenmenin nüvesi, ilk hali dediğimiz dönemin gelişmesi oluyor.

Farklı bir çıkıştır, tarihliği bu nedenledir,

Bizim konumuz, hiç şüphesiz siyasi ve askeri önderlik çözümlemesidir. Siyasi önderlik, son tahlilde ekonomik, sanatsal önderliği de, askeri önderliği de bağlayan, esasta onlara çıkış sağlayan en temel kurumdur, otorite kaynağıdır. İyi bir siyasi otorite olmuş bir siyasi önderlik, askeri önderliğe de yol gösterir, sanatsal önderliğe de, ekonomik faaliyet önderliğine de imkan verir. Bir yerde iyi bir siyasi önderlik yoksa, orada sağlam bir askeri önderlik gelişemez. Başkalarının askeri olunduğunu kendi örneğimizde iyi biliyoruz. Bizde sanat önderliği olmaz, çünkü bizim sanat ölüdür, diri değildir. En azından siyasal önderliğin olmadığı dönemlerde bu iyi bilinir. Yine ekonomik önderlik yoktur, düşmanın talanı vardır.

İyi bir siyasi önderlik geliştirilmeye başlandığında, peşi sıra sanat, ekonomi, askerlik ve diğer bütün toplumsal etkinlikler gelişmeye başlar. Siyasi önderlik durmaya, gerilemeye, çözülmeye başladığında, diğer bütün alanların önderliği de çözülür. Bu nedenle siyasal önderliğin belirleyici olduğu her zaman söylenir. Siyasi önderlik kilit önderliktir. Siyasal önderlik başat önderliktir

başkalarının, yabancının, işgalcinin, talancının. Bu tarz bir hüküm, hükümler altında gelişen tarihi ve halkımızın içinden çıkan önderliği, hainlerin önderliği, hainlerin tarihi halkın tarihinde de karanlık, lanetli, gafil bir durumun tarihi olarak değerlendirilebilir.

Bunun bilinen nedenleri vardır. Nasıl işgal, istila edildik, buna kim yol açtı? Karşı tarafın gücü, bizim gücümüz, coğrafya, hemen her türlü etkenle izah edilebilir. Mühim olan, geçerli olan önderlik tipi, yabancı önderlik tipidir. Halkın içinde otorite olmaya çalışan, onun siyasi önderi olmaya çalışanların da hain nitelikli, başkaları adına halkı tutsak etmede yardımcı niteliği olan önderler olmasıdır. Ona yardım eden, bil-meyerek de olsa bunu yapan, halkına bağlı olduğunu sanarak yardım yapanların yardımı da gaflet türündendir. İyi yaptığını sanır, ama öyle değil, düşmana hizmet ediyordur. İyi niyetli, fakat bu onu düşmana hizmet etmekten alıkoymuyor. Bunlar da gafiller kapsamına girer ve bizde yaygındır. Büyük bir gaflet kütlesi var, tamamen yaşanan bir gafil yaşam var.

Hain nitelikli bu tip önderler, halka "geriler,

ğına dayanmaktadır. Parti nasıl güçlenmiştir, parti nasıl seni biraz yaşatacak olanağa kavuşturmuştur; onu da düşünmüyor.

Böyle düşüncesiz tiplerle karşı karşıyayız. Aslında bir gafille, bir çaresizle karşı karşıyayız. Ama abartılı olarak kendini birden bire PKK önderliğiyle dolu sayıyor, birden bire 'ben de PKK'liyim, PKK'li olduğum için her türlü güç, yetki benim' diyor. Bir yanlıdır aslında. İsmi koyarsan kendini tarif edersin derler; sizinki de biraz öyle. Peygamber ismini koy peygamber gibi olursun, komutan ismini koy komutan gibi olursun. Biraz böyle. PKK ismini kendine yakıştır, PKK gibi olursun. Bu da ciddi bir çelişki! Bütün bunlar yanlı, önderlik yanlıları.

Benim durumum öyle değil. Hemen bütün konulara sizin yaklaşımınızın çok ötesinde, çok üstünde, yoğun bir çaba, ilgiyle, yönetimle yaklaşma söz konusudur. Peki neden incelemediniz? Önderlik buyusa ve sizin çelişkileriniz de az çok anlaşılıyorsa, niye sonuç çıkaramıyorsunuz? Eğer gelişmek istiyorsanız, aslında kendi çelişkilerinizin çözümünü çoktan yapmalıydınız. Ben, büyük güçsüzlük çelişkilerinden güce ulaşmalıyım, büyük anlayışsızlıktan anlayışa, ilkesizlikten ilkeye, yol yöntem tutturamamaktan yol yöntemi belirlemeye, ilişkisizlikten ilişkiye, her türlü araç gereç yoksunluğundan araç gereç oluşturmaya, ne gerekiyorsa, ne kadar yoksunsak, ne kadar ilerlememiz gerekiyorsa onu görme, değerlendirme ve yapma tarzına ulaşmanız gerekiyor.

Bir çoğunuza bakıyorum; 'dağıt, harca, gasp et' yaklaşımlarını sergiliyor. Bu kimin tarzı? İşgalcinin tarzıdır! Sana ne söylediyse boynunu sallama, ne verdiyse 'alaha şükür' de; bu kimin tarzı? Kölenin! Biz bu tarzlarla savaşarak geliyoruz. PKK mükemmelliği arama hareketi, kendisine dayatılan her türlü aşağılanmayı, horlanmayı, çirkinliği aşma hareketidir. Ruhta, bedende, düşüncede yetkinliği, güzelliği yakalama hareketidir. Sen sadece lafını ediyorsun veya şeklen öyle olduğunu sanıyorsun; özünde bunun ciddi bir çabası yok. Bu ciddi bir çelişki, ama öyle olduğunu sanıyorsun. Bu başa bela değildir, öyle olmadığı halde öyle sanma, öyle sandığı için de isteme, hata yapma, her türlü dayatmada bulunma. Yaygınca yaşanan diğer bir çelişkiniz de budur.

Bütün bunlara cevap için, bizi incelemelisiniz. Önderlik tutkularınıza saygımız var, komutanlık istemlerinize, taleplerinize yüksek değer biçiyoruz. Ama bu nasıl olmalı sorusunu da sormalıyız. Halk önderliği, cephe önderliği, gerilla önderliği, sanat önderliği hemen her sahanın lojistik önderliği nasıldır? İnsan bir soru sormalı ki, cevapla yürüyebilsin.

Benim tarzım çok yüksek veya hızlı düşünme, pratiği onunla gözlemedir. Bazıları saatlerce, günlerce düşünür ve ancak günlerce sonra yapar. Benim ki belki de birkaç dakikada olur biter. Hızla düşünme ve hızla yapma nedir? Tempodur, tarzı tutturmadır. Bu, oldukça kendi içinde ustalaşmadır. Hangi işe el atarsa, onun tarzını yakalamadığı, hangi işe koşarsa, hangi ortama girerse, ona göre şekil alma, şekil vermedir. Büyük bir hassasiyetle, duyarlılıkla kendini ifade eder.

Siz bir ortama gidiyorsunuz, aylarca sonra geliyorsunuz; "üç ayda ortamı tanımaya çalıştım" diyorsunuz. Benim ortamı tanımam, üç ayda değil, üç dakikadadır. Bu kadar ortamı geç tanıyorsanız, tarzınız da üç ay sonra gelir. Düşmanın dayatmaları var, o hızlı çalışır, sonradan düşündüğünüzü daha yapmadan toz duman olursunuz. Tempusu, tarzı yok. Düşünüyormuş, yapmak istemiş; bunlar lafta kalan şeylerdir.

Neden tempo gereklidir? Düşünün; arkadan ağız alev saçan bir yaratık, bir cana-

var gelip seni yakalayıp, yutacak, yani barbar düşman gelir seni yutacak. Ben bütün yeteneklerini ayaklandırıp bir yerde tempoyu tutturamazsan, mideye gitmek üzere sin demektir. Herhangi bir yürüyüş seni canavara kaptırır. Bol bol anlatıyor bizim gerillalarımız veya en canavarlarla karşı karşıya savaş içinde olan birimlerimiz; nasıl araziyi kullanmamışlar, nasıl hareket tarzını tutturamamışlar... Bu iki sözcük çok etkili; 'hareket tarzı tutturulmadı, araziye oturtulamadı.' Düşman tekniğiyle, yöntemiyle, özel savaşıyla, seni yutacak durumda. Tempusu yok, tarzı yok. Hareketi hızlı değil, tarzı yok. Çünkü ortamı değerlendirememiş. Tabii ki gidersin. Tempoyu, tarzı tutturamaktan ötürü ne kadar gidiyorsunuz. Bir dağı bile değerlendiremezsen, bir hareket hızını bile değerlendiremezsen, nasıl yaşayacaksınız?

Benim tarzım biraz farklı. Bütün diğer önderliklere bakalım, zaten başından beri ipi düşmana ulaştırmıştır. Bir yerlere bağlıdır. Benim durumum, şimdiye kadar da öyle değil. Şu anda kendi ipimi kendi elime almışım, tarzımı tutturmuşum. Düşmana yakalanmamak budur. Bundan sonra yakalan-

mak da o kadar önemli değil. Şimdiye kadar ki yürüyüş, yakalanmama yürüyüşüdür, koşusudur. Niye bunu inkar ediyorsunuz? Kendinizi düşünün. Sizde bu tarz var mı? Düşünceniz ne kadar hızlı? Aniden tedbiriniz, ortamı seçtiniz yok. Ondan sonra da bütün bunlar karşısında karşılaştırıldığında, yapılacak hesaplara göre düşmana yutulmanız işten bile değildir.

Köylere iniyorlar, evlerde yaşamayı seviyorlar, hatta duyguları, tutkuları da varmış. Sen başından kaybettin. Benim yalnız bu yönlü bir özelliğimi düşünelim; evlerde nasıl kalıyorum, duygularım nasıl? Ama sizin gibi ağır, keyfi, bir sigara içiminden tutalım bir yemek yiyiş tarzına kadar, bir dosta gidinceye kadar canları sohbet etmeyi istiyor, aylarca, günlerce ediyorlar da. Hatta bir duygusu var bırakmıyor. Eğer bunlarla yürümeye kalkışırsanız, düşman bir nevi gırtlığınızdadır. Sizi yönlendiren duygular bile sizi yenmeye kafidir. Benim ki nasıl ge-

"Benim herhangi bir şekilde ele aldığım bir ilişki, bir düşünceye ne kadar değer vereceğim çok önemlidir. Bir işe el atmak, ondan ne koparacağım çok önemlidir. Düşünce demek, ilgili bir iki noktayı açıklığa kavuşturmak demektir. İlişkiye uzanmak demek onu kazanmak demektir. Bakın kendinizinkine ellerinizi attığınızda, avucunuzda hiçbir şey, hatta çoğunluk boşa gidiyor. Sizin vuruş tarzınız kuma elinizi daldırış tarzı gibidir."

lişiyor? Her ilişkiye kaç dakikada cevap, her kişiyle konuşmaya kaç dakikalık süre bellidir. Sizde ölçü var mı? Hiç biriniz bu konuda 'şuraya şu kadar dakika, şuraya şu kadar süre tanıyorum' demiyorsunuz. Keyfiniz ne kadar istediye. Ondan sonra düşman bir günde götürüyor.

Birçok özelliği daha sayabilirim. Vuruş tarzı da hayli öğreticidir. Benim herhangi bir şekilde ele aldığım bir ilişki, bir düşünceye ne kadar değer vereceğim çok önemlidir. Bir işe el atmak, ondan ne koparacağım çok önemlidir. Ve hepsi de el atmak, koparmak demektir. Düşünce demek, ilgili bir iki noktayı açıklığa kavuşturmak demektir. İliş-

sa vurdu, gerisini hesap etme bile yok. Sıradan silah vuruşlarınızı göz önüne getirelim; roketatarları nasıl kullanıyorsunuz, mermileri nasıl kullanıyorsunuz? Geçen gün bir yerde okudum; "bazı PKK'lilerin önüne bir fil bile koysan vuramazlar, general nasıl olacaklar" diyor. Abartma da olsa bir gerçeği ifade ediyor, son zamanlarda silahlarımızı nasıl kötü kullandığınızı gösteriyor. Adamlarımızı nasıl kullandığınızı gösteriyor.

Hemen hemen birçok özellikle önderlik tarzı olmaktan uzaksınız. Bir çoklarının dili anlaşılmaz, kaçırır, hakim değil konuya. Konuya hakim olmadıktan sonra neyi benimsetebilirsiniz. Hiç konuşma gereği duy-

Bir birimi oluşturmak, ona önce cesaret vermek, ona araç gereç vermek, onu güvenilir bir topluluk haline getirmek için ne kadar büyük bir çaba, büyük bir maharetle bir gelişmeyi ortaya çıkarıyoruz. Bazı sözde komutanlar bunu dağıtıyor. Bu büyük bir çelişki! Ben küçük bir topluluğu bilinçli hale getirmek için nasıl saatlerce konunun üzerinde dönüp dolaşıyorum, bunlar tam aksini yapıyor. Ne bir laf ediyorlar, ne aydınlatıyorlar, ne bilinçlendiriyorlar, ne mevzilendiriyorlar, ne tempoya, ne de vuruşa kavuşturuyorlar. Ondan sonra da "ben" deyip duruyorlar. Sen eski ağadan daha beter bir koca ağasın! Hatta o bile değilsin bir baş belası! Hiç komutanlık öyle olur mu?

Tekrar belirtiyim ki, kendi gerçeğinize, kendinize doğru bakın. Benzeştireniz, bütün PKK'yi kendiniz gibi yaparsanız bile bizi uyusturamazsınız? 'Benden ötesi bir gelişme olmayacak veya herkes bana benzeşecek, ben de etrafımdakilere benzeşeceğim, bütün PKK'yi de böyle benzeştireceğim' diye düşünmeyin sakın. Benim tarzımı böyle boğuntuya getirecekler, tempoyu durduracaklar, tarzı bozacaklar ve farklı bir PKK'yi ortaya çıkartıp yaşayacaklar. Bu mümkün mü? Akıllı olmak gerekir, bu durum kime yarar? PKK'yi böyle bir PKK haline getirmek kime hizmet eder? Bu en değme kontra faaliyettir. PKK'nin inkarı demektir. PKK adına, önderlik adına, önderliğin inkarıdır bu.

PKK eğer az çok kendini örgütlemiş bir hareketse, bazılarının PKK inkarcılıkları kaybetmeye mahkumdur. Ama ucuz PKK'lilik, ortamı hızla kendine uyarlamak, uydurma, geçer yol oluyor. Her işbirlikçi bunu böyle dener, düşman bunu körükler. Ama savaşan önderlik gerçeğiyle çelişir. O zaman da burada acı duymayacaksınız. 'Neden benim paşa keyfime bu dayatılıyor?' demeyeceksin. Burada paşa keyfi yok! Burada senin keyfin yok! Burada bir önderlik gerçeği var. Neye dayanarak ortaya çıktığını bileceksin, neyin ürünüsün, onu anlayacaksınız. Size tabancanın hikayesini anlattım, size ilk ilişkinin nasıl olduğunu gösterdim. Bütün bunları bir tarafa iteceksiniz, bu köy ortasında elini sallayarak kendine yer açan ağa tavrı gibi bir tavır izleyeceksiniz. Bu bize söker mi? Provokasyona alet olacağınıza kaçın, ne yaparsanız yapın. Bu örgüt tedbirini almış, bu Önderlik buna karşı biraz panzehiri sunmuş. Uyanık olun, ölmeyin.

Kendimi tanıtmaya çalışıyorum. Şöyle bağlı olun da demiyorum. Tanıyın, katılın. İsterseniz "bir çılgınsın" deyin, isterseniz "çok çok farklı birisin" deyin, ne dersiniz deyin. Böyle bir olayla karşı karşıyasınız. Nasıl düşünür, nasıl yaşar, nasıl savaşır, neye nasıl anlam verir, neyi nasıl karşılar, neyi nasıl ele alır, neyi nasıl onaylar, neyi nasıl reddeder? Kısaca her an, her yerde kimi nasıl düşman bilir, kimi nasıl dost bilir, kimi nasıl sevmez, kimi nasıl sever, kimi nasıl ayak altı eder, kimi nasıl yüceltir? Bütün bunları biraz anlamaya çalışacaksınız. Arkadaş oluyorsunuz, yoldaş oluyorsunuz; bunun adı bunları biraz bilmekten geçer.

Hepinizin bazı nasıllarına kendimi uydurmaya çalışıyorum, ama genel ölçüler biraz uygunsu erdem, şeref, onur diye tabir edilen bazı onurlu şeylere, insanın hoşuna gidebilecek, saygı duyabilecek durumlara uygunsu kendimi uyarlarım. Ama bile bile kaybımıza kendine uyarla dersiniz, kendimi geri çekirim, karşı tavra yönelirim. Hepsi önderlik dağarcığında bir yerde asılı durur, bileceksiniz. 'Biz ailemizde, düşman okullarında öğrenemedik, biz PKK'yi böyle sanarak gelmedik' dersiniz, ben tekrar size açıkça söylüyorum; bu iş böyle başladı, böyle yürüyor.

"Başarma olayı yaşam gerekçenizdir. Bütün kaybettiklerimizi kazanma ve ancak bununla yaşanabileceğini bilerek, bütün bu düşmanın gerek direkt, gerekse dolaylı dayatıp bizi böyle Önderliksel bir konumdan düşürmeye çalıştığı bir döneme, siz de aynen böyle Önderlik gerçeğini dayatarak, bu dönemi, emeğin sahiplerinin lehine, bir halkın lehine ve düşmanın aleyhine kapatmayı bileceksiniz. PKK denilen olay biraz da budur. "

Kongra Gel Başkanı Zübeyir Aydar ile son siyasal gelişmelere ilişkin yapılan röportaj

HALKIMIZ ÖNDERLİĞİ İÇİN AYAKTADIR

Serxwebûn: Irak Geçici Anayasası'nın kabulü bölge için ne tür yenilikler getiriyor ve Kürtlerin statüsü ne gibi değişikliklere uğrayacak?

Zübeyir AYDAR: Geçici anayasanın kabulü Irak'ta, Ortadoğu'da ve Kürdistan'da yeni bir durumudur ve beraberinde birçok yenilik getiriyor. Öncelikle Irak üniter bir yapıdan federal bir yapıya geçiyor. Tek parti ve tek şef diktatörlüğüne dayalı totaliter bir sistemden, eksik yanlarına rağmen çok partili demokratik bir sisteme doğru yol alıyor. Bu, yeni bir Irak demektir. Bu, 20. yüzyıl statükosunun önemli bir ayağının kırılması ve bu statükonun aşılmasının başlangıcı demektir. Ortadoğu açısından da ilk defa bir Ortadoğu ülkesi demokratik federal bir sisteme geçiyor. Bu bölge için yeni bir olay ve birçok önemli gelişmeyi beraberinde getirecek yeni bir durumdur. Bunun bölgeye olan etkisi ileriki süreçte görülecek ve değişime katkısı büyük olacaktır.

Kürdistan ve Kürtler açısından da yeni bir durumdur. Otonomiden federasyona geçiş anlamına geliyor. Anayasal düzeyde Kürtler için ilk defa federasyon kabul görüyor. Eksikleri vardır, tüm Güney Kürdistan'ı kapsamıyor, şimdilik Süleymaniye, Hewler ve Duhok vilayetlerini içine alıyor. Bu üç vilayet açısından ileri düzeyde bir federasyonlaşma sistemi getiriyor. Bu önemli, tabii ki bu geçici anayasa bütün sorunları çözüm getirmiyor, sadece prensipleri ortaya koyuyor. Daha önce Saddam'ın denetiminde olan bölgeler, başta Kerkük, Musul ve etrafı, Xaniqin ve çevresi, o bölgelerin statüsü henüz netleşmemiştir. Buralara bu noktalara ilişkin de bazı prensipler koyuyor, bu da önemlidir. Tabii Araplaştırılma çerçevesinde başka yerden getirilen Arap nüfusunun kendi yerlerine dönmesi, yerlerinden, yurtlarından edinen Kürtler ve diğer halklardan insanların tekrar yerlerine dönmesi, ondan sonra bir nüfus sayımının yapılarak, buna göre seçimlere gidilmesi, nüfus sayımı yapıldıktan sonra, bu bölgelerin statülerinin belirlenmesi şeklinde dile getiriliyor. Teorik olarak olumlu gelişmelerdir. Fakat bir bakıma Kerkük sorununu çözümünü ileriki bir sürece, 2005-2006'lara erteliyor.

Bu açıdan o konu halen tartışmaya açık ve muğlak bırakılmıştır. Bazı temel yaklaşımlar konulmasına rağmen, o konu ertelenmiştir. Irak'ta bilindiği gibi geçmişten beri sorunlar daha çok Kerkük üzerinden çıktı. '70 ateşkesi ve anlaşmasının '74'te bozulması, Kerkük sorunundan kaynaklandı. Kerkük'ün statüsünün nasıl olacağı üzerindeki tartışmalar ve bu konuda uzlaşmanın sağlanamaması nedeniyle, '74 savaşı ve savaş sonrasında yıkımlar geldi. Şimdi halen bu sorun halen çözümlenebilmiş değil ve –Kerkük, Musul, Xaniqin ve çevresinde– halen bir çatışma tehlikesini taşımaktadır. Bu sorun şimdi ertelenmiştir. Ben şunu söylemiyorum, bu sorun hemen çözülmeliydi, –gönül isterdi ki,

şimdi çözülsün– çünkü şu anda henüz Irak yeniden oluşurken, kurulurken, devlet yeniden şekillendirilirken, bu sorunların da bu temel yasayla çözülmesi daha uygun olurdu. Belki de imkanlar ve tartışmalar farklı seyre gittiği için ertelenmiştir. Bu yönden sakıncalı bir durum var, ileride bunun sorun olmaması için çalışmak gerekir. Bu adı geçen yöreler tarihi Kürdistan'ın, Kürdistan coğrafyasının bir parçasıdır. O bölgeler de Kürt olmayan başka halklar, Asuri-Keldani halkı, Türkmenler, kısmen de Araplar yaşıyor. Bunların burada yaşamış olmaları bu coğrafyanın ismini değiştiriyor. Coğrafya tarihi olarak Kürdistan'ın bir parçasıdır. O halklar uzun bir süre burada Kürtlerle birlikte yaşamışlardır. Bu bir tarihi olgudur. Bu açıdan Kürdistan coğrafyası tanımlanırken bunun göz önünde bulundurulması gerekir.

Tabii ki, biz Kürtler milliyetçi yaklaşım yerine, daha çok halkları birbirine yaklaştıran, herkesin haklarına saygı duyan demokratik yaklaşımı esas almamız gerekir derken, haliyle benzer bir yaklaşımı karşıımızdan da bekliyoruz. Ortadoğu'da en önemli sorunlardan birisi de, etnik sorunlara yaklaşımlar sorunudur. Bu konuda inkarcı temelde, ya da başkalarının haklarını gasp temelinde yaklaşımlar çatışmalara götürüyor. Sorunlar büyük ölçüde buradan kaynaklanıyor. Kerkük sorunu bir Kudüs sorununa benzememeli, Kerkük bir barış şehri olmalı. Orada yaşayan herkesin barış içerisinde bir arada yaşayabileceği ortamı yaratmayı esas almamız gerekir. Irak veya Ortadoğu Balkanlaşmamalı. Halkların eşitçe, bir arada hak eşitliği temelinde beraberce, birlik temelinde yaşamasını öngören demokratik bir yaklaşım esas alınmalıdır. Bu açıdan Kürtler açısından bu geçici anayasanın kabulü bir kazanımdır. Böyle görmek gerekiyor. Fakat tabii ki sorun bitmiş değil, çözüme ulaştırılmış değil. En önemli sorunlar, –özellikle geçmişte Saddam'ın denetiminde olan o bölgelere ilişkin sorunlar– Kerkük sorunu ertelenmesi için de, çok daha dikkatli, çok daha hesaplı ve çözümleyici bir yaklaşım sergilemek gerekmektedir. Tedbiri elden bırakmadan, 'yani her şey bitmiştir, bir geçici anayasa kabul edildi, federalizm kabul edildi' demek yeterli bir yaklaşım olmaz. Çünkü sorun henüz tam olarak çözülmemiştir.

– KONGRA-GEL Gel bu anayasaya, Güney Kürdistan ve Irak sorununa nasıl yaklaşıyor, ne gibi çözüm önerileri sunuyor?

– Bu geçici anayasa metnini değerlendirirken, halkların hakları açısından bir temel demokratik haklar açısından yaklaşım sorunu var. Özellikle medeni hukuk ve aile hukuku konularında, islam hukukunun esas alınacağı, referans alınacağı ve tabii demokratik ilkelerin de referans alınacağı belirtiliyor. Şimdi bu toplum yaşamında, önümüzdeki dönem açısından

önemlidir. Kuşkusuz Irak'ta yaşayanların büyük çoğunluğu müslümandır. Irak bir islam ülkesidir. Müslümanlık 1300-1400 yıllık geleneklerle doğrulmuştur. Bunu inkar etmek mümkün değil. Ama esas alınan ölçülere baktığımızda özellikle medeni hukuk, kadın hakları konusunda önümüzdeki dönemde sıkıntılar oluşacaktır. Esas anayasanın ve kanunların hazırlanmasında sıkıntılar çıkma durumu var. Hazırlanan anayasa metninde –ki 25 kişilik geçici hükümet konseyinin yapısı göz önüne alındığında– onun içindeki islami örgütlerden gelenlerin bu konudaki ağırlıkları, mezhepsel yaklaşımlar, önümüzdeki süreçte, medeni hukuk ve aile hukuku konusunda sıkıntılar yaşanacağı gösteriyor. Bu geçici anayasa metni de böyle bir şey zemin hazırlıyor. Şu an mesela Irak'ta hiçbir resmi görevi olmayan Ayetullah Sistani ismindeki bir din adamı var. Büyük etkinliğe sahip bir şahsiyettir. Bazı şeyler onun onayından geçmek durumuyla karşı karşıya kalıyor ki, bu da insanı endişelendiriyor. Kendisi kuşkusuz bir halk önderidir. Saygıda duruyor. Fakat kanuni bir yetkiye sahip olmayan, seçilmemiş, böyle bir biçimde her şeyi bir din ve mezhep süzgecinden geçiren bir yaklaşım da Irak'ın geleceği açısından tehlikelidir. Bu açıdan bu anayasaya ilişkin böyle sakıncalı durumlar söz konusu. Şimdi demokrasinin prensipleriyle, islam dininin prensipleri nasıl uyuturulacak? Bunu önümüzdeki süreç belirleyecek. Fakat böyle bir tehlikeyi de görmek gerekiyor.

Bizim KONGRA-GEL olarak yeni ve demokratik bir Irak istiyoruz. Eski Irak'tan çok farklı demokratik değerlere sahip çıkan, halkların kardeşliğini ve eşitliğini esas alan bir Irak olmalı. Eski Irak diktatörlüğe dayalıydı. Ondan önceki süreç –yani Osmanlı işgalinden sonraki süreç– krallıktı. Krallığı bir askeri darbeye deviren Baasçılar, Saddam Hüseyin liderliğinde 35 yıllık aşan bir diktatörlük kurdular. Biz diktatörlükle yönetilen üniter bir Irak yerine demokratik federal bir Irak diyoruz. Bu bizim temel yaklaşımımızdır. Eski Irak üniter bir devlettir. Her şeyi merkezden idare eden, yerelin iradesini tanımayan bir durum söz konusuydu. Biz üniter yapı yerine, federal bir Irak istiyoruz. Eski Irak, kendi içinde Kürt sorununu bastırıyordu. Kürt sorununa yaklaşımı bastırmacıydı. Bizim bu konudaki temel yaklaşımımız, Kürt sorunu konusunda bastırmacı değil, diyalogla, demokratik kriterler çerçevesinde çözüm üreten bir sistemin oluşmasıdır. Ki, şu andaki uygulamada ona doğru gidiyor. Eski Irak Kürt sorununu bastırıldığı gibi, kendi dışında anti Kürt ittifaklara giriyordu. Yani Türkiye, İran, Suriye ile sürekli bir arada idi. Geçmişte Sadabad Pakti, Bağdat Pakti dedikleri, yani Türkiye, İran ve Pakistan ile yaptıkları anti Kürt ittifaklar vardı. Sonra tabii Irak çekildi. Sonra bu CENTO biçimine dönüştü. Ama Irak Kürt sorunu konusunda sürekli Kürdistanı işgal altında tutan devletlerle anti Kürt ittifaklara giriyordu. Biz yeni Irak'ın bu politikanın tersini yürütmesini istiyoruz.

Bu ülkelerle anti Kürt ittifaklara girmek yerine, bu ülkelerdeki Kürt sorununun çözümüne katkı sunan bir Irak istiyoruz. Yani yaklaşımımız bu. Kendi içerisinde Kürt sorununu çözmüş, kendi dışındaki Kürt sorununun çözümüne katkı sunan bir yeni Irak yaklaşımı içindeyiz. Böyle bir yaklaşım, ne Irak'ta yaşayan diğer halkların aleyhinedir, ne Kürtlerin, ne Arapların, ne Asurilerin, ne de Türkmenlerin aleyhine değil genel Irak halkının çıkarınıdır.

Eski Irak Ortadoğu'da bir diktatörlük

örneği. Yeni Irak Ortadoğu'da bir demokratik yapılanma örneği oluştursun. Yani bizim beklentimiz budur. Yaratılan yeni Irak, hem kendi içerisinde demokratik olmalı, hem de Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde katkı sahibi olmalı ve örnek bir ülke haline gelebilmelidir. Bizim açımızdan burası önemli bir sahadır. Hem Kürdistan'ın güney parçası Irak'ta hem de Irak, Mezopotamya toprakları üzerinde kurulmuş en eski medeniyetlere beşiklik etmiştir. Bilindiği gibi Mezopotamya ilk uygarlığın gelişip, serpiştiği yerdir. Biz şu anda hareket olarak Başkan Apo'nun Demokratik Uygurlik Manifestosu çerçevesinde, "Demokratik Ekolojik Toplum" yaklaşımı çerçevesinde sorunlara yaklaşmaktayız. Bunun en önemli uygulanma zemini bu topraklardır, Mezopotamya topraklarıdır. Başkan Apo'nun AİHM'ne sunduğu savunmasında, ortaya koyduğu çözümler bir nevi Mezopotamya, ve Ortadoğu çözümleridir. Yalnız bir Kürdistan çözümleridir değil. Kürdistan sorununa çözüm buluyor, Ortadoğu sorununa çözüm buluyor, dünyaya yeni bir model sunuyor. Bu da demokratik uygarlıktır. Bu açıdan Irak'ta böyle bir zeminin olduğu, ve bunun bu çerçevede örnek bir Irak ortaya çıkarabileceğini söylüyoruz. Bizim çabamız bu yöndedir. Çözüm önerimizde bu yöndedir.

– ABD'de yapılacak seçimlerin Ortadoğu'ya etkileri nasıl olacak?

– Amerika da bu yıl kasım ayında seçimler yapılacak. Şu an başta olan Bush ekibi, birçok konuda Ortadoğu'yu gündemine almış durumda ve Ortadoğu da radikal değişimler istiyor. Kendileri dile getiriyorlar; biz demokratik bir Ortadoğu istiyoruz, ki buna –Büyük Ortadoğu Projesi (BAP)– diyorlar. Bunu ileriki değerlendirmemizde açacağız. Amerika aktif bir müdahaleyle değişim istiyor. Eğer tabii Bush yönetim seçimlerde kazanırsa bu politikasını sürdürecektir. Ama

"Amerika'nın şimdiki yaklaşımına baktığımızda, Başkan Apo'nun teorisini çağrıştıran yanları epey var. Ama o kadar derinlikli değil. Başkan Apo bu konuda, halkların çıkarları ve bölgenin ihtiyaçları çerçevesinde yaklaşım gösteriyor. Ve dünyaya bir model sunmaya çalışıyor. Amerika ise daha çok Batı'nın çıkarları çerçevesinde bir yaklaşım gösteriyor. Onların yaklaşımı iyi bir Ortadoğu olsun, Ortadoğu halkları rahat yaşasın esasından değil, daha çok kendi çıkarlarına hizmet eden bir değişim istiyorlar."

İnsanlık için zihniyet ve vicdan devriminin akademisi kuruldu

ABDULLAH ÖCALAN SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ

Bilimsel teknik devrimle çağımız her alanda büyük bir değişimi yaşamaktadır. Sınırlar aşıyor, değer yargıları farklılaşıyor. Sosyal ve kültürel yaşam her gün değişim geçiriyor. Ancak bilimsel teknik devrimin sonuçlarından halklar ve alt tabakalar değil, beş on devlet ve üst tabakalar yararlanıyor. İnsanlığın özgürlük ve demokrasi mücadelesi, bu moral olguları yükselen değerler haline getirirken, uluslararası tekellerin küreselleşmeyi nalıncı keseri gibi kendine yontması insanlık için büyük bir çelişkiyi ifade eden tüketim kültürü kişiliği geliştirmektedir. İletişim bilişim tekniği bu amaca hizmet ettirilmiştir. Halbuki bilimsel teknik devrim tüm insanlığın ekonomik sosyal refahı ve kültürel gelişimi için çok elverişli hale gelmiştir. Sosyal bilimlerin akademik düzeyde geliştirilmesi insanlığın bu açmazlarına çözüm bulmanın en temel çabaları olarak önem kazanmaktadır.

Tüm bu gerçekler, mevcut ideolojik kimlik ve zihniyetin insanlığın bugüne kadar ki birikiminin sonucu olan gelişmelerle uyumlu hale getirilmesini zorunlu kılmaktadır. Çağımızın, özgürlük, eşitlik ve adaleti esas alan yeni bir ahlaka, bilimsel ve demokratik bir zihniyete ihtiyacı vardır. Kürt halk Önderi İmralı'daki tek kişilik kapalı cezaevinde 21. yüzyılın uygarlık ilkelerini bütün yönleriyle ortaya koymuştur. **Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi**, İmralı'da olgunlaşan ve yükselen bu sesi ve çizilen resmi Kürt halkı, dünya ve evrenin duymasını ve bakmasını sağlamak için kurulmuştur.

Ortadoğu, tarih boyunca düşünce devrimlerinin yükseldiği bir coğrafya olmuştur. Uygarlıktaki öncülüğünü de bu temelde kazanmıştır. Şimdi de demokratik uygarlığın ahlakını, zihniyet ve vicdan devrimini geliştiren Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan bu tarihe yakışan yeni bir doğuş başlatmıştır.

Kürt halk Önderi "**Savunmalarım esas olarak Ortadoğu çözümlerini ve özgür insan savunmasını**" demektir. Kürt halk tarihini de bu eksenle ele almaktadır. Dolayısıyla yalnız Kürt halkının değil, tüm Ortadoğu halklarının Önderi'dir. Sosyal Bilimler

Akademisi bu gerçeğe bağlı kalarak milliyetçi eğilimlerin karşısında duracak, halkların kardeşliği ve özgür birliğini yaratmanın düşünce temellerini geliştirecektir.

Sosyal Bilimler Akademisi'nin en önemli amacı Rönesans ve reformu geliştirerek, Ortadoğu'da aydınlanma çağını başlatmaktır. Bunu yaparken, Batı merkezli düşüncenin taklitçisi ve uzantısı olmayacak, kaynağını tarihi ve kültüründen alarak bunu gerçekleştirecektir. Batı'nın olumlu düşünce ve değer yargılarını da Ortadoğu aydınlanmasında değerlendirecek ve böylece yaratacağı sentezle uygarlık merkezi haline gelecektir.

Bu aydınlanmanın hedefi, Batı'da gelişen demokratik uygarlığın antitezi olmaktır. Batı'daki gelişen demokratik uygarlık, çıkışındaki genleri, ekonomik ve sosyal yapısı nedeniyle insanlığa yeni bir uygarlık hamlesi yaptıracak durumda değildir. Mevcut halıyla demokratik uygarlığın sağ kanadını temsil etmektedir. Ortadoğu aydınlanması ise uygarlık yaratan coğrafya olarak tarih ve kültüründen aldığı güçle demokratik uygarlığın sol kanadı olarak bir sentez gücüne ulaşacaktır. Böylece hem Doğu'nun tarihte yarattığı büyük değerleri, hem de Batı'nın bugün ulaştığı olumlu insanlık değerlerini en iyi biçimde anlamlandırmış olacaktır.

Akademi, aydınlanmanın düşünsel temellerini oluştururken, tüm geriliklerin, gericiiliklerin özünü oluşturan erkek egemenlikli zihniyeti aşmayı tüm çalışmalarında esas alacaktır. Kadının özgürlüğünü hedefleyen cinsiyet devrimini düşünsel üretimin özü haline getirecektir. "**Kadın, özgürlüğün şifresidir**" ilkesinden hareket edecektir.

İnsanlığın varolduğu mekan olan doğayla uyumlu yaşamasını ifade eden ekolojik toplum bilincinin gelişmesini sağlayarak, insanın moral ve ruhsal dünyasını özgürlük üreten düzeye kavuşmasına çalışacaktır.

Demokratik toplumun gelişmesinde frenleyici, tkayıcı rol oynayan, eninde sonunda parayı, bürokrasiyi, militer güçleri elinde bulunduran egemen güçleri etkin kılan hiyerarşik devlet, örgüt ve toplum düzenine alternatif olacak ve halkı güç ya-

pacak demokratik kültürü, yaşamın her alanında hakim kılacak düşünce üretimine yönelecektir.

Tüm halkların ve kültürlerin özgürlüğünü, farklılıklarının bir arada yaşamasını insanlığın en büyük erdemi olmasını sağlamayı, insanlık tarihine saygının temeli göreceklerdir.

Tüm bu esaslarda dünyamızın her alanında demokratik ekolojik topluma kavuşmasının düşünsel öncülüğünü yapacaktır.

Bu temel ilkelerden hareketle bilimi; sömürücünün ve egemenin hizmetine sokan, din softalarından daha tehlikeli rol oynayan bilim softalarının elinden kurtarmak ve bilim etiğini yerleştirmekte en temel mücadele konularından olacaktır.

Bugün insanlığın genel kurtuluşu her zamandan daha fazla imkan dahiline girmiştir. Bilimsel teknik devrim bunun koşullarını giderek daha fazla olgunlaştırmaktadır. Dünyayı bir bütün haline getiren bu gelişmeyi egemen sınıflar ve güçler, küresel emperyalizm için değerlendirmektedir. Buna karşın halkların bilimsel-teknik devrimin yarattığı gelişmeyi, küresel emperyalizme karşı küresel demokrasi hareketi ile yanıtlamaları en temel güncel görev haline gelmiştir. Abdullah Öcalan Sosyal Bilimler Akademisi küresel demokrasi hareketinin gelişmesine düşünsel üretimle öncülük yapma rolünü de oynayacaktır.

Küresel demokrasiyi gerçek özgürlük ve demokrasi içeriğine kavuşturacak en temel güçler doğal olarak sol ve sosyalist güçlerdir. Ancak sol ve sosyalist güçler hala 19. ve 20. yüzyılın paradigmasını aşamamışlardır. Sosyal Bilimler Akademisi çağımızın sosyalist düşünce adamı olan Abdullah Öcalan'ın çözümlerini açımlayıp, derinleştirip yaygınlaştırarak, sosyalist güçlerin ideolojik ve kimlik sorunlarını çözmelerine katkı yapıp yeniden tarihsel rollerini oynamalarına güç verecektir.

Akademimiz bu görevleri yerine getirirken, kendisini düşünsel öncümüz olarak gördüğümüz rafine özgür insan Abdullah Öcalan'ın şu görüşünü çalışmasının ilkeleri ya-

pacaktır. "**Ciddi bir toplumsal yenilenme ve sistem kuruluşu için en basitinden 'sosyal bilim merkezleri' diyebileceğimiz temel idrak ve irade merkezlerinden başlamak çok verimli sonuçlar verebilir. Sosyal bilim merkezlerinin, rahiplerin kutsallığında, en çağdaş bilim adamlarından disiplinli çalışma gücüne kadar özellikleri kişiliklerinde yoğunlaştırma hedefi ve gücü olanlardan oluşması için özü gereğidir. Bir anlamda din adamının mabedi, filozofun okulu, bilim adamının da akademisi bu merkezlerde bir sentez oluşturup insan toplumunun tüm hayati sorunlarına gerektiğinde kırk yıl çile çekerek yanıt arayacaklardır. Kapitalizmin toplum ve birey katliamını ancak bu tür merkezlerin gücüyle durdurabi-**

liriz. Bu merkezler devrimci partilerin ideolojik büroları olmadığı gibi, basit buluşlarla yetinen bilim adamlarının tez oluşturma mekanları da olamaz. Siyasete yön veren filozof yönetim merkezleri de değildir. Ama gerektiğinde toplumun tüm kurumsal ve bireysel unsurlarına değişim gücünü, bunun bilinci ve iradesini verecek erdemde ve yetenekte kurumlardır. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde de insan toplumu için vazgeçilmez beyin kurumlarıdır. En çok kapitalist sistemde toplumun beynsel kurum merkezleri tahrip edildiği için, belki de tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir ihtiyaçla bu merkezlerin inşasına girişmek gerekir."

Biz böyle bir akademiyi kurarak ve kuruluşunu 15 Şubat'ta ilan ederek, uluslararası komploya da en anlamlı karşılığı vermiş oluyoruz. Uluslararası komplo esas olarak da, Kürt halk Önderi Abdullah Öcalan'ın düşünceleri Kürt halkına, Ortadoğu halklarına ve tüm insanlığa mal edilerek boşa çıkarılacaktır. Komplonun başarısız kaldığını Akademimiz yaptığı çalışmalarla her gün dünyaya haykıracağız.

Akademimiz şu bölümlerden oluşmaktadır:

- 1- Tarih,
- 2- Sosyoloji
- 3- Kadın Bilimi
- 4- Felsefe
- 5- Teoloji
- 6- Siyaset Bilimi
- 7- Dil ve Edebiyat

Biz bu çalışmalarını yaparken Ortadoğu aydınlanması ve tüm insanlığın kurtuluşu için sosyal mücadelelerin geliştirilmesinin önüne açacak düşünceler üreten aydınları Akademimiz çatısında toplanmaya ya da Akademimizin çalışmalarına güç ve katkı sunmaya çağırıyoruz.

Zorbalık ve yalana dayalı düzenler kaybedecek, özgürlük ve adalete dayanan düzenler kazanacaktır!

15 Şubat 2004

ABDULLAH ÖCALAN

SOSYAL BİLİMLER AKADEMİSİ PROGRAMI

Sosyal bilimlerin tarihsel ve toplumsal dayanakları

Bilgi ve bilimsel düşünce ne 20. yüzyılın ne de 21. yüzyılın ürünüdür. Öncesi vardır. Düşüncenin ortaya çıkışına kadar dayandırılabilir. Bu nedenle bilgi ve bilimsel düşünce insanlığın tarihsel ortak bir kazanımı ve mirası olarak değerlendirilebilir.

Bazı bilim adamları insanlığın yaşadığı tarihsel dönemlerin bu miras içinde oluştuğuna dikkat çekmektedirler. Buna göre de, Neolitik Çağ diye de nitelendirilen, insanlık tarihinin ilk birinci dönemi olarak; MÖ 10.000 ile MÖ 3000 yılları arasında, ikinci dönem olarak; MÖ 3000 ile MS 1950'lilere kadarki yılları kapsayan kent zanaatçılığı, manifaktür ve sanayinin öne çıktığı şehir toplumu dönemi, 1950'lilerden sonrasını ise üçüncü dönem olarak bilimsel teknik dönemi diye adlandırılan bu dönemleri birbirinin tamamlayıcı olarak ele almaktadırlar. Böyle bir değerlendirmeye giderken de bilginin, düşüncenin uygarlıksal gelişmelerin yaşandığı coğrafyalara dikkat çekmektedirler. Buda bilginin ve uygarlıksal gelişmenin tüm insanlığın ortak değeri olduğunu ortaya koymaktadır.

Bugünde geçerli olan bu gerçekliktir. Nasıl uygarlıksal gelişme, Ortadoğu'dan başlayıp önce çevre bölgelere sonra dünyaya yayılmışsa, bugün de dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan bir gelişme diğer bölgelere yayılmaktadır. Öncelikli olarak da ihtiyaçlar ve gereklilikler temelinde bu gerçekleşmektedir.

Şehir toplumuna geçişle birlikte Ortadoğu'da Sümer ve Mısır'da görülen ve belirli bir gelişme düzeyine kavuşan uygarlıksal gelişme daha sonra bir yol ayrımı girmiştir. Bir yol Doğu'ya doğru uzanırken, diğer yol da yönünü Batı'ya doğru belirlemiştir. Yaşanan bu yol ayrımı içinde hiç de azımsanmayacak bir süre Ortadoğu ve çevresi uygarlıksal gelişmenin yönünü tayin ederken; sonrası dönemlerde bu özelliğini kaybetmeye başlamıştır. Zaman zaman uygarlıksal gelişmenin yönünün değişerek tekrar kaynağına, Ortadoğu'ya kaymasına rağmen bunun önü alınamamıştır. Özellikle de "Ortadoğu kültürü MS 1000-1500'lerde içine girdiği çöküşle orijinalliğini yitirmiştir. Daha doğrusu giderek köklerine kadar budanan meşe ağacına benzemektedir. Diğer bir deyişle yarattığı insanlığın eski mezarlığına dönmüş gibidir. Tıpkı piramitler ve ziguratlar gibi büyük bir mezarlık!" (A. Ö. AİHM Savunması 1. C, S. 450) olma gibi bir trajediyi yaşar hale getirilmiştir. Bu süreçle birlikte, yaşamaya başlayan gelişmeler içinde Doğu uygarlıksal gelişmeyi yaratmasına rağmen, geri plana düşmüştür.

Bilimsel teknik devrimle de Batı'nın hakimiyeti daha belirgin bir hal kazanmaya başlamıştır. Denilebilir ki; düşünce, siyaset, ekonomi, kültür, felsefe, edebiyat vb Batı merkezli ve onun damgasını taşıyan hale getirilmiştir. Adeta doğu unutulmuştur. Bu yön uygarlıksal gelişme açısından bir çelişki oluşturmakla birlikte yeni bir uygarlıksal gelişmenin yaratılmasında köklerin korunmasını engellemiştir. "Dünyanın bütün bölgeleri gelişme trendlerini belirlerken, Ortadoğu'nun yine kendine özgü kalabilmesi, geçmiş uygarlığın derin izlerinin halen etkili olmasındadır. Bu durum, çağdaş gelişmeleri başarıyla özümseyememesinin de nedenidir. Geçmiş uygarlığın silinmez izleriyle çağdaş uygarlık çatışmaya girmektedir. Daha doğrusu yeni sentezin oluşum gereğini ortaya koymaktadır..."

"Bu gerçekliği olumsuz olarak değerlendirmemek gerekir. Tersine kapitalizmin genelleşen ve süreklileşen bunalımından

çıkış için bir olanak olarak değerlendirilmek daha doğrudur. Buradaki çelişki Ortadoğu'daki geleneğin kendini çözümlenerek çağdaş kılamamasıdır..." (Age. S. 452) Buda en eşitsiz ve dengesiz konumda tutulan Ortadoğu'nun; tıkanan, rezervlerini tüketen, sorunlar karşısında çözümsüz kalan, hatta giderek varlığı ile ağırlık oluşturan Batı karşısında günümüzde uygarlıksal gelişme içinde çıkış yapmasına, yeniden uygarlığın ilk çıkışını yaptığı kaynağına dönmeye olanak yaratmaktadır. Siyasal konjektür de Ortadoğu'ya böylesi

yandırılmakta ve sorunların çözümünde gerekli olan yöntemlerin belirlenmesinde de, yine bu gerçeğe göre hareket edilmektedir.

Bugün dünyanın en gelişkin siyasal, ekonomik, kültürel merkezlerinde toplumun tüm yaşamının düzenlenmesinde bilimsel-teknik gelişmenin kattığı mesafeden yararlanılmaktadır. Ekonominin düzenlenmesinde, politikanın belirlenmesinde, hatta dönemsel planlamaların oluşturulmasında bunun dışına çıkılmamaktadır. Yaşanılan bu gelişme toplumun yaşamında her yönüyle belirginlik kazanmaktadır.

Bilim bu şekilde, toplumun gelişimi ve tarihsel ilerlemeye karşı kullanılmak istenmektedir. Böylelikle düşünen, yaşayan, hisseden, eyleminin planlayıcısı olmaktan çıkarılmak istenen insan ve toplum robotlaştırılmaya çalışılmaktadır. Bu da bilimsel teknolojik gelişmenin dar bir zümrenin hizmetine girdiğinde ne kadar tehlikeli bir hal alacağını göstermektedir. Geçmişte bunun örnekleri fazlasıyla yaşanmıştır.

Enerjinin bulunuşu toplumsal ilerlemeye katkı sunarken, kullanıldığı sanayi de fazlasıyla sömürüye, doğanın tahribine ve

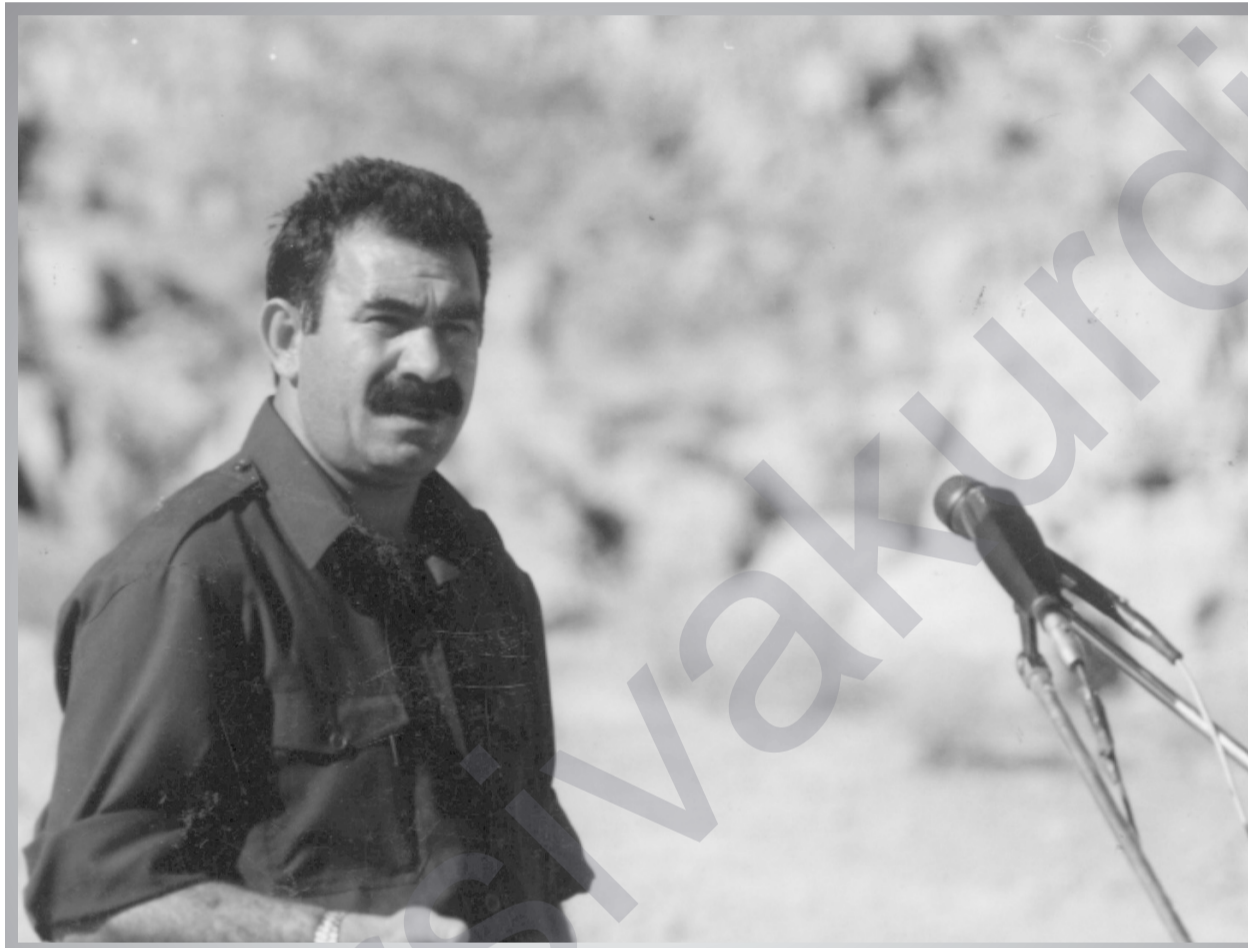
yon olabilme gücünü içerisinde barındırmaktadır. Temel çıkış noktası Ortadoğu olacak olan 'yeni paradigmanın geliştirilebileceği önemli çalışmalardan biri olarak da bilimsel teknolojik gelişmelere yön verebilen, bilimleri birbirinden bağımsız hareket etmekten kurtaracak olan sosyal bilimlerin çalışmalarının rolü de burada açığa çıkmış olmaktadır.

Demokratik Ekolojik Toplum modelinin geliştirilmesinde yapacağı bilimsel araştırma ve katkılarının büyük rol oynayacağı sosyal bilimlerin sahasının insanın doğa, insanın insan ve insanın toplumla yaşadığı ilişkilerin çözümünde söz sahibi olacağı karşı çıkılmaz bir gerçekliktir. İnsanın doğa üzerinde geliştirdiği 'insan merkezci' tahakküm anlayışı, doğanın dengesinde yarattığı tahribatlar kadar en fazla da insan ve toplum doğasında yıkımlara neden olmuştur. Özünde insanın kendi doğasının yitirilişi ve kendisine olan yabancılaşmasının hiyerarşik yapılanma ve zihniyetleri yaratmasının yanı sıra, bugün toplumların başına musallat olan gerici sistemlerin insanlığın özgür gelişimine ket vurucu bir niteliğe bürünmesini de sağlamıştır.

Bu nedenle ekolojik bilinç kadar, bilinçli üretim, bilinçli tüketim ve toplum üyeleri arasında bilince dayalı ilişki ve eylem biçimlerinin gelişimini başarmak, bilgi toplumuna ulaşmanın kapılarını da aralamaktadır. Ancak bu sağlandığında, Demokratik Ekolojik Toplumun örgütlendirilmesi daha da olanaklı hale gelecektir. Bu nedenle bilgi toplumuna ulaşmak kadar, bilinçli tercih ve iradenin belirgin bir rol kazanması sosyal bilimlerin yakalayacağı düzeyle doğrudan ilintili olmaktadır.

Yeni paradigmanın somutluk kazanacağı model olan Demokratik Ekolojik Toplum modelinin sosyal bilimlerden ayrı bir gelişme şansı yoktur. Yine bu modelin kendini en iyi pratikleştireceği yer Ortadoğu coğrafyası, özde ise Kürdistan'dır. "Tarih Kürt halkına tarihin bu döneminde eşsiz bir rol yüklemiştir. Parçalanmış sınırlar arasında kalmak bir avantaj konumuna gelmiştir. Milliyetçiliğin zehirlediği bir halk haline gelmemiş olmak, bir kazanım durumuna yükseltmiştir." (Age S. 486-487) Bu da tarihsel ve bölgesel olduğu kadar, sosyal mücadele dayanaklarıyla birlikte, sosyal bilimlerin gelişmesinin de önünü açacaktır. Çünkü güçlü dayanakların oluşumunun olduğu kadar, sağlam bir sosyal mücadele ve bilimsel kültürel çalışmalara da temel yaratılmıştır. Bu temelde Kürtler bilimsellik esaslarında sosyal bilimlerin en iyi yürütülebileceği ve insanlığın tarihsel arayışlarının pratik halkalarından biri haline gelmişlerdir. Bu açıdan, Kürt toplumunun mücadelesini salt siyasal boyutlarla açıklamak yeterli olmamaktadır. Düşünsel ve sosyal boyutları da bulunmaktadır. Bu da sosyal bilimlerin temel konuları arasında yer almaktadır.

Kürt toplumu mücadelesi ile kendi tarihini, sosyolojisini, felsefesini, siyasetini, edebiyatını da yaratmıştır. Bunun bir siyasal belirleme olmaktan çıkarılarak, bilimsel bir inceleme konusu haline getirilerek, görüşlerin oluşturulması gereklilik halini almıştır. Bu, kendiliğinden oluşmayacağına göre, sosyal bilimlerin çözmesi, üstlenmesi gereken görev olarak belirlenmektedir. Kürtler yok oluş sürecini durdurarak dirilişi gerçekleştirmişlerdir. Bu bilimsel tarihi analiz ve saptamaları gerektirmektedir. Kendisi olmaktan çıkarılan Kürtler, yeniden kendisi olmaya başlamış, öz kimliğini tanımda önemli bir süreci geçirmişlerdir. Bu da Kürt toplumunun bakış açısında, felsefesinde yaşadığı sosyolojik değişimini anlatmaktadır. Yine kendi diliyle mücadelesi-

"Ekolojik bilinç kadar, bilinçli üretim, tüketim ve toplum üyeleri arasında bilince dayalı ilişki ve eylem biçimlerinin gelişimini başarmak, bilgi toplumuna ulaşmanın kapılarını da aralamaktadır. Bu sağlandığında, Demokratik Ekolojik Toplumun örgütlendirilmesi olanaklı hale gelecektir. Bu nedenle bilgi toplumuna ulaşmak kadar, bilinçli tercih ve iradenin belirgin bir rol kazanması sosyal bilimlerin yakalayacağı düzeyle doğrudan ilintili olmaktadır."

bir rol oynaması için fırsat tanımaktadır.

İnsanlık bilgiye ve uygarlaşmaya ilk Mezopotamya topraklarında ulaşmıştır. O nedenle de bilinen tarih burada yaşanmaya başlamıştır. İlk edinilen bilgi insanlaşmaya doğru hızlı bir yol alışı neden olurken, bilgiye dayalı yürütülen faaliyet de insanı diğer canlılardan ayıran temel halkalarından birinin oluşmasını sağlamıştır. Bilgi ve bilincin gelişmesi de insanlık kültürünün oluşumuna neden olmuştur.

İnsanlık bu sayede değişimin, yenilenmenin arayış ve çelişkilerini yaşamaya başlamış ve düşünsel gelişiminin önünü açmıştır. Bu, Doğu'da **Budizm** ve **Konfüçyus** öğretisinin gelişimi biçiminde ifadeye kavuşurken; Batı'da değişik felsefi akımların yaşam bulmasına neden olmuştur.

20. yüzyılın ikinci yarısında insanlık tarihinde o güne kadar yaşananda ötesine geçilerek toplumun sosyal, kültürel, siyasal, edebi yaşamını derinden sarsan gelişmelere tanık olunmaya başlanmıştır. Bu süreç bilim ve düşünceyle uğraşan çevreler tarafından bilimsel teknolojik devrim olarak adlandırılmaktadır.

Olay ve olguları izaha kavuşturarak, bunlara tanım getirmek de bilimsel teknolojik devrimin neden olduğu gelişmelere da-

Teknolojik gelişme üretimin gerçekleşme biçimini etkilerken, üretimde kullanılan gerekli emek zamanının yeniden belirlenmesi gibi bir sonuç yaratmıştır. Nasıl vahşi kapitalizm döneminde geçerli olan mutlak artı değer yerini teknelci dönemde nispi artı değere bırakmışsa, benzeri bir gelişme ortaya çıkmıştır. Bilgi ve eğitimin toplum içindeki sınırlı bir zümrenin elinden çıkması ve topluma mal olması bir bütün olarak toplumu kendi yaşamının belirlenmesinde daha etkili bir konuma getirmiştir. Bilimsel teknik gelişmenin yaşamda yarattığı kolaylık ve gerekli emek zamanının azalması, bireyi devlet ve geleneksel örgütlenmeler dışında yeni arayış ve örgütlenmeleri oluşturmaya yöneltmiştir.

Bilimsel teknolojik gelişmelerin toplumu derinden etkileyen ilerletmeye dönük yönlerinin yanı sıra, kapitalizmin aşılma yönlerinin siyasetten kültüre kadar uzanan, post modernite vb gibi kavramlarla da ifadeye kavuşturulan restorasyon çabalarıyla engellenmeye çalışılırken; bilimsel teknolojik gelişme de kullanılmak istenmektedir. Böylece bilimsel teknik gelişmenin yönü tersine çevrilerek toplumsal ve tarihsel gelişimin önünde bir engel durumuna getirilme-ye çalışılması da söz konusu olmaktadır.

siyasal gericiliğe hizmet etmiştir. **Albert Einstein** bulduğu atom fiziği yeni güç kaynaklarının keşfine götürürken, bombaya dönüşerek insanlığı bir faciayla karşı karşıya getirmiştir. Bugün de parçacık fiziği toplumun sosyal, siyasal, kültürel yaşamına indirgenerek dar bir zümre tarafından bir egemenlik ve yeniden yapılandırma temelinde kullanılmak istenmektedir.

21. yüzyıla yeni dünya düzenini dayatan erkek egemenlikli emperyalist sistem, kurmak istediği dünya hakimiyetini Ortadoğu'da oturtmak istemektedir. Modernite ve öncesi toplumlarının özelliklerini bir arada yaşayan Ortadoğu ise, kapitalizmin bu dayatması karşısında mevcut gerçeği ile karşı koyamaz bir durumdadır. Bu gerçeklik, Ortadoğu için yeni direnç kaynakları ve arayışların geliştirilmesini de bir zorunluluk haline getirmektedir. Burada modernite ve öncesi toplum özellikleri, çözüm ya da birbirlerinin antitezi olamayacağına göre; yeni bir uygarlıksal arayış belirgin bir konum kazanmaktadır. Aynı zamanda düşünce adamı olan Abdullah Öcalan'ın **Demokratik Uygarlık Çizgisi** ya da yeni paradigma olarak nitelendirildiği **Demokratik Ekolojik Toplum** modeli de insanlığın bu yeni uygarlıksal arayışında önemli bir formülas-

8 MART'LA ÖZNELLEŞEN KADINLAR

Mücadelelerle dolu insanlık tarihinde 8 Mart belki de en anlamlı olanlarından biri. Kadının özgürlük mücadelesi devam ettikçe, anlamı daha da artmakta. Bir zamanlarda sadece küçük bir çarpışın simgesiyken, salt dar bir sınıfın sahiplendiği bir değerken, bugün küreselleşen ve gün geçtikçe yayılan kadının özgürlük eğilimi sayesinde daha da derinliklidir 8 Mart'ın anlamı.

O günden bugüne birçok gelişme yaşandı. Dünya kadınları cins olma gerçeğinin bilincine ulaştıkça, kadın olma olgusunun biyolojik sınırları aştığını, kendi ezilimişliği üzerinden nasıl bir sistemin inşa edildiğini, bu sistemin sıradan günlük ilişkilere kadar nasıl yansıdığını daha iyi görüyor. Siyasal, sosyal, ekonomik ve cinsel alanda nesnelleştirilen kadının çok yönlü tüketilişini, tarihinde ilk defa bu kadar güçlü hissediyor. Bu hissediş ve bilinç onlarca eylemi, siyasal, sosyal girişimleri de hızlandırıyor. Geçen yüzyılın ikinci yarısında küreselleşmeye, savaşlara, kadınlara uygulanan şiddete, erkek egemen bütün yaklaşımlara karşı ayağa kalkan kadın, artık sadece bedeniyle insan yaşamını renklendiren bir obje değildir. Akılla, duygusuyla ve eylemiyle bugüne değin bastırılmış yaşam enerjisini açığa çıkarmaktadır. Bu enerji onu yaşamın öznesi yapmaya başlamıştır.

Bu gelişmeler karşısında bir yandan feodalizmin, diğer yandan emperyalizmin baskıları, çeşitli siyasi yaklaşımları geliştirmekte ve kadının özgürlük eğiliminin yönü erkek egemen sisteme hizmet edecek şekilde değiştirilmek istemektedir. Kadın konusunda, atılan her devrimci adımı erkek iktidarını kökünden sarsacağını gören, fakat tarihin bu yönlü diyalektiksel akışını da durduramayanlar, doğal olarak bu tarzda yaklaşmaktadır.

Bugün 8 Mart'ı değerlendirirken, o gün orada katliama uğrayan kadınların bile bilinçlice, derinliğine kavramadığı anlamı daha iyi görmekteyiz. Emeğe sahip çıkışın, erkeğin siyasal yaşamına müdahalenin, kendi kimliğine sahiplenişin ilk adımlarından biri 8 Mart'tır. Yine 8 Mart

kendini özne yapmak isteyen kadına karşı erkek sisteminin şiddeti ve acımasızlığının en çarpıcı göstergesidir. Şimdilerde kadının mücadelesi fabrika binalarını aşmış, yaşamın her alanına yayılmıştır. Yine şiddet her yerde, her zaman kadının karşılaştığı bir olgu, kadın mücadelesi kuşkusuz bugün daha güçlü. Fakat sistemin dinazorlaşmış gerçeği devam etmekte. Halen kadının emeğinin sömürsü sürüyor. Beş bin yıldır ev köleliğine mahkum edilen kadınlar, şimdilerde ev emekçiliğinin karşılıksız ve inkara maruz kalan yönlerini tartışıyorlar. Yaşamın büyük bir yükünü omuzlarında kaldıran kadın, hep emeksiz, erkeğin bakımına muhtaç bir varlık olarak ele alındı. Artık erkeğin emeğinin tartışma konusu olmaktadır. Fabrikalarda, tarlalarda çalışan kadının yanı sıra, ev içi emeği, yaşamın düzenlemesinde kadın etkinliği daha iyi görülmektedir. Ev içi emeğinin kadın kişiliği üzerinde yarattığı etkiler, yine eve kapatılan kadının sosyal, siyasal, ekonomik yaşamdan dışlanmışlığı ve bağımlılığı psikologlar, sosyologlar tarafından ele alınmaktadır. Ve en önemlisi kadın bunu kendisi tartışmakta, gündemine almaktadır. Emekçilerle özleşmiş 8 Mart'ın kapsamı bu denli genişlemiştir. Elit bir kesim kadının dışında –ki onlarda çok yönlü sömürülmektedir– dünya kadınlarının çoğunluğu emek sömürsüsüyle karşı karşıyadır ve 8 Mart hepsi için anlamlıdır.

Kendi kimliğiyle siyasete katılmak isteyen kadın şiddetle dışlanmaktadır.

Yıllar önce kadının kendi kimliğiyle siyasal bir eylemde bulunması katliamla sonuçlandı. Belki de erkeğin tekelinde tuttuğu en önemli olan siyasettir. Bu alanda kadının varlığına bile tahammül olmadığı kesin. Birkaç özden uzaklaşmış kadın dışında bir erkekler dünyası olan siyasal dünya bugün kadın tarafından zorlanmaktadır. Erkek egemenliğinin Şikago kadınına uyguladığı şiddet bugün devam etmektedir. Bu baskıların ve şiddetin en çok uygulandığı ülkelerin

“8 Mart'ı değerlendirirken, o gün orada katliama uğrayan kadınların bile bilinçlice, derinliğine kavramadığı anlamı daha iyi görmekteyiz. Emeğe sahip çıkışın, erkeğin siyasal yaşamına müdahalenin, kendi kimliğine sahiplenişin ilk adımlarından biridir 8 Mart. Yine 8 Mart kendini özne yapmak isteyen kadına karşı erkek sisteminin şiddeti ve acımasızlığının en çarpıcı göstergesidir.”

başında Türkiye geliyor. Özellikle Kürt özgürlük mücadelesinin yarattığı siyasal duyarlılık, Türkiye kadınının siyasal alanda etkin olma arayışları karşısında ilk araç olarak baskı, işkence ve çeşitli yıldırma yöntemleri devreye konulmaktadır. Kadının demokratik eylemliliklerine izin verilmemekte, coplarla, sopalarla kadınlar dövülmekte, hapse atılmakta, tecavüze maruz bırakılmaktadır. Gülbahar Gündüz olayı buna en çarpıcı bir örnektir. Kendi kimliğiyle siyasete katılmak isteyen kadın şiddetle dışlanmaktadır. Tüm baskılara rağmen Türkiye'de kadının hızla siyasallaştığı, kendi adına mücadele yürüttüğü, toplumsal değişimi zorladığı bir süreç yaşanıyor. Böyle bir gelişmeyi önlemek isteyen Türk hükümeti kadın karşısında devlet baskısını artırmakla kalmıyor, kadının bilincini ve gündemini saptırmaya çalışıyor. Bu konuda en fazlada kadının parçalanmışlığı kullanılmak istenmektedir. Türkiye ve Fransa'da türban meselesinin bir siyasi malzeme olarak kullanılmak istenmesi, ideolojik çatışmanın bir yansımasıdır. Çok dolaylı yoldan kadın kadına karşı bir konuma getirmekte, kadının ortak mücadelesi engellenmek istenmektedir. Böylece suni gündemler yaratılarak kadın mücadelesinin yönü değiştirilmek isteniyor. Kadın bedeninin ve cinselliğinin erkek tarafından denetlendiği bu sistemin, kadınlar tarafından tartışılmasının önü alınıyor. Bunun karşısında ayırım yapmaksızın ortak mücadele kaçınılmazdır. Çünkü erkek bu yolla oldukça ilkel, vahşi, baskıcı yöntemlerini devam ettirmenin zeminlerini koruyor. Bu zeminleri kurutmak kadının 8 Mart'a vereceği en güçlü cevap olacaktır.

Bugün kadınlar en çok da cinsel yönden denetlenmekte, kadın cinselliği ve bedeni siyasete alet edilmektedir. Sistemin tüm ilerlilik, özgürlük, adalet söylemlerine paradoks teşkil eden namus cinayetleri, doğum kontrol yollarının engellenmesi, toplumsal ve ev içi şiddet, tecavüz, bekaret kontrolleri, töreler oldukça etkili bir biçimde devam etmektedir. Öte yandan cinsel bir obje olarak piyasalara sürülmekte, sistemin en temel gelir kaynağı olmaktadır. Siyasi iktidarlarını güçlendirmek isteyen partiler kadının özgürlüğünden, haklarından dem vurmakta, sonrada kendi kızını, karısını, anasını aşağılayarak yaşamına devam etmektedir. Kadınların asıl gündeminde olması gereken bu konular gizlenmekte, yapay konular ortaya atılmaktadır. Hangi sınıftan, dinden, milliyetten olursa olsun kadına karşı uygulanan yöntemler, ancak kadınların ortak mücadelesiyle ortadan kalkabilir. Tüm bunları gündem dışı bırakmanın bir yolu olarak ortaya atılan türban meselesi özellikle Türkiye'de kadın açısından bir tuzaktır. Bir bütünen suçlu konumuna düşürülen toplum, siyasetin bu çirkin oyununa ne yazık ki alet olmaktadır. Tabii en korkuncu ve tehlikesi kadının alet olmasıdır. Türkiye meclisi türban konusunun günlerce tartışmasına rağmen, kadının uğradığı baskı ve şiddet konusunu görmezlikten gelmekte, kadının yasal haklarını gündemine dahi almamaktadır. Medyada tam bu siyasete uygun bir tarzda kadını işlemekte, paparazzi haberleri, vs günlerce gündemde kalırken, yaşanan reccm olayları, polislin kadınlara tecavüzü, namus cinayeti esgeçilmektedir.

Türkiye'de kadına karşı yürütülen geleneksel savaş devam ediyor. Bir 8 Mart'ı yaşadığımız bugünlerde, bu savaş hücrelerine kadar hissetmek gerekir. Hiçbir kadın “ben bu işin içinde değilim, ezilmiyorum, sömürülüyorum” yanılışına kapılmamalıdır. Bütün kadınlar bu çarkın içindedir ve bu çarktan birlikte çıkacaktır.

Bizler 8 Mart'ı yaşadığımız olumlu eylem ve atacağımız doğru adımlarla daha anlamlı kılabiliriz. Kendimizi erkeğin siyasi malzemesi haline getirmeden haklarımızın arayışçısı olmak, emeğin ve cinselliğinin üzerinde gelişen egemenliği kaldırmak zorundayız. Bunun için birlik olmak, birbirimize karşı hoşgörülü, saygılı davranmakla yükümlüyük. Siyasal alanda kadın kimliğiyle etkinlik kazanmak gerekiyor. Siyasi arenada karşıt olarak değil, oldukça demokratik bir birlik olarak bize karşı sistemini korumaya çalışan egemen erkek yaklaşımlarına karşı mücadele en gerekli olanıdır. Erkek iktidarının ev yaşamından tutalım, devlete kadar uzanan zincirlerini ancak böyle kırabilir, özgü bir kimliğe, kendi tercihlerimiz doğrultusunda ulaşabiliriz. 8 Mart'ın bugünkü anlamı budur. Kadının insani hakları salt sınıflarla, dinlerle, ırklarla açıklanamaz. Cins bilinci ve beraberliği en açıklayıcı sözcük olarak gerçek kadın özgürlüğünün tanımınıdır.

Dünya geneline yayılan özgürlük eğilimini, bizler de kendi ülkemizde böyle destekleyebilir ve yeni bir dünya gerçeğini yaratmada rolümüze oynayabiliriz. Asıl gündemimizde buluşmak dileğiyle 8 Mart'ın buna vesile olmasını umut ediyoruz. Bu vesileyle Şikago'da katledilen kadınları ve kendi bedenini 8 Mart'ta ateşe veren özgürlük tutkunu olan Kürt kadını **Sema Yüce**'yi saygıyla anıyoruz.

BORCUNU ZAMANINDAN ÖNCE ÖDE

Adı, soyadı: **Hamza**

ALBAYRAK

Kod adı: **Doktor Serhat**

Doğum yeri ve tarihi: **Kars, 1978**

Mücadeleye katılım tarihi: Eylül 1997,

Dêrsim

Şehadet tarihi ve yeri: **26 Mayıs 2000,**

Dêrsim-Ok köyü

Dr. Serhat yoldaş, Kürdistan trajedisinin bir parçası olarak yaşamının uzunca bir zaman dilimini Adana, İstanbul ve Kocaeli gibi metropollerde geçirmiştir. Eğitimi saflara katılıncaya kadar buralarda sürdürmüş, Türk devletin asimilasyon politikasını birçok yönüyle yaşamıştı. Zeki bir öğrenciydi Serhat yoldaş. Okul hayatı hep başarılarla doluydu. İlk, orta ve lisenin ardından katıldığı üniversite sınavında Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni kazanmıştı. Öğrencilik yıllarının büyük kısmını hakim olan ağabeyinin yanında geçirdiği için, sol görüşlerini çok fazla dışı vuramamıştı.

Ulusal kurtuluş mücadelesiyle bu dönemler tanışmıştı. Okuduğu okulda yurtsever arkadaşları sayesinde parti yayınlarına da ulaşmış, büyük bir istekle bunları okuyup, incelemişti. Ağabeyi her ne kadar bunu engellemeye çalışsa da başarılı olamamış, gizli gizli de olsa hem okumaya devam etmiş, hem de okulundaki gençlik çalışmalarına katılım göstermişti.

"...Doktor yoldaşın ilk yılıdı üniversitede, Tıp fakültesi ayrı bir yerdedi. Tek başınaydı. Üniversitedeki genel örgütlülükle Doktor'un bağlantısı yoktu daha. Epeyce bir zamandan sonra Tıp fakültesiyle genel örgütlülük arasında bağlar geliştirildi. Baktık ki Doktor arkadaş yeni gelmesine rağmen, tek başına çevresini örgütlemeye çalışmış ve bir grup oluşturmuştu yurtsever gençlik paralelinde. Tabii ki bu bizleri çok sevindirdi, şaşırmadık da değil hanı. Diğer yandan afişleme eğitim çalışmaları sürdüren Doktor yoldaş, yavaş yavaş terörle(!) mücadele ekiplerinin de dikkatini üzerine çekmişti. Polisler birçok defa tehdit etti O'nu. Üzerine araba sürüldü, tabanca çekildi, Kürt'üm demekten, aleviyim, solcuyum demekten korkanların olduğu böylesi bir yerde, Doktor Serhat yoldaş, Tıp fakültesinde mücadelesine ve örgütlemeye çalışmalarına ara vermeden devam etti. Taviz vermedi, kaçmadı hiçbir zaman. Tabii ki Doktor arkadaşın bu tutumu aktivitesi gittiği her yere yansdı, bizleri daha da kararlı hale getirdi, moral ve güç verdi. Korkakları cesaretlendirdi.

Doktor'un sıcakkanlılığı, hümanistliği o kadar hissedilirdi ki, ülkücü gençliğini bile etkileyip dönüştürüyordu. Yanındaki arkadaş grubunda birçok milliyetten (Türk, Kürt, Laz, Çerkez) ve ülkücülerden bile kazandıkları vardı.

Bir sefer Kocaeli Üniversitesi'nde bir forum düzenlenmişti. Tıp fakültesi de çağrılmıştı. Yaklaşık on kişiyi getirmişti Doktor arkadaş kendisiyle birlikte. Şehitlere saygı duruşu oldu, sol eller, parmaklar havadaydı ve zafer işaretleri yapılıyordu. Ancak genç kızın biri sağ elini kaldırmıştı. Ben daha sonra Doktor'a sordum "kimdir bu Doktor" deyince, Doktor; "Arkadaş ülkücüdür, ama bize yakındır" diye cevap verdi. Daha sonra bu aramızda hep bir espri konusu oluyordu. En fazla da Doktor arkadaşın kendisi gülüyordu."

Okul yaşamı boyunca da araştırma ve okuma istemi ile belli bir birikime sahip olan Doktor yoldaş okuduklarını çabuk özümseyen, bilince çıkarıyor, gelişimiyle birlikte her bulunduğu yerde çevresini et-

kiliyor, herkese aldıklarını vermeye çalışıyor, ateşli tartışmalar yürütüyordu. Ailesi Serhat arkadaşına umut bağlarken, O da PKK'ye, dağlara ve özgürlüğe giden yola umutlarını bağlamıştı.

1997 eylül ayında sonunda gerillaya katılımı gerçekleşmişti. Kendisiyle birlikte 6 arkadaşıyla birlikte gelmişti. Ve her Kürt'ün özlemi olan Dêrsim'in Munzur dağlarına ulaşmıştı.

Doktor Serhat yoldaş, iyi ve kötünün sarmaş dolaş olduğu metropollerde kendisine en yararlı olanı büyük bir uğraş ve titizlikle sezip alabilme yeteneğini gösteren ender insanlardandı. Bu titizliğiyle kişiliğini -çocukluğunda Kürdistan'da almış

le kendisini fırtına gibi, en canlı, aktif, dayanıklı arkadaşlar arasına kattı. Bu duruşu ile arkadaş yapısında, saygı duyulan, moral alınan biri haline geldi.

Doktor arkadaş savaşa tapmazdı. Savaşmayı bir mecburiyet olarak görürdü. Özgürlük yolunun silahtan geçtiğini çabuk kavramıştı. Kürdistan'ın içinde bulunduğu durumu ve sistem gerçekliğini çok iyi bilince çıkardığı için, partinin bu doğrultuda verdiği hiçbir talimatı da boşa çıkarmazdı. En iyi PKK militanı, savaşçısı olmaktan ve kahramanca savaşmaktan da hiçbir zaman kendini alıkoymadı. Bu yönlü saflarda girdiği bazı resmi tartışma ortamları da olmuştu.

"Çok fedakar bir yoldaştı. Hiçbir fiziki ağır görev biktırmazdı O'nu, iradesi çelik gibiydi, bu tutumu, duruşu arkadaşlara moral ve coşku kaynağı olurdu. Pratik öncülüğü çok gelişkindi. İşlerde en önde giderdi. Etkileyici ve sürükleyiciydi. Saflara ilk katıldığında yüz metre kadar gidip tıkanan Dr. Serhat'tan eser kalmamıştı. Bu ilk fiziki zorlanmasını, kendine hiçbir zaman gerekçe yapmadı. Aksine bu engelin üstüne üstüne gitti. Her zaman, her saatte hareketliliği esas aldı, çalışmaktan tempodan hiç bıkmadı, yorulmadı"

olduğu, Erivan'ın sesini dinleyerek şekillenen çocukluğunu- korumuş, geliştirmiştir. En belirgin insanı özellikleri hümanist ve aşırı duygusal oluşuydu. Doktor yoldaşın insan, doğa ve hayvan sevgisi bizlere göre çok derindi. İnsana, doğaya olan sevgi saygısı taviz vermez bir ilkeydi O'nun için. Teknolojik bilimsel çılgınlıklardan çok ürkerdi. Bunlara karşıt olarak insan ve doğa sevgisini tutku düzeyinde geliştirerek kişiliğini şekillendirmişti.

Çok fedakar bir yoldaştı. Hiçbir fiziki ağır görev biktırmazdı O'nu, iradesi çelik gibiydi, bu tutumu, duruşu arkadaşlara moral ve coşku kaynağı olurdu. Pratik öncülüğü çok gelişkindi. İşlerde en önde giderdi. Etkileyici ve sürükleyiciydi. Saflara ilk katıldığında yüz metre kadar gidip tıkanan Dr. Serhat'tan eser kalmamıştı. Bu ilk fiziki zorlanmasını, kendine hiçbir zaman gerekçe yapmadı. Aksine bu engelin üstüne üstüne gitti. Bazen sigarayı azalttı ve her zaman, her saatte hareketliliği esas aldı, çalışmaktan tempodan hiç bıkmadı, yorulmadı. İşte bu yönelimleri-

Doktor'un katıldığı ilk yılı, ilk kış eğitim devresiydi. Doktor en fazla üç dört aylık bir gerillaydı. Dönemin eyalet koordinatörü İsa arkadaşta. Savaş, ateşkes, barış ve bunların amaçla bağlantısı tartışılıyordu. Herkes savaşın amaç olduğundan dem vururken, Dr. Serhat yoldaş, daha küçük deneyimine rağmen, bunun parti çizgisi olmadığını, savaşın mecburiyetten uygulandığını ve her şeyden önemlisi de savaşın bir amaç değil bir araç olduğunu savunuyordu. Doktor yoldaş birçok kafada soru işareti bırakır, ama kendisi İsa arkadaşın yoğun ilgilenme ve tartışmasına karşın kabul etmez karşı tezi. Herkes Doktor arkadaşın bu tutumunu korkaklık veya savaş karşıtlığı olarak değerlendiriyordu. Ama daha sonra eylemlerdeki başarısı ile bu fikirler değişiyor, büyük bir saygı topluyordu.

Doktor Serhat arkadaş saflara katıldığı yılını doldurduğunda manga komutanlığı düzeyinde askeri ve cephesel görevler alır. Parti O'nu ağırlıklı olarak halkla ilişkilerde değerlendirmiştir.

Şehadetinden sonra, bir yurtsever köylü ile sohbet ediyorduk. Köylünün Doktor'un şehadetinden haberi yoktu. Doktor arkadaş sordu! "Doktor diye bir arkadaşınız vardı, ne oldu o arkadaşına, ne yapıyor şimdi, nerededir?" Biz köylüye, niye sordun heval sorusunu yönelttiğimizde; "ben o arkadaşınıza çok saygı duyuyorum. Şahsen eski Dev-Sol'cuyum, ama O arkadaşınız çok alçak gönüllüydü, dobra dobra konuşur insanın hatalarını uygun dille göstermesini biliyor, eksiklik eğer kendisindeyse de kabul ediyor ve düzeltiyordu. Bizimle çok ilgilendi, her şeyi kavratana kadar, detaylıca, bıkmadan anlatıyordu. Vallah

mişti. Entellektüel bilgisini, kişiliğine büyük oranda yedirmiş bir yoldaştı. Sanat eserleriyle de yakından ilgileniyor, güçlü eserlerden çok etkileniyordu. Müzik kültürü geniş bir yelpazeye sahipti. Kürtçe müzikten en fazla etkilendiği Aram Tigran'dı. Daha Serhat'ta iken Erivan radyosundan dinlediği o ezgilerle yetişmişti.

Sanatla olan bağlantısı, ruhunun inceliği görünüşüne bile yansımıştı. Güllüşü, bakışı ortamı soğuk buzları bile çözebilecek bir sıcaklığa ulaştırıyordu. Espirileri, şakaları yoldaşlık bağlarını daha sıcaklaştırıyor, dostlukları ve ilişkileri geliştiriyordu. Kendisine yapılan eleştirilere oldukça anlam veriyor, düzeltmeye çalışıyordu. Parti karşısında, anasından yeni doğmuş bir çocuk gibi duruyordu. Apaçıkta. Gizli saklısı yoktu. Abisinin gönderdiği bir mektubu herkese okudu ve herkesle birlikte kendisi de güldü. Çünkü abisi Doktor'u partiden alabilmek için para teklif ediyordu.

Doktor Serhat yoldaş sağlık konusunda da arkadaşlara yardımcı oluyor, hasta ve yaralılarla da gücü oranında ilgileniyordu. Yeni katılan arkadaşlarla yakından ilgileniyor, en önce onların ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyordu. Eğer eksik bir şeyleri varsa hiç tereddüt etmeden kendine ait olanı veriyordu. Bu nedenle yeni savaşçıların can dostu, vazgeçilmez yoldaşydı.

Doktor Serhat yoldaş şekilden ziyade öze önem veren, insanların derinliklerinde gömülü olanı anlamaya çalışan, onların sorunlarına çözüm getirmek isteyen bir arkadaşta. En fazla eleştiri aldığı konular giyim kuşamına özen göstermemesi, saç ve sakalının dağınık olmasıydı. Ama O, bu eleştirilere gülerdi. Üstünü başını saç sakalını elinden geldiğince düzeltirdi.

Köylüler ona: "Çakır gözlü Doktor" derlerdi. "O, neden gelmiyor buralara" diye yakınırıldı. Evet Dêrsimli olmayıpta Dêrsimliler tarafından sevilen ender arkadaşlardan biriydi Doktor Serhat.

Doktor Serhat yoldaş anısına daha uzun, kalıcı edebi, sanatsal çalışmalar yapılabilir, yapılacaktır da. Gidişi gerillayı ve halkı bir bütünen etkiledi. Doğa koşullarının en güçlü olduğu bir dönemde gitti çünkü. Yeni başlayan süreçle birlikte Güney'de parti yönetimine ulaşım süreci daha hızlı kavramayı istiyorduk. Yarıda kaldı birlikteki güllüşlerimiz. Değişmeyi, dönüşmeyi ve başarmayı esas alan Dr. Serhat'ın gidişi zayıfların değil güçlülerin gidişiydi. Doktor Serhat yoldaş, 26 Mayıs 2000 tarihinde Dêrsim merkeze bağlı Ok köyünde ordu güçleri tarafından kurulan hain bir pusuda şehadete ulaşarak ölümsüzleşti. Saflardaki 3 yıla yakın kısacık yaşamında ne kadar çok yaşanabileceğini, yoldaşlığı, dostluğu, mücadeleyi, devrimciliği, hümanizmi, barışı ve zaferi öğretti. Zamanı durdurdu, hızlı gelişimiyle ölümü öldürdü. Ölürken bile yaşadı ve güllüşünü unutmadı toprağa düşerken. Gözleri huzuru bulmuşçasına kapalı, dudakları gülümsüyor, adeta hiç pişman değilim, öldüm ama zaferi gördüm, özgürlüğü tattım, partiye sonuna kadar güvenerek gidiyorum diyordu. Bunu en iyi Montaigne özetliyordu: "yaşamın değeri uzun yaşammasında değil, iyi yaşanmasındadır."

O, bu kısacık yaşamında binlerce yıllık özgürlüğe susamışlığını gösterdi ve tadabileceği kadar tattı. Mertçe, cesurca yaşadı. Korkuyu reddetti. Ölümü hiçleştir-di. O'nun son gidişindeki duruşu şunu söylüyordu adeta "Herkes ölür, ama herkes gerçekten yaşamaz"

Ve Başkan Apo'nun dediği gibi: "Bizde ölüm, rüzgarla yaşayanların esintisidir"

Anısı hep yaşayacak, öncümüz olacaktır!

ARTES

Adı, soyadı: **Remzi ÇİÇEK**

Kod adı: **Selim**

Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1974**

Mücadeleye katılım tarihi: **1990**

Şehadet tarihi ve yeri: **11 Mayıs 2002, Kandil-Dola Koke**

Herkes tarafından bilinen, ama gerçek anlamda birçoğumuz tarafından yeterince tanınmayan bir yoldaş. Onu tanıdığımızı iddia etsek de, onun iç dünyasına girmeyen bir insanın onu tanıması oldukça zor. Sürprizlerle dolu bir iç dünya...

Dıştan görünen ve bunun karşılığında ise içte saklanan, korunan, fazla dış

yansımayan bir öz....

En fazla da saflığıyla korunmuş bir çocukluk özü....Rüstem ya da Selim ya da Toros....

1990 yılının halk içerisindeki o sıcaklığı içerisinde, hele hele de her zaman sıcak olmasına rağmen, o zamanlar kaynayan Amed ve Amed'de de Amed'i kaynatan Lice'de bir genç...

Serhildanlarla ateşi sönmeyen, aksine daha da alevlenen gençlik, halkın umutlarının peşine düşmüş ve bu parlak yıldızın izinde grup grup, akin akin bu umutların atölyesi olan özgürlük mekânına ve bu mekânın yaratıcısı ve koruyucusu olan gerillaya yüzünü dönmüş-

tür. Artık hepsi için tek seçenek kalmıştır; "Ya özgürlük, ya özgürlük!"

İşte bu temelde özgürlüğe adım atan o dönemin gençlerinin çoğu, şimdi Kürdistan'ın her bir karış toprağını adımlamış olan o en soylu kervanın öncüleri olmuşlardır. Yürüyüşleri, yaşamları ve duruşlarıyla artılarından gelenlerin yollarını açmış, yüreklerini aydınlatmış ve onlara ruh vermişlerdir. Her birisi, bugün yürüttüğümüz mücadelenin bu aşamaya gelmesinde kanları ve canlarıyla birer basamak, birer ileri adım olmuş ve halkın yüreğinde simgeleşmişlerdir. Göz kamaştıran Güneşe ulaşmada, onunla kucaklaşmada en cesur adımları atmışlardır.

...

1974 yılında Amed'de yurtsever bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Selim yoldaş da, 1990 yılı ile birlikte mücadelenin halklaşması, halk içerisinde inkar edilemez ve silinemez bir zemin yakalaması süreçlerinde, yurtseverlik duygusu ayaklanmış birçok Kürt genci gibi kararını vermişti. Karar vermesiyle birlikte, yüzünü, doğduğu ve sevdalı olduğu Amed'den özgür vatan parçası Botan'a çevirmiş, böylelikle ulusallaşmaya ve özgürlüğe ilk adımını Botan'da atmıştı.

Uzun yıllar boyunca zozan rüzgarlarının yürekleri ferahlattığı özgür Botan'ı ve gökkuşağının her renginin bir arada bulunduğu, dört mevsimin sevdası Zagros'u adım adım arşınlamıştı Selim yoldaş... Gittiği her yerde, Amed'den aldığı ve bir türlü üzerinden atamadığı bazı yöre-

sel özellikleri zaman zaman onu zor durumlarda bırakmış olsa da, arkadaşlar tarafından tanındıkça veya içinde gizli olan özü bazen küçük bir şeyden dahi olsa dışarı vurdukdça daha çok sevilmiş ve durmak dinlenmek bilmeyen çalışma hevesi ve emekçiliği ile herkesin taktirini kazanabilmeyi başarabilmiştir Selim yoldaş.

Uzun süre farklı farklı alanlarda kaldıktan sonra, her alanda göze çarpan emekçiliği ve fedakarlığı Selim yoldaşın gitmediği alanlara da yayılmıştı. Kendisi de çalışmayı birçok şeyden daha çok sevdiğinden, O da artık amacını ve çalışma alanını belirlemişti. Parti Önderliğimizin "Kürdistan arazisini derinliğine kullanın, yeraltı sistemlerini geliştirin, güvenli yerler inşa edin" söylemlerini kendisine perspektif almış ve daha önce de zaman zaman severek yaptığı bu işe tümünden soyunmuştu.

Selim, Ferhat'ın sevdasına soyunmuştu. Şirin'i ise Kürdistan'dı, Kürdistan'ın gerillasıydı. Bir ana şefkatiyle gerillaya bağrını açan Kürdistan dağlarında çalışacak, onları işleyecekti. Bu şefkat dolu dağların da taş yürekli, inatçı parçaları vardı ve Selim yoldaş, onları yumuşatacak, gerillaya bağlayacaktı.

Her durum karşısında moralini sürekli yüksek tutarak çalışmaya başlamıştı. Olumsuzlukları fazla büyütmemeyen, ama hep çalışmasını zamanında ve sağlam olarak bitirmeyi esas alan dikkatli bir çalışma tarzı ile yaklaşıyordu her işine. Kimi zaman bir kompresör, kimi zaman bir matkap, kimi zaman bir balyoz ve murç veya hiçbirisi olmazsa elleri ve tırnaklarıyla kayalarla boğuşuyordu. Her zaman ilk hatanın son hata olduğu patlayıcılarla inatçı kütleleri parçalıyor ve bu işe sürekli çok dikkatli yaklaşıyor, ne kendisi ne de başkası için bu işte herhangi bir hatayı kabul etmiyordu. Yaptığı her patlamayla, amacına ulaşmada bir adım daha attığını düşünen Selim yoldaş, birçoğumuz için korkunç olarak nitelenen patlamanın o gürültüsünü birçok şeye değişmeyeceği bir melodi olarak görüyor, yüzü bir gülcükle aydınlanıyordu.

Bir gün bunun nedenini merak edip soran arkadaşlara "arkadaşlar için bir güvenli yeri daha inşa ederek yararlı bir iş daha yapabilmemizin mutluluğudur yüzüme yansıyan" demişti Selim yoldaş.

İşte bu düşünceyle çalışmalarına yaklaşan Selim yoldaş, özellikle geri çekilme sürecinden sonra partimizin en temel gerilla sahası olma özelliğine kavuşan Qendil'de bu nitelikte birçok yerin yapımında çalışmıştı.

Çalışmasını bu sürecin en çok önem verilmesi gereken bir çalışma olarak gören Selim yoldaş, arkadaşlarla yaptığı sohbetlerde hep "bu istihkam çalışması mutlaka kurumsallaştırılarak sabit ve profesyonel olarak yürütülen bir çalışma haline getirilmeli ve bunu bir gün mutlaka yapacağım" derdi.

Her zaman çalışmasına özel bir önem ve dikkatle yaklaşan Selim yoldaş, o gün de çalışma esnasında beraber çalıştığı arkadaşları uyarmış ve onlara nasıl yaklaşmaları gerektiğini söylemişti. Kendisi bir süre dışarıda temiz hava alıp dinlendikten sonra içeride çalışan arkadaşlarının yanına giderek biraz önce uyardığı arkadaşına, ara vererek dinlenmesini, kendisinin kalan kısma devam edeceğini söylemiş ve çalışmaya başlamıştı. Fakat uzun bir süredir bu işi yürütenin verdiği kendine güven ve rahatlık ilk defa o gün Selim yoldaşın dikkatinde bir dağılmaya yol açmış olmalı ki, biraz öncesine kadar uyardığı arkadaşının hatasına düşmüştü. Ve sonuç... Patlamasını bir melodi olarak gördüğü ve ona her zaman yardımcı olan patlayıcılar bu hatayı kabul etmemişti. Ne de olsa patlayıcılar da ilk hata son hataydı. Kaza olmuş, Selim yoldaş bu kaza sonucunda en çok sevdiği ve bir eylem olarak gördüğü işinin başındayken şahadete ulaşmıştı.

Çalışma hırsları, Qendil'in kalbine işlediğin eserlerin, yüreğimizde yer tutan anıların ve dilimize dolanan şiirlerinin seni hiçbir zaman unutmayacağız.

Mücadele arkadaşları

BEYAZ DAMLANIN İHANETİ

Adı, soyadı: **Kenan FIRAT**

Kod adı: **Nemrut**

Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1970**

Mücadeleye katılım tarihi: ...

Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan 2003, Habur suyu**

Kiş aman vermiyordu. Sessiz odaların kireç kaplamasına benzer mişti kamp yerleri.

Oysa beyaz barışın ve kardeşliğin simgesidir. Umut müjdelendir beyazın içinde. Çünkü bu beyazlığın sonrası bahardır. Birbirini kovalayan günler güneşe yakınlaşmanın umuduyla baharı müjdeliyordu herkese. Ertelenen umutlar baharla yeşerecekti yeniden. Baharla beraber tüm bu zorluklar bitecek, bütün canlılar yeşil doğayla tekrar buluşacaktı.

Kimileri baharla olgunlaşan buğday başaklarının seyrine dalıp ve sığınacak bir gölge arayacaklar. Kimileri kara kış günlerinin yarattığı yorgunluğu atmak için ve güneşle dolan hasretliği gidermek için kumsalda tatil yapmayı tadacaklardı. Yani anlayacağımız canlılar alemi olarak

gülümseyen baharda her birimizi farkı hesabı vardı. Ve bu farklılıklarda paylaştığımız bir dünya, hepimizin dünyasıydı.

Baharın merhaba gülüşü; tabiat anının bayramlıklarını giymesiyle çöküyordu tüm güzellikler üzerine. Sokak aralarındaki civıl civıl çocuk sesleri, oyun kavgaları, körebeler ve gelecek hayallerini süsleyen evcilik oyunları ve yağmur altında ıslanmaya aldırış etmeyen gençlik duyguları... Hırçınlaşan ırmaklar ve kabaran denizler... Bahar doğanın en bereketli mevsimi, insan belleklerine işlenen anıların sahibidir.

Her halkta farklı bir nüveyi canlandırır gülümseyen güneş. Analar çiğdem toplayıp taç yapar gelinlik çağındaki kızlarına, tandır başlarındaki masal sohbetleri, başka bir kişinin rafına kaldırılır. Bahar, iş ve güç zamanıdır emekçi halkımın. İşlenen her toprağa teri damlar, nasırları çukur oymuştur kürek sapına, renk değiştirmiş kepi, vurulan her çapanın çekilişinde, sökülür ayırık otları, onlar ezelden beri düşmandı hamaratlı toprağın duruşuna ve böylece öten her horoz sesiyle bera-

ber herkes hırçın dalga sadeliğinde yalardı kıyısını emeğin.

Soğuk ve uzun kış günlerinde kendilerini olgunlaştırıp, iştah açan birer meyve gibi bırakırlardı hayat sofrasına. Gülümseyen her baharın başlangıcında, hep umutlarını yeşerttiler, fakirliğe inat. Umudun zaferden daha değerliydi onlar için. Böyle diyordu Kürdistan'daki yaşam kaynağı. Kutsal güneşe bakarak büyümüşü bütün çocuklar. Şimdi de Özgürlük Güneş'ine umutla bakıyorlardı.

Ne analarından masal dinlemiş, ne de ninniler eşliğinde uykulara dalabilmişlerdi. Yaşam onlara çocuk olmayı yasaklamıştı. Bu yüzden erken büyümüşü tüm çocuklar. Ve halkının özgürlük mücadelesine sarılmışlardı. Sadece özgürlük güneşinden aldıkları güç ve büyük bir yürekle çıkmışlardı yollara.

Sevdası, umudu ve tutkusu olanlar, yani güneşe ulaşmayı amaç edinenler, tüm olacıklardan ve Habur'un namertliğinden habersizce yol alıyorlardı. Uzun uzun kıvrılan patikalardan Habur kıyıları-

na, cennet Mezopotamya topraklarını yakan ve kirlenlerden hesap soracaklardı. Bunun için hazırlanmışlardı. Tarihin yüzüne bakmak için yüreğin pak olmalıydı. Ne ölümler ne de zorluklar bu amacı engelleyemeyecekti.

Anlamsızlıklar anlam içinde saklı bir gerçektir. Anlam anlam içinde gizliydi. Bunu ne kadar anlayabilirsen, anlamlandırabilirsin güzellikleri. Suyun beraklığına damlayan her kirli su, farklı bir anlamı kavratır insanoğluna. Bir bardakta hayat bulur bir bardakta ölümsün. İki kaşın arasındaki damarlardan gelip gidiyor yaşam. Yaşamları anlamlandırılan, ölümle tokalaşıp sırt çevirmektir. Yani ölümü anlamlandırmaktır. O ulaşmadaki durumuyla, yaşama biçimiyle değerle, kutsal kılıcıyla ölümü. Ve ulaştılar Habur'a önce uzanıp doyasıya içtiler Habur'un suyundan ve ardından sıralanıp geçeceklerdi başka diyarlara. Oysa zaman o an durdu. Ve çarkına engeldi pas tutmuş tarih. Azrail ölüm maskesi ile beyaz atına binmiş Habur'un içinde dört nala koşuyordu. Bir an önce kur-

banına sarılmak istiyordu. Bazen kararsızlık içinde durup yavaşlıyordu. Kararını vermişti Habur. Tüm canlılar birzandan kopacak fırtınayı, Habur'un ihanetini seyretmek için doldurmuşlardı boş koltukları. Özgürlük savaşçıları kararlı adımlarla yürüyorlardı Habur'un üstüne üstüne. Vakit çarpışma anıydı. Düellocular, özgürlük savaşçılarıyla çılgın Habur'du. Birisi sonsuza kadar lanetliliğiyle unutulmayacaktı. Özgürlük fedailerini ise onurlu mücadeleleriyle nakşedilecekti yüreklerine.

Şehit Nemrut yoldaş, azgın Habur sularında özgürlük kulaçlarını attı. Ve her kulacın berraklığında yoldaşlarına devretti sevdasını, onun hamaratlı gülüşü belleklerde yeşerip ona açılan kapının kılıdı olacaktı. Ve her anıldığında Habur'un adı, şehit Nemrut yoldaşın sevdâ rüzgarı ile burkulacak yüreklerimiz.

Anısı mücadelemizde yaşayacak.

Mücadele arkadaşları adına
Mirza

DÜNDEDEN BUGÜNE ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI

Halkların kahramanlık çağı olarak bilinen, Sümer kent devletinin yayılmacılığı karşısında küçük aşiretlerin birleşerek inşa ettikleri ilk aşiret konfederasyonlarından aldıkları güçle kendi özgürlüklerini korumak için isyana kalkıştıkları M.Ö 3500 yıllarından bu yana kahramanlık kavramı çağlar değiştikçe farklı biçimler alarak bugünlere kadar süregelmiştir. Değişen her çağda, özgürlükleri ellerinden alınan halklar eski direniş miras ve geleneklerine bağlı kalarak köleliğe karşı başkaldırmışlardır. Aşiret konfederasyonları döneminde aşiret reislerinin sergilediği kahramanlıklar destanlara, epopelere, şiir, ağıt ve türkülerle konu edilerek efsaneleştirilmişlerdir. Bu kahramanlığın ve kahramanların ölümsüzleştirilmesidir. Halklar özgürlük kavgalarında kendilerine öncülük edenlere karşı saygı, minnet ve şükran duygularını böyle ortaya koymuşlardır. Hiçbir dönem kendi özgürlükleri için dişe dokunur bir çaba ve kavganın sahibi olanları asla unutmamış, en küçük bir vefasızlık göstermemişlerdir.

Kürt aşiretleri ilk köleleştirilmek istenen etnik yapıların başında yer aldıkları için olsa gerek, kahramanlık çağı olarak anılan çağın açan halklar arasında baş sırayı almışlardır. Öte yandan kendilerini köleleştirmek için özel bir saldırı içine girmedikleri sürece Sümer kent devletleriyle en iyi dostluk ilişkilerini geliştirmeyi de bilmişlerdir. Sümerlerin tarihe doğuş yaptığı ilk dönemlerde geliştirdikleri barışçı ticari ve kültürel alış verişler bunu kanıtlamaktadır. Ama ne zaman ki köleleştirilmekle karşı karşıya kalmışlar işte o zaman eski dostluk, kardeşlik ilişkileri bozulmuş, barışçı ticari, kültürel ilişkilerinin yerini çatışma ve savaşlara dayanan ilişki biçimle-

ri almıştır. İlk dönemlerde en büyük kahramanlık dostluk ve kardeşlik ilişkilerini örnek iken, bu dönem özgürlüklerini korumak için isyan etmek en büyük kahramanlık haline gelmiştir.

Uyarlığın şafağında köleliğe karşı direnen Kürtler, sınıflı, devletli, hiyerarşik toplum düzenlerinin her aşamasında köleliği reddetmeyi bir kültür ve yaşam tarzı haline getirmişlerdir. Köleleşmemek, köleliğe karşı direnmek en büyük kahramanlık olarak tarihte böyle yaşanmış ve böyle yazılmıştır. **Demirci Kawa Efsanesi** ve **Newroz** geleneği de böyle yaratılmıştır. Artık nerede bir köleleştirme, halkları imha etme, varlıklarına kastetme gayreti varsa, orada bir de isyan ve kahramanlık vardır. Uyarlık tarihine halkların kazdığı ve adeta bir toplumsal gen haline getirdiği köleliğe, sömürü ve bakiya karşı direniş ve kahramanlık, köleleştirme devam ettiği sürece onunla birlikte at başı bugünlere kadar gelmiştir. Köleleştirme her biçim değiştirdiğinde, kahramanlık ölçüleri de kendi köklerine bağlı kalarak yeni biçimler alarak süregelmiştir.

Ortadoğu'nun en eski ve köklü neolitik topluluklardan olan Kürtler, hala uyarlık güçlerinin ihanetine uğramaya devam etmektedir. Devletli, sınıflı, hiyerarşik toplum uyarlığının her türlü tarihten silme gayretine rağmen ayakta durmakta, onunla tarihi hesaplaşmasını sürdürmektedir. Ve bugün sahip olduğu yeni ideolojik kimliği ile devletli, sınıflı, hiyerarşik sistemin sonunu getirecek gibi görünmektedir.

20. yüzyılın başında bölgede hala egemen olan eski yeni, feodal burjuva bütün yerli uyarlık güçleriyle uzlaşarak Ortadoğu'da yeni bir statüko inşa eden kapitalist Batı uyarlığının en iri temsilcileri, kurdıkları bu statüko ile Kürtleri tamamen tarihten

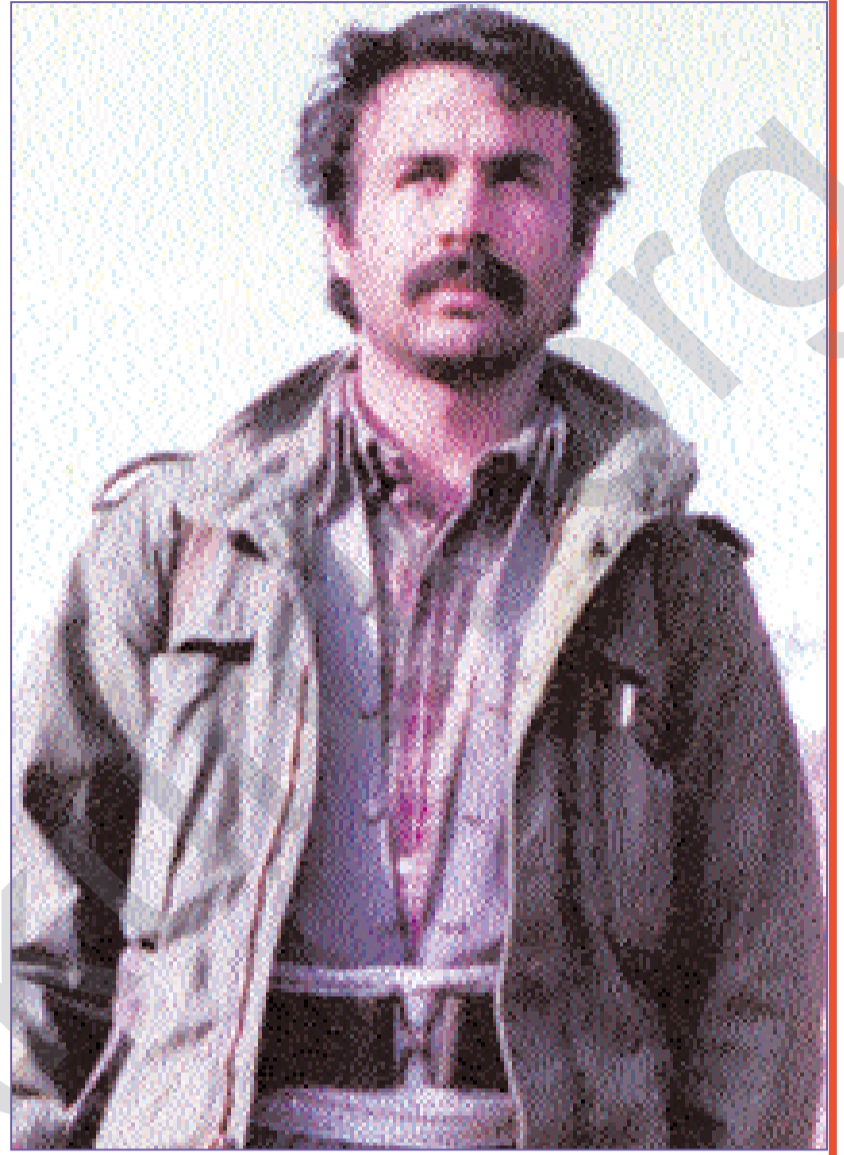
silme kararlı olduklarını gösterdiler. Onu dört ayrı parçaya bölerek adeta kurtlar sofrasına meze olarak sundular. Batı'nın ve Doğu'nun bütün uyarlık güçleri Kürtlerin içinde olmadığı bölge ve dünyanın daha rahat ve huzur içinde yaşayacağına düşünmüş olabilirler. Hatta Kürtler yaşamak için can havliyle ayağa kalksa bile elbirliğiyle kolay bastırabileceklerini hesaplamış olabilirler. Nitekim böyle olmuştur. Tahmin ettikleri isyanları en erkenden provokasyonla açığa çıkartarak bu sorunu fazla uzatmadan sessiz, sedasız halletmek istemişlerdir. Bütün isyanları bastırılan Kürt artık ölüm döşğine düşürülmüştü ve can çekişir hale getirilmiştir. Artık onlar için korkulacak bir şey kalmamıştır. Çünkü Kürt şimdi ölüm döşğine düşürülmüştür. Ama hiçbir uyarlık gücü onun ölmeden önce son bir söz söyleyebileceğini hesaba katmamıştır.

PKK yeni çağın kahramanlık çıkışıdır

PKK adeta bir Doğu ve Batı sentezi olarak ortaya çıktığında ideolojik kimlik olarak Batı'nın, ahlaki moral kimlik olarak da Doğu'nun özelliklerini birlikte, bir arada kendi kişiliğinde barındıran bir harekettir. Batı'nın bilimsel sosyalizm ile doğunun kültür ve yaşam tarzını iç içe geçirecek harmanlayıp eritmeyi başarmış ve senteze ulaşmış bir harekettir. Başkan Apo'nun inşa ettiği ideolojik kimlik ve yaşam tarzının özü budur. Ve bu ideolojik kimlik kuşkusuz 20. yüzyıla damgasını vuran modern paradigmadan bağımsız değildi, olamazdı da.

Apocu hareket 20. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıktığında değişen çağ ve dünya koşullarına uygun yeni bir kahramanlık tarzının yaratılması görevi ile karşı karşıya kaldı. 20. yüzyılın karakteri, devrimci zor olmadan ayakta kalamayacağına çağrı yapmaktaydı. Özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesini yürütmek isteyenler eğer başarıya göz dikmişlerse, silahlı mücadeleyi esas almak ve devleti hedeflemek zorundaydı. Zamanın ruhu, dünya, bölge koşulları, Türkiye'nin inkar ve imha politikası ve artık öldüğü sanılan Kürt halkının içinde bulunduğu durum bunu dayatıyordu. İnsanların iradesinden bağımsız olan somut gerçeklikler neyi emrediyor, nelerin esas alınmasını dayatıyorsa öyle yapılmak durumundaydı. Başka bir seçenek yoktu. Olduğu söylenen seçenekler ise ne yaşatmaya güç yetirebilecek durumdaydı ne de alternatif olabilecek karaktere sahipti. Koşullar kahramanca direnişi dayatıyordu. Dernekçilikle, legal partililikle bir tek adım atabilmek mümkün değildi. Kürt'üm demenin tasfiyeyi ve zindanlarda ömür boyu çürütülmeyi getirdiği koşullarda isyan ederek kahramanca çıkış yapmak hayati bir zorunluluktu. Zamanın ruhu ve somut koşullar bunu dayatıyordu. Buna ters düşülemezdi. Zira zamanın ruhuna ve koşullara ters düşen hiçbir siyasi güç ayakta kalamaz, tasfiye olmaktan kurtulamazdı.

Başkan Apo'nun inşa ettiği yeni ideolojik kimlik etrafında yoğunlaşan Kürdistan devrimci gençlik hareketinin ilk ortaya çıkışı kahramanca oldu. Dünyanın en benim diyen her gücü karşısında ideolojik, siyasi, örgütsel bağımsızlığını ilan etme ve koruma, kendini sadece amaca yatırma, amaç gerçekleşene kadar bütün dünya nimetlerinden el etek çekme, tamamen halk, ülke, devrim ve yoldaşlar için olma, kendisi için hiçbir şey istememe, dava hangi fedakarlığı gerektiriyorsa gözünü kırpmadan yerine getirme Apocu

Kürt halkı Mazlum Doğan'ı Çağdaş Kawa'sı olarak kabul etti

PKK hareketinin ilk çıkışı gibi gelişmesi de kahramanca oldu. Bitti, bitiyor diyerek yüklenen 12 Eylül rejimi karşısında gerillayı buldu. **Agit (Mahsum Korkmaz)** yoldaşın komutası altında Mazlum Doğanların zindanda yarattığı direniş geleneğini dağlara taşıyan gerilla, 12 Eylül rejiminin Kürt halkına ve PKK'li tutsaklara reva gördüğü işkence ve katliamlarının hesabını sorma hareketini geliştirdi. Anın görevi de, kahramanlık ölçüsü de artık bu olmuştu. Ve gerilla 12 Eylül askeri faşist darbesinin kendisine dayattığı bu kahramanlığı geliştirdi. Kürt halkının diline varınca kadar yasaklayan 12 Eylül rejimi karşısında bir hesap sorma, kendi halkının ve ülkesinin ulusal kültürel değerlerini yaşatma, köleliği reddetme, halkın özgürlük davasını ne pahasına olursa olsun başarıya götürme hareketi olarak çığ gibi yükseldi.

Başkan Apo'nun ideolojik siyasi önderliğinde ve Mahsum Korkmaz'ın komutasında gerillanın kendisi için sergilediği kahramanlığı ve yüzlerce şehidin dökülen kanına layık olma sorumluluğu Kürt halkının bilincine ve yüreğine yerleşti. 28 Mart 1986 tarihinde şehit düşen Mahsum Korkmaz'ın şehadetinden kendi paylarına sevinç ve başarı çıkartmak isteyenler karşısında çocuklarını dağlara göndererek, yeni doğan çocuklarına O'nun ismini vererek onların sevincini kursaklarında bırakmayı bildi.

1986 kışında toplanan PKK III. Kongresi **Mazlum Doğan** ve **Mahsum Korkmaz** arkadaşların şehit düştikleri **21-28 Mart** tarihleri arasındaki yedi gün **Ulusal Kahramanlık Haftası** olarak ilan etti. Gerilla ve Kürt halkı her Ulusal Kahramanlık Haftası'na en kahramanca, en anlamlı eylemlilikleri sığdırarak ulusal uyanışa ivme kazandı. Her yeni Ulusal Kahramanlık Haftası'nda özgürlüğüne ve demokrasiye daha fazla yaklaşmış olarak girdi.

Devamı sayfa 26'da

